

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
DECEMBER 1

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT METUCHEN, NJ
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

Phone: 732-549-0445; Fax: 732-549-0466; E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXIII Nr. 46 (5600)

2012. gada 1. decembris – 7. decembris

Lai ārzemēs dzīvojošie latvieši būtu informēti

Latvija ir ceļā uz sazināšanos ar saviem tautiešiem ārzemēs ar tīmekļa starpniecību. „Diez vai vajadzētu pārnest, ka iedzīvotāji ir devušies prom – to noteica ekonomikas realitāte, un Latvijas mazā mēroga dēļ lielā mērā ārēji faktori. Tomēr patlaban ir īpaši svarīgi pielikt visas iespējamās pūles, lai no valsts puses tiktu radīti apstākļi, kas vilinātu aizbraukušos atgriezties,” būtisko akcentē Latvijas institūta direktore Kārīna Pētersone. Iespējas sazināties ar tautiešiem tīmeklī paveras tik dažādas un daudzas, ka var būt sarežģīti saprast, kādam ir jābūt sasniedzamajam rezultātam. Jānis Palkavnieks no draugiem.lv informē, ka Valsts kanceleja šobrīd izsludina konkursu kopēja tīkla izveidošanai: „Tāpat

kā draugam tu ieteiksi, kur Liepājā paēst, tāpat valsts tevi var draudzīgā veidā uzrunāt,” skaidro Jānis. Līdz ar noderīgas informācijas sniegšanu tiem, kas atrodas ārzemēs un vēlētos atgriezties Latvijā, svarīgi ir arī padarīt pieejamu un interesantu saturu sabiedriskajos plašsaziņas līdzekļos – televīzijā un radio. Pētījumi liecina, ka latviešiem ārzemēs patīk skatīties LTV tīmeklī ievietotos *Panorāmas*, sporta raidījumus un svētku pārraides. It īpaši tos skatās Lielbritānijā, ASV un Īrijā.

Svarīgi ir plānoto vietni tīmeklī veidot, cik iespējams, pievilcīgu un draudzīgu lietotājam. Tai ir jābūt vietai, kur latvietis var atrast sev vajadzīgo informāciju. Pateicīgs avots iedvesmas gūšanai bija 12. novembrī notikušais seminārs Rīgā. Tajā piedalījās Latvijas televīzijas un radio cilvēki, sociālo tīklu un ārzemju latviešiem domāto mājaslapu pārstāvji, kuņi dalījās savā pieredzē

Vašingtonas draudzes pamatskolas saime Latvijas Valsts svētku sarīkojumā

(Par šo sarīkojumu vairāk lasiet 19. lpp.)

VAI VĒLATIES SLUDINĀJUMU KRĀSĀS?

Pastāstiet mums par sevi un savu nodarbošanos!

LAIKA lappusēs varat apsveikt savus draugus un kolēģus!

Laikraksts *Laiks* (pielikums *JAUNO LAIKS*) piedāvā jums iespēju ievietot KRĀSAINU sludinājumu

2012. gada Ziemsvētku numurā.

Visi krāsainie sludinājumi tiks ievietoti īpašā lappusē, un sludinājuma cena būs par 30% augstāka.

Laipni lūdzam KRĀSAINO,

pilnīgi gatavo („Camera Ready”) sludinājumu

līdz **7. decembrim** nosūtīt tieši uz Rīgas redakciju.

Par tehniskiem jautājumiem rakstīt Solvitai – redakcija@laiks.us

Vispār. info: Diāna Simmons Rudzīte: 596 Middlesex Ave., Metuchen,

NJ 08840, USA., tālr.: 732-549-0445, e-pasts: LaiksDSR@aol.com.

un padomos, kā veidot aktīvu komunikāciju tīmeklī. Labs piemērs ir Latvijas oficiālā lapa facebook.com. „If you like Latvia, then Latvia likes you”. Sekojot viņiem, regulāri var saņemt jaunus stāstīņus un attēlus, kas silda sirdi no mājām prom esošajiem. Turklāt šī lapa patīk arī daudziem ārzemniekiem. Savukārt, *Lattelecom* ir sabiedrība, kas piedāvā abonēt televīziju tīmeklī. Viņu pārstāve Inga Alike informēja, ka dažas TV tiešraides var skatīties arī ārpus Latvijas, tomēr autortiesības šo iespēju ierobežo. No viņu puses nāca ideja padarīt iespējamu televīzijas programmu abonēšanu ārzemēs. Ja *Lattelecom* piedāvājums realizētos, tad latvieši ārzemēs tiešraidē skatītos to pašu TV programmu, ko cilvēki Latvijā. Mūsu tautieši jau var priecāties. It sevišķi tie, kas atrodas Lielbritānijā – viņiem vairs nebūs jāabonē nelegālais *ozo.tv*. NEPLP loceklis Dainis Mjartāns informēja, ka Lietuva ir izvēlējusies citu ceļu un *LTV World* kanālis satelītā ir skatāms Rietumeiropā un Ziemeļamerikā dzīvojošiem lietuviešiem.

No Īrijas, Lielbritānijas, Zviedrijas, Beļģijas, Francijas un ASV nākušie semināra dalībnieki pārstāvēja pašu veidotās mājaslapas, kas domātas tur dzīvojošo latviešu saīņai. Kopumā viņi šķita apmierināti ar pagai-

dām paveikto. Apmeklējumu skaits pieaug. Tīmekļa lapās tiek ievietota aktuālāka informācija, publicēti sludinājumi, veidots sarīkojumu kalendārs un reklāmēti pašu organizētie koncerti un tikšanās. Tomēr katrai lapai ir kaut kas atšķirīgs. Īrijas lapā baltic-ireland.ie ir arī ziņu portāls, kur var lasīt no Latvijas ziņu aģentūrām LETA un BNS pirktais ziņas. Turpretī Zviedrijas vietnes zla.lv un stokholmaslatviesuskola.se nepretendē uz ziņu portāla nosaukumu, bet, pēc Indras *Wilson* stāstītā, ievieto sludinājumus, ziņas, mācību materiālus un aptaujas. Pēdējo divu gadu laikā tiek mēģināts saprast, no kurienes Zviedrijas latvieši iegūst meklēto informāciju, lai papildinātu lapas saturu. Populārākajām Īrijas un Lielbritānijas latviešu mājaslapām ir vairāk nekā 20 000 unikālo apmeklētāju. Tas ir daudz. Latviešu apvienības Francijā pārstāvis Juris Bergs atklāja problēmas, ar kuņām sastopas arī citi, – pietrūkst aktīvu darbinieku, kas padarītu mājaslapu un blogu dzīvāku. Žurnālists Ansis Bogustovs norādīja, ka savu ārtavu varētu dot studenti, kas dodas uz kādu no Eiropas Savienības valstīm *Erasmus* studiju apmaiņas programmā. Tomēr neapmācītu cilvēku veidotam materiālam bieži vien trūkst kvalitātes.

Veidojot kopīgo portālu,

jāorientējas uz abām trimdas sabiedrībām – kara bēgļiem un ekonomiskajiem trimdniekiem, jo ir atšķirīgas valodu zināšanas. Andris Straumanis stāsta, ka ASV latviešu vietne latviansonline.com ir angļu valodā, jo daudzi vairs neprot latviešu valodu. Līdzīgi iet arī Lielbritānijas portālam anglobalticnews.co.uk, kas atšķirībā no visiem pārējiem pastāv, ievietojot reklāmas. Beļģijas pārstāvis Krišjānis Sants (latviesi.be) ieteica veidot kopīgu kalendāru, lai būtu plānoto sarīkojumu pārskatāmība, organizējot Latvijas mūziķu koncertus un citus sabiedriskos notikumus Rietumeiropā. Indra *Wilson* piebilda, ka „nav vajadzīgs visiem zināt visu, bet ir kaut kas tāds, ko viens portāls nevar „pacelt”, piemēram, animācijas filmas vai latviešu valodas mācīšana bērniem”.

Portālu veidotājiem rūp noderīga, kvalitatīva un interesanta satura nodrošināšana tīmekļa vietnēs, lai aizbraucēji var atrast to, kas viņus visvairāk interesē. Ārzemēs dzīvojošie latvieši no Latvijas valsts puses sagaida iespēju tīmeklī viegli atrast informāciju par to, kas paveikts reemigrācijas veicināšanā, par brīvajām darba vietām un citiem ar pārcelšanos uz Latviju saistītiem jautājumiem.

Amālija Brūvere

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Redakcija Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us

Kantoris ASV: 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA
Tālr. 732-549-0445, fax. 732-549-0466, e-pasts - LaiksDSR@aol.com

Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 136.00;
6 mēn. US \$ 78.00; 3 mēn. US \$ 45.00.

Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtīt materiālus izmantojot arī saīsinātus.
Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos
rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli par pašu jautājumu
var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Redaktore: Ligita Kovtuna

Tālr.: +371 67326761, +371 29439423, fakss: + 371 67326784,
e-pasts: ligita@laiks.us
Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, LV-1010

Redaktore ASV: Astra Moora

Tālr./fakss: 818-980-4748, e-pasts: laiks@juno.com,
astere2000@aol.com (fotografijām)

6157 Carpenter Ave. North Hollywood CA 91606 USA

Kanadas ziņas: Mārtiņš Štauers: tālr.: 514-639-8722,
e-pasts: stauvers@yahoo.ca, 104-3000 Notre Dame Street,
Lachine, QC, H8S 2H1
Rūdolfs Norītis: tālr.: 416-425-4613, fakss: 416-425-4615,
5 Shady Golfway, Unit 1416 Don Mills, ON M3C 3A5

Reklāma laikrakstā Laiks un mājaslapā www.laiks.us

ASV - Tālr. 732-549-0445, fax. 732-549-0466,
e-pasts - LaiksDSR@aol.com

Rīgā - Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - redakcija@laiks.us

ABONĒJIET LAIKRAKSTU **LAIKS**

"LAIKA" abonements ASV maksā: 3 mēnešiem US \$45,-
6 mēnešiem US \$78,-
1 gadam US \$136,-
Gaisa pasts 1 gadam ASV US \$225,-
6 mēnešiem US \$120,-

Ārpus ASV "LAIKS" tiek piesūtīts tikai pa gaisa pastu

Kanadā 1 gadam US \$235,-
pusgadam US \$125,-

Latvijā 1 gadam US \$235,-
pusgadam US \$125,-

Citur pasaulē 1 gadam US \$295,-
pusgadam US \$155,-

Abonentu **bez maksas** saņems sešus "Jauno Laiks" pielikumus
un gada beigās nākamā gada kalendāru.

"Jauno Laiks" 6 numurus var pasūtīt atsevišķi.

Maksa US \$25,-

Abonēšanas maksu var atsūtīt ar čeku vai naudas pārvedumu
(rakstot čeku uz "Laiks - Latvian Newspaper Inc." vārda).

Lūdzam noteikti norādīt, no kuŗa laika vēlas laikrakstu abonēt.

Laikraksts Laiks 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA

Lūdzu piesūtīt man laikrakstu "LAIKS" no _____

līdz _____ uz _____ mēnešiem uz sekojošo adresi:

(Mr./Mrs./Ms.) _____

Tālrunis _____

E-pasts _____

Pievienoju čeku, Money Order par US \$ _____

abonementa uzsākšanai/pagarināšanai (nevēlamo svītrot)

Ja adrese mainīta, lūdzam uzdot arī agrāko adresi.

LŪDZAM IEGAUMĒT - abonementu uzsākšanas,
pagarināšanas un adrešu maiņas veic 3-4 nedēļu laikā.

LAIKU varat pasūtīt arī Rīgas redakcijā

Lietojiet www.laiks.us

Atklāta vēstule par 2x2 atcelšanu

Ar nožēlu jāziņo, ka plānotā 2x2 nometne šī gada Ziemsvētku brīvdienās nenotiks. Lai gan kopš marta esam centušies plaši izplatīt informāciju par 2x2 jauniešiem, viņu vecākiem, vietējiem un centrālajām organizācijām, neesam spējuši iegūt vajadzīgo atbalstu.

Nepilnas sešas nedēļas pirms 2x2 atklāšanas bija pieteikušies tikai 20 jaunieši. Salīdzinot ar pieredzi, kas gūta, rīkojot trīs nometnes, - līdzīgā laikā sprīdī bija jau pieteikušies 50-60 jaunieši un pēdējās nedēļas vēl citi pienāca klāt. Šoreiz tas tā nenotika un nevarējām turpināt plānošanu ar šādu neziņu.

Katrai 2x2 nometnei cenšamies izveidot augstvērtīgu, būtisku un saistošu programmu, par ko jaunieši interesējas, domā un jautā kā latvieši. Arī šogad programmā bija jaunas temas un dinamisku lektoru aicināšana. Cerēsim, ka šī programma nepaliks plauktā un to varēs citu dienu realizēt. Programmas izveidošana un lektoru iesaistīšana prasa daudz laika un enerģijas, un darbu rīkotāji to veic brīvprātīgi un pašizlie-

dzīgi. Tomēr atteikt un atlikt ir daudz grūtāk.

Pēc trim nometnēm (katra ar pieaugošu dalībnieku skaitu un pēc sekmīgās Malibu nometnes ar gandrīz simt dalībniekiem) 95% vērtēja programmu un piedzīvojumu pozitīvi, apsvēra iespēju atkal piedalīties, un ieteikt draugiem. Esam ļoti vilušies par šo mazo atsaucību.

Mūsu jaunatne ir mūsu nākotne un mūsu sabiedrības nākotnes vadītāji un veidotāji. Mana cerība un aicinājums bija, lai katra organizācija atblastītu kaut vienu jaunietai, tad nometne būtu pārpildīta. Bet šo aicinājumu nesaklausīja.

Mēs, 2x2 rīkotāji - programmas vadītājs Andris Grafs, nometnes vadītājs Aleksis Dankers, administratore Sanita Šumane daudz pestrādājām, lai 2x2 šogad notiktu un lai 2x2 turpinātos. Ceram, ka patiešām nākotnē šo programmu varēs realizēt. Starplaikā būs jāpārdomā, kā labāk rīkoties, lai nodrošinātu jauniešu piedalīšanos un organizāciju atbalstu. Labprāt uzklausītu jūsu domas (aeosvalds@gmail.com).

Informācija par 2x2 nākotnes darbību būs www.par2x2.org.

Kopā esam. Kopā būsim. Viss ir sirdī saglabāts.

Aivars Osvalds,
2x2 rīkotājs

Izlasiet uzmanīgi!

Informāciju par sarīkojumiem un dievkalpojumiem publicēšanai „Laikā” turpmāk, lūdzu, sūtiet uz e-pastu rasma@laiks.us vai pa faksu 727 286 8543

Pasta sūtījumus adresējiet:
Rasmai Adams
1292 S. Kimona Dr. Clearwater
Fl. 33764
Tālr. 727 953 6313

Tuvāku informāciju joprojām varat saņemt, sazinoties ar **Rīgas redakciju** e-pasts redakcija@laiks.us fakss +371 67326784

Pasta adrese:
Laikraksts „Laiks”
Ausekļa iela 14-2
Rīga, LV 1010
Latvija
Tālr. +371 67326761

Atbilde Kārlim Streipam

Kārlis ir mana brāļa vecākais bērns, mans krustdēls, jauks cilvēks un man mīļš.

Tomēr viņa polemika par politiku Amerikā ir smagi „pa kreisi”, liberāli noskaņota, un, visticamāk, Kārlis nemainīs savas domas, un es arī nemainīšu savējās.

Nesaprotu, kā var priecāties, ka par ASV prezidentu ievēlēts cilvēks, kuŗš savos pirmajos četros gados ieņēma Ameriku netīcamos parādos.

Tas, ka Obama varētu vēl nominēt augstākās palātas tiesnešus, ir baismīgi. Divas viņa izvīrītās tiesneses nav izcēlušas ar objektivitāti.

Manuprāt Tējas partija ir vēl ļoti stipra un ietekmēs politiku nākotnē. Kreisie apvairo Tējas partiju tāpēc, ka viņiem ir bail no tās. Aizmirsts, kā Tējas partija ietekmēja Amerikas politiku sākumgados.

Ja Kārlis ir sajūsmināts par ievēlējumiem demokrātiem, lai viņš priecājas. Tas, ka ir ievēlēti homoseksuāļi, man neko nenozīmē. Esmu pieņēmis sava krustdēla orientāciju ar mierīgu sirdi, jo tā ir viņa dzīve. Ievēlēt kādu tikai tāpēc, ka viņš ir homoseksuāls? Jāievēlē labākais cilvēks. Masačusetā labākais cilvēks nepārspēja sen. Braunu.

Republikāni ir demokrātu iedēvēti kā “nē” partija. Tā gluži nav īstenība. Republikāni ir iesnieguši daudz nozīmīgu projektu, kas nobeidzās Senātā, kuŗu pārvalda ļoti kreiss un neprātīgs sen. Reids.

Bet prezidents mums ir, un es ceru, ka izdzīvosim.

Patiesā cieņā Kārlim un viņa domubiedriem
Uldis Streips

LATVIJA - 2012

Zemākās cenas
lidojumiem
uz Rīgu

ar FINNAIR un citām lidfirmām no Ņujorkas,
Čikāgas un citām ASV pilsētām
* *Viesnīcas* * *Pasūtiet lidojumus internetā*
* *Latvijas "Extravaganza Tour"*

VYTIS TOURS

40-24 235th Street, Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161 1-800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-mail: VYTTOURS@EARTHLINK.NET

Web site: www.vytistours.com

IZDEVĪGAS CENAS LIDOJUMIEM UZ LATVIJU

tiešie (non-stop) lidojumi Ņujorka - Rīga

AIREX - AVE SOL TRAVEL

A. JANSONS

73 Glenwood Ave., Leonia, NJ 07605

Runājam latviski:

201-944-1273

Runājam angļiski:

1-866-944-1273

e-pasts: jansonsa@gmail.com

Riga Ven Travel Inc.

CEĻOJUMI AR KUGI!

Dažādi lēti un izdevīgi piedāvājumi!

Zvaniet, pirms meklējat internetā vai citur

Inese Zaķis

Tālr.: 631-665-4455, 1-800-291-8311

Fax: 631-665-6164

32 South Penataquit Ave., Bay Shore, NY 11706-8815

E-pasts: rigaven@aol.com

Mūzikas skaņas no dzimtenes Latvijas Radio koris Kanadā

Novembrī Latvijas Radio koris, atsaucoties mūzikas biedrības *Soundstreams* un tās direktora *Lawrence Cherney* aicinājumam, sniedza divus koncertus Toronto, Kanadā, un divus Ņujorkā, ASV. Kopš 1982. gada līdz šai dienai *Soundstreams* organizē plaša spektra koncertus, festivālus, operu uzvedumus, aicinot jaunus Ziemeļamerikas, kā arī citu valstu mūziķus, orķestrus, solistus un komponistus, popularizējot laikmetīgo mūziku, tādējādi pievēršot arī jaunās paaudzes klausītāju uzmanību.

dziesmā": „Vai tu to zini, kur manas ilgas skrien?”

Šo koncertu diriģēja Sigvards Kļava – romantiskā žanra un latviešu smalkās lirikas meistars. Viņa izteiksmes veids ir vērst uz iekšu, klusinātā manierē izdriķojot katru komponista radīto skaņu un tad aizvadot to līdz klausītāju sirdīm. Koncerta programmā bija latviešu koŗa mūzikas „zelta fonda” krājumos ierakstītās dziesmas, kā, piemēram, J. Vitola „Bērs rudenī”, „Saulē austrumos”, Em. Melngaila „Mēness starus stīgo”, P. Barisona

koŗiem un orķestriem. Viņa vadībā Radio koris katru gadu sniedz vairāk nekā 60 koncertu, un diriģenta mērķis vienmēr ir bijis popularizēt latviešu mūziku.

Koŗa diriģents Kaspars Putniņš diemžēl jau bija atpakaļceļā uz Latviju, tāpēc nevarēja būt 13. novembra koncertā, bet viņu redzējām 11. novembrī, diriģējot visu lielo koncertu *Koerner Hall*. Beidzis Latvijas Valsts mūzikas akadēmiju, Gildholas mūzikas un drāmas skolu Londonā. Viņa mērķis vienmēr ir bijis popularizēt augstvērtīgu jauno kom-

sadarbībā ar slaveniem ierakstu namiem. Koŗa atskaņojumā jaunie latviešu komponisti – Ēriks Ešenvalds, Kristaps Pētersons, Mārtiņš Viļums ar saviem jaundarbiem ir uzvarējuši UNESCO starptautiskajos konkursos *ROSTRUM*. Eiropā koris ir iemantojis plašu atzinību un slavu. Tas regulāri tiek aicināts uzstāties internacionālos forumos, piemēram, *Baltic Sea Festival*, *Klanspuren Festival*, *La Musica*, *Ultima*, *The Venice Biennale*, *Interantionale Koorbiennale Haarlem*, kā arī lielākajās Eiropas koncertzālēs – *Concertgebouw* un *Muziekgebouw in Amsterdam*, *Konzerthaus in Berlin* un *Cite de la Musique in Paris*.

Latvijas Radio koris ir viens no profesionālo kamerkoŗu asociācijas TENSŌ dibinātājiem Eiropā.

Latvijā TENSŌ dienas pirmo reizi notika 2008. gadā, nākamās ir paredzētas 2014. gadā. Pēc uzstāšanās Toronto Radio koris brauca uz Ņujorku, ASV, kur jau 16. novembrī dziedāja „*White Light Festival*” ar diriģentu Sigvardu Kļavu Sv. Jaunavas Marijas baznīcā un 17. novembrī *Lincoln Centre* ar *Simfonieta Rīga* un diriģentu Tenu Kaljusti, bet 28. novembrī tas jau jau Rīgā dziedās Doma baznīcā.

Pēc koncerta izcilā snieguma Sv. Jāņa baznīcas prāvests Dr. F.T. Kristbergs izteica pateicību korim, V. Maksiņai un daudziem, daudziem citiem, kas palīdzēja organizēt koŗa uzņemšanu un šo vakaru ar neaizmirstamo koncertu skanīgajās Sv. Jāņa baznīcas velvēs.

Helēna Gintere

11. novembrī *Koerner Hall*, *Telus* centrā, uzstājās četri koŗi no Kanadas universitātēm – Albertas, Guelfas, Manitobas, Otavas, bet kā ārzemju viesis bija uzaicināts Latvijas Radio koris. Koncertā kopā izveidojās 160 dziedātāju kupls skanējums. Šo kopkori diriģēja Latvijas Radio koŗa diriģents Kaspars Putniņš. Radio koris arī atsevišķi dziedāja jaunās latviešu komponistes Santas Ratnieces 2008. gadā komponēto koŗa darbu „Horo horo hata hata” un Latvijā dzīvojošā kanadiešu komponista Nika Gothama (*Nic Gotham*) „*The Fool by the Roadside*”. Programmā bija gan laikmetīga rakstura mūzika, gan arī S. Rachmaņinova „*The All-night Vigil*” garīga rakstura ortodoksālās baznīcas dziedājums un Alfr. Šnitkes „Koncerta korālis” ar kāda 10. gs. armēņu mūka tekstu. Londonas laikraksts *The Independent* par Latvijas radio kori raksta: „Nav cita tāda koŗa ar tik gaišām, tīrām, nevirbrējošām un precīzām balsīm kā šī briljantā latviešu grupa no Rīgas.”

Tie, kas nebija atnākuši uz *Koerner Hall* koncertu, laimīgā kārtā varēja dzirdēt šo brīnišķīgo kamerkori 13. novembrī Sv. Jāņa Ev. Lut. baznīcā, latviešu klasisko koŗa dziesmu koncertā „Sapņu tūlumā”. Šķiet, ka Aspazijas dzeja, kuŗā mīlestība un tās nojausma, un neaizsniedamība runā vistiešāk, un šie vārdi atbalsojas mūsu sirdīs, Em. Dārziņa mūzika dziesmās, it kā glāstot mierināja visu mūsu sirdis. Koŗa mūzikālo priekšnesumu papildināja dziedātāju precīzā un skaidrā dikcija, kas piepildīja katras dziesmas emocionālo raksturu un raisīja spilgtu iztēli, kā, piemēram, „Minjonas

vokāli prasīgā dziesma „Mūzai” un „Zilie sapņu kalni”, kas jo sevišķi izcēlās ar izcilo koŗa tembrālo skanējumu. Vokālais sniegums kļuva gluži orķestrāls, un koris skanēja kā mūzikas instrumentu kopums. Katra balsis grupa, kuŗā bija seši dziedātāji, bija perfekti tembrāli vienota. Lieliskie kora basi ar reto oktavistu balsīm Alfr. Kalniņa „Šūpla dziesmā” skanēja kā ērģeles, un soprānu *legato* dziedājums – kā vijoles. Izcēlās arī divas solistes – P. Barisona dziesmā „Pavasara jausmas” solo partiju dziedāja Iveta Romancāne, bet latviešu tautasdziesmā J. Graubiņa apdarē „Tek saulīte tecēdama” solo dziedāja Ieva Ezeriete. Šī dziesma savā vienkāršībā izskanēja patiesi aizkustinoši. Tenoru grupa un Ievas Ezerietes smalkais dziedājums acu priekšā uzbūra dzīvu ainavu. Pēc programmas pēdējās dziesmas „Dziedot dzimu, dziedot augu” koris uzsāka „Pūt, vējiņi”, kam tūlīt pievienojās visi pārpildītas zāles klausītāji. Asaras acīs pazibēja ne tikai dziedošajā publikā, bet arī koristu sejās. Skaisti un aizkustinoši ir tādi brīži!

Latvijas Radio koris ir pirmais profesionālais koris Latvijā, ko 1940. gadā dibināja diriģents Teodors Kalniņš. 1992. gadā par tā vadītājiem kļuva Sigvards Kļava un Kaspars Putniņš, abi spilgtas individuālītātes, katrs ar savu rokrakstu, tādējādi papildinot koŗa programmas un izpildījuma iespēju amplitūdu. S. Kļava studējis Latvijas Valsts mūzikas akadēmijā, Pēterburgas mūzikas akadēmijā, Bacha akadēmijā Štutgartē, piedalījies dažādos festivālos un meistarklasēs. Latvijā ir koncertējis ar visiem vadošajiem

ponistu koŗu mūziku. 1994. gadā nodibinājis atsevišķu solistu kopu – Latvijas Radio koŗa grupu (LRKG), kas dzied galvenokārt 20. gadsimta mūziku un specializējas laikmetīgās mūzikas izpildījumam, eksperimentējot un izzinot cilvēka balsis tembrālās iespējas, meklējot jaunus mūzikas izteiksmes līdzekļus sadarbībā ar jaunajiem komponistiem, iedvesmojot tos radīt jaundarbus. Santas Ratnieces darbs 11. novembra koncertā bija spilgts piemērs šim darbības virzienam. Līdztekus izcilai dziedātprasmei koŗa grupa attīstījusi arī dziedātāju aktier spēles dotības. Šai zinā veiksmei paraugs ir daņu teātra „Hotel Pro Forma” producētais uzvedums „Orfejs”, kas apceļoja visu Eiropu. Šie panākumi iedvesmoja ķerties pie jaunas izrādes „Kaŗa daba” ar Santas Ratnieces un Žilbēra Nuno mūziku, kuŗas pirmizrāde notika 2011. gada septembrī.

Radio kori dzied 25 dziedātāji, visi profesionāli mūziķi, lielākā daļa no tiem pēc savas profesijas ir koŗa diriģenti. Kamerkoŗi var saukt par skaņu laboratoriju, koristi regulāri pilnveido savu vokālo skanējumu, pievēršoties gan tradicionālās dziedāšanas noslēpumiem, gan ceturtdaļtonu un virstoņu dziedāšanas mākslai. Koris uzstājas kopā ar dažādiem Eiropas orķestriem un mūzicē ar tādiem pasaulslaveniem diriģentiem kā Rikardo Muti, Heincs Holigers, Tenu Kaljuste, Stīvs Leitons un daudziem citiem. Koris septiņas reizes ir saņēmis Lielo Mūzikas balvu – augstāko novērtējumu profesionālo mūziķu darbam Latvijā. Vairākas reizes sezonā nāk klajā jauni CD

LAIKS 2013 MĀKSLAS KALENDĀRS

MUIŽAS UN PILIS LATVIJĀ

**LAIKA mākslas kalendārs
ceļā pie jums!**

LŪDZAM IEVĒROT:

- Spiestuve izsūta tikai VIENU kalendāra eksemplāru katram LAIKA abonentam,
- LAIKA kalendārus PĀPILDUS var pieprasīt, pasūtīnnot LAIKAM pēc adreses:
Rasma Adams 1292 S. Kimona Dr. Clearwater, FL 33764, USA.

**Pa tālruni pasūtīnnot NEPIEŅEMS!
Pasūtīnnot kalendāru, iesakām lietot kalendāram
pievienoto kuponu.
Čeku rakstīt uz Laiks, Inc.**

2013. gada kalendārs: gab. X US \$18,00

Piesūtīšana: ASV – par katru pirmo US \$3.00;
par katru nākamo uz to pašu adresi US \$1,00

Ārpus ASV – par pirmo \$3,50
par katru nākamo uz to pašu adresi \$1,50

Kopā..... US \$.....

Vārds, uzvārds

Adrese

.....

Tālr.: E-pasts

Par jaunajiem sporta veidiem invalīdiem – PARABOBSLEJU un PARASKELETONU

Sociālās integrācijas valsts aģentūras ratiņbasketbola komandas treneris un Starptautiskās bobsleja un skeletoņa federācijas Paraolimpiskās komitejas loceklis Kristaps Kotāns, Soču Olimpisko spēļu bobsleja un skeletoņa sacensību organizators Normunds Kotāns, Latvijas invalīdu integrācijas veicināšanas asociācijas direktore un Pekinas Paraolimpisko spēļu sēdvolēbola izlases trenere Vita Kotāne, ciešā sadarbībā ar Latvijas bobsleja un skeletoņa federāciju, kuŗas struktūrā iekļauts invalīdu sports, uzskatot invalīdu sporta sabiedrības vēlmes, uzņēmušies iniciatīvu pasaulei piedāvāt jaunus pielāgotus ziemas sporta veidus – parabobsleju un paraskeletonu.

Vita Kotāne:

„Tradicionāli un vēsturiski Latvijas sportisti ir bobsleja aizsācēji Padomju Savienībā un līderi pasaulē arī šobrīd. Jaunā sporta veida aizsākšana Latvijā un atbalstīšana ir loģisks turpinājums tradīcijām, lieliska iespēja izmantot Latvijas treneru zināšanas augstu rezultātu sasniegšanai. Sportistiem riteņkrēslā šī ir lieliska iespēja popularizēt savu valsti pasaulē, izcīnīt Latvijai augstas vietas ziemas Paraolimpiskajās spēlēs, kā arī, nodarbojoties ar sportu, iegūt jaunas iespējas baudīt dzīvi un būt pilnvērtīgiem sabiedrības locekļiem.

Mūsu iniciatīva veicināt parabobsleju un paraskeletonu tiek atbalstīta Starptautiskajā bobsleja un skeletoņa federācijā (FIBT/IBSF), parabobsleja attīstīšanai atvēlēti arī FIBT budžeta līdzekļi. Par FIBT komitejas locekli ievēlēts Latvijas pārstāvis Kristaps Kotāns. Starptautiskā Paraolimpiskā komiteja (IPC) ar prieku atbalsta šo ierosinājumu, – dot jaunu iespēju cilvēkiem ar kustību traucējumiem pierādīt sevi jaunā sporta veidā.

Mūsu mērķis ir sasniegt augstu līmeni pāris gadu laikā, lai iegūtu iespēju šos sporta veidus parādīt Soču Olimpiskajās spēlēs 2014. gadā un aktīvi darboties arī starptautiskajā laukā, lai

parabobslejs kā patstāvīgs sporta veids tiktu iekļauts Pjenčanas Paraolimpiskajās spēlēs 2018. gadā. Ir paredzēts piedāvāt sportistiem ar muguras smadzeņu bojājumiem sacensības startēt ar monobobsleja kamanām, kas ir tikai nedaudz mazākas par divnieku bobsleja kamanām, un sportistiem ar kāju traumām,

amputācijām startēt ar pielāgotu skeletonu.

Nākamās sezonas uzdevums izstrādāt sportistu-invalīdu klasifikācijas kritērijus, sacensību noteikumus, formātu, Latvijā radīt pielāgotas monobobsleja kamanas, kuŗu priekšrocība

būtu augstā kvalitāte, drošība un pieejamā cena, lai Starptautiskā bobsleja un skeletoņa federācija pasūtīnātu un iegādātos Latvijā ražotās kamanas, piedāvātu sportistiem sacensības startēt ar vienādu inventāru, novēršot sporta veidu sadārdzināšanos, veidot tos pieejamākus, samazinātu transpor-

Ukrainas, Krievijas, Itālijas, Šveices, ASV, Kanadas, Austrijas, Norvēģijas u.c. valstu sportisti – invalīdi.

Aicinām tautiešus iesaistīties mūsu darbā, kļūstot par parabobslejistu „krustvecākiem” Kanādā un ASV, kuŗplāno doties divi sportisti ratiņkrēslā un divi treneri. Sacensības notiks Kalgari 2013. gada 18.-23. februārī, Soltleiksitijā (Jūtas štats) 2013. gada 26. februārī – 2. martā. Varbūt jums ir iespēja izmitināt sportistus un trenerus vai sniegt kādu gluži praktisku palīdzību? Mēs būsīm ļoti pateicīgi!”

PARABOBSLEJA
VIDEO YOUTUBE –
„Parabobslejs”
„Parbobsleigh Latvia”

Vita Kotāne,
Latvijas invalīdu integrācijas veicināšanas asociācijas direktore
+371 26613574
Vita.Kotane@gmail.com

Kristaps Kotāns,
Latvijas Bobsleja un Skeletoņa federācijas
Paraolimpiskās Bobsleja un Skeletoņa sekcijas vadītājs
+371 26640490
Kristaps.Kotans@inbox.lv

FILADELFIJAS LATVIEŠU KONCERTKORĀ 18. NOVEMBĀ SVĒTKU KONCERTS

Latvijas valsts svētku svinībās 17. novembrī Brīvo latvju biedrībā Filadelfijā izskanēja Filadelfijas latviešu koncertkorā koncerts, kas klausītājiem raisīja patīkamu, patriotisku noskaņojumu. Izcilās mūziķes un diriģentes Gunta Plostnieces sastādītā koncerta programma, kā parasti, izcēlās ar izsmalcinātu gaumi un bija noslīpēta līdz pēdējai notij.

Sieviešu balsīm apdarinātā tautasdziesma “Stāvēju, dziedāju augstajā kalnā” ar Gunas Panteles solo dziedājumu, pēc tam duetā ar Rutu Ķeri, viņām pamazām pievienojās pārējās balsis – tas bija efektīgs veids, kā sasaukt kopā un pulcēt klausītājus koncerta sākumam. Sekoja tautasdziesma “Pērkonis veda vedekliņu” (aranžējis Arturs Salaks) jau pilnā korā sastāvā. Jāņa Belaglazova “Pelīt' brauca” izceļas ar savu vienkāršības skaistumu. Sekoja divas tautasdziesmas – “Es biju māmiņai” (aranž. Gunārs Ordeļovskis) un “Trīs putniņi skaisti dzied” (aranž. Viktors Baštiks). Ļoti patika sieviešu brīvais, izteiksmīgais dziedājums, sabalansētās balsis un Endrū Punteļa sparīgais klavieru pavadījums. Pazīstamā tautasdziesma “Dzied, māsiņa” (aranž. Arturs Salaks) šoreiz atšķīrās ar stīgu kvarteta pavadījumu, kas deva patīkamu plašu skanējumu. Solisti Laila Medne un Pauls Barbīns teicami izgavilēja savus dziedājumus.

Jāpiemin, ka šeit talantīgā Guna Pantele, soprāns un vijolniece, piediedrojās, spēlējot vijoli. Piebildīšu, ka šādā sastāvā šajā zālē ar kuplo instrumentālo pavadījumu, koris, it sevišķi soprāni, pazuda. Pretstatā, “Aiz kalniņa mēnestiņis” (R. Blaumanis, A. Būmanis) izskanēja ar klusinātu, saliedētu skaņu, ar izcili labu

plūstošu frazējumu un *legato*, patiešām skaisti. Koris veiksmīgi tika galā ar ritmiski sarežģīto Paula Dambja “Precību danci” ar Endrū Punteli pie klavierēm, Andri Zvārguli pie kontrabasa un Guna Panteli ar tamburīnu. Šī dziesma ar korā plašo *forte* un izteiksmīgo dziedājumu aizrāva klausītājus un labi pabeidza

koncerta tautasdziesmu daļu.

Kamēr koris nedaudz atpūtās un gatavojās otrajai daļai, Guna Puntele, vijolniece, sparīgā duetā ar savu vīru, Endrū Punteli, pie klavierēm, izklaidēja publiku ar tautasdziesmu variācijām.

Koncerta programmu turpināja klasiskās latviešu solo dziesmas, tās dziedāja izcilais

bass Andrejs Martens. Šajā programmas daļā, Gunta Plostniece iejutās koncertmeistares lomā un priekšnesumā vērojām izsmalcinātu saspēli, it īpaši Lūcijas Garūtas “Manā dzimtenē” (T. Spāde) un Bruno Skultes “Sapņu zeme” (K. Zāle). Apbrīnoju Andreja Martena gaŗās frazes un lidzeno elpas izturību, kas šīs dziesmās uzbūra skaistas, gleznainās Latvijas ainavas. Skultes “Sapņu zeme” bija visdrošākā un vispēcīgākā solo dziesma, kā arī visizaicinošākā bassbaritona balsij. Andreja Martena solista talants un viņa līdzdalība koros ir neatsverams pieredzums latviešu koncertu dzīvē.

Patriotisko korā dziesmu daļu turpināja Bruno Skultes “Dainu zeme”, bet svētku programmas kulminācija nepārprotami bija Raimonda Paula “Manai dzimtenei”, šīs dziesmas atskaņojumā piedalījās stīgu kvartets: vijoles – Guna Pantele, Augustīns Tighe, čells – Linda Aļle-Murphy, kontrabass – Andris Zvārgulis, ar Endrū Punteli pie klavierēm. Visnotaļ iespaidīgs bija Gatis Ķeris, deklamējot prologu, patiešām aizraujoši un izteiksmīgi! Apbrīnoju Gunta Plostnieces spēju pulcināt talantīgus mūziķus un piedāvāt tik krāšņu un kuplu programmu. Koncerts sniedza patiesu, svētsvinīgu baudījumu katram klausītājam.

Iveta Zinta Ivansone

Pirmajā rindā no kreisas – Augustīns Tighe, Gunta Tighe, Aida Bērziņa, Guna Pantele, Ruta Ore, Ruta Ķeris, Laila Medne, Sarma Kalniņa, Aina Stūrmāne, Dzintra Īnfante, Linda Aļle-Murphy, Andris Zvārgulis.

otrajā rindā no kreisās – Vilnis Ore, Jānis Plostnieks, Gatis Ķeris, Endrū Puntelis, Dāvis Kaņeps, Valdis Ķeris, Andrejs Martens, Pauls Barbīns, Imants Lukstiņš, Ģirts Stūrmanis, priekšā – diriģente Gunta Plostniece

FILADELFIJĀ SVIN SVĒTKUS AR VĒRIENU

Māra Celle

Labu piedzi-vojumu nekad nevar būt par daudz. Ir jauki dabūt dubultdevu no kaut kā jauka un pacilājoša. Pēdējā laikā man katru gadu gadī- jies izbaudīt divus pavasarus – vienu ASV, pēc tam tūlīt otru Latvijā. Šoruden man gadījās būt klāt divos 18. novembra aktos. Esmu aicināta rakstīt tikai par savu pieredzi Filadelfijā, bet nevaru vismaz nepieminēt arī to, ko dienu vēlāk dzirdēju Priedainē, Nudžersijas pavalstī. Abās vietās, kas ir tikai pāris stundu autobrauciena attālumā viena no otras, koncerta daļa bija tā pati, bet svētku runas teicējs katrā cits. Abi runātāji bija vidējās, ja pat ne jaunās paaudzes pārstāvji. Tātad – mūsu jaunā maiņa, viens dzimis ASV, otrs Latvijā – cilvēki, kurus nav samaitājis ne komūnisma slogs, ne arī saliekušas trimdnieka sāpes. Viņu abu runas bija inteligēntas, labi pārdomātas, bet galvenais – ar gaišu, pozitīvu skatu uz nākotni un ar reālu izpratni par tagadni. Līdz ar viņiem mēs kā tauta esam pagriezušies citā, jaunā – cerību un ticības pilnā virzienā.

Priedainē svētku runu teica tikko 30 gadu sliekšni pārkāpusī Katrīna Kaktiņa – pašreiz otrā sekretāre Apvienoto Nāciju Organizācijas Latvijas pārstāvniecībā Ņujorkā. Par viņas priekšnesumu šai avīzei atsauksmi rakstīs kāds cits. Tā bija neaizmirstama runa, kuŗu klausītāji uzņēma ar aizturētu elpu un tai sekoja aplausi un ovācijas, kādas neviens priekšnesums sen nebija izpelnījies. Tas izraisīja latvisku pašlepnumu, šķīta, ka pēc runas klausītāji taisnāk izstiepa savas muguras un augstāk pacēla galvas.

Filadelfijas runātājs bija jauneklīgais Kārlis Cerbulis – dzimis un uzaudzis Filadelfijas apkārtnē, kopš 1993. gada dzīvo un strādā Latvijā. Tātad atgriezies tur, kur ir viņa saknes. Šis Filadelfijai jau ir otrs tāds gadījums, jo pirms pāris gadiem 18. novembra runu šai pašā savā dzimtajā pilsētā teica Krišjānis Kariņš, kuŗam līdzīgs dzīves gājums.

Filadelfijas Brīvo latvju biedrība šogad svin 120 gadus kopš dibināšanas, tātad tā ir vecāka par pašu brīvo Latviju. Interesanti, ka tie latvieši, kas bija atklāduši uz ASV 1892. gadā un vēl agrāk, jau toreiz savās sirdīs loloja sapni par brīvu Latviju. Viss 2012. gads Filadelfijā ir pagājis šīs jubilejas zīmē, un ir notikuši jau tikpat kā visi iecerētie 120 dažādie sarīkojumi. Lai tas pieplūdītos, savu plecu, roku un naudas maku ir pielikuši neskaitāmi tautieši, kuŗus kopā tur Filadelfijas Latviešu organizāciju (FLO) padome, bet man ir aizdomas, ka lielākais dzinēj spēks visam, kas tika plānots un ir arī noticis, ir kāds, kuŗa vārds programmās vispār netiek minēts – nenogurdināmais, nepārtraukti darbīgs, neatlaidīgs, savu gadu nastu ignorējošais, vienmēr Latviju sirdī nesošais

Ģirts Zeidenbergs.

Valsts svētku akta apmeklētājus šā gada 17. novembrī Brīvo latvju biedrības nams sagaidīja cieņīgā greznībā. Sarīkojuma zāles griestus no ieejas līdz skatuvei sedza divi metriem gaŗi, skaisti vilņojoši Latvijas karogi. Visur, kur skaties, Latvijas ģerboņi, sarkanu rožu klēpj. Par šo dekoratīvo ietēru bija gādājuši Uģis Nīgals, Aina Berķe un Rita Vilciņa. U. Nīgala nopelns bija arī krāšņais un gaumīgais program-

nest latvisko lāpu, un viņiem pa pēdām seko maziņie, kas vēl tikai izmēģina tautasdeju soļus. V. Bašēns pateicās visiem rīkotājiem, ziedotājiem un viesiem un izteica cerību, ka šodienas straujie pasaules procesi mūs nesamals. Apmēram tāds pašus vārdus viņš teica arī angļiski.

Sekoja Latvijas goda konsula Pensilvānijā J. Medvecka uzruna angļu valodā, kaut Medveckis teicās esot dzimis Latvijā un gājis skolā bēgļu nometnēs Vācijā. Viņš

zīstināja Vilnis Ore, nosaucot Cerbuli jaunvārdā par „pašējo”, un runātājs pateicās par to, ka ir uzaicināts būt „atkal mājās”.

Kā jau cilvēks no paaudzes, kas māk rīkoties ar visjaunāko tehnoloģiju, K. Cerbulis izmantoja lielu ekrānu, ar kuŗa palīdzību vizuāli papildināja savu runu. Latviešu tautas ceļojums ir plūdis pa dažādām likteņa upēm, teica runātājs. Visizšķirošākais apstāklis ir bijis mūsu ģeogrāfiskais novietojums. Mūsu zemi vienmēr ir

Eiropā – no Ziemeļafrikas, kur lielais vairums iedzīvotāju ir bezdarbnieki un jaunāki par 25 gadiem.

Mums nevajag satraukties par to, ka Latvijā dzīvo daudz cittautiešu, teica K. Cerbulis. Latvija vienmēr ir bijusi internacionāla valsts. Tāpat kā Rīga, kas pašreiz ir latviskāka nekā jebkad, par spīti tam, ka tur ieplūdis tik daudz krievu. Iespaidīgi un veiksmīgi Rīgas pilsētas mēri bieži vien nav bijuši latvieši. Kā piemēru K. Cerbulis minēja Džordžu Armitstedu, kas bija Rīgas pilsētas galva no 1901. līdz 1912. gadam. Viņa laikā Rīga piedzīvoja ievērojamu izaugsmi, tika uzceltas daudzas arhitektoniski skaistas ēkas. Rīga ir un vienmēr būs multikulturāla, un tur arī slēpjas tās spēks.

Latvijai ir bijuši lieli, bīstami likteņa sitieni, bet, ja mēs esam tikuši galā ar tiem, tad tiksīm galā arī ar pašreizējiem, optimistiski savu runu nobeidza K. Cerbulis un novēlēja visiem priecīgus svētkus.

Sekoja paziņojums, ka PBLA balva šogad piešķirta Okupācijas mūzeja direktoram Valteram Nollendorfam. Vietējās skoliņas skolēni Nīls Jansons, Tija Vilciņa un Marisa Liziņa ierindojušies veiksmīgāko ALAs eksāmenu licēju pulkā. Goda rakstu no ALA saņēma skolas pārzine Silvija Mežgaile, viņa skolā nostrādājusi 22 gadus, bet par pārzini sešus. Saņemot goda rakstu, viņa minēja, ka bija laiki, kad skoliņā palikuši vairs tikai 6 skolēni, bet šodien ir jau atkal 27.

Brīvo latvju biedrības priekšsēža vietnieks Adams Bērziņš izteica gandarījumu, ka šī jubilejas gada organizēšanā piedalījušies daudzi jo daudzi cilvēki. Par darbīgākajiem viņš minēja Jolantu Muckus, Ritu Ramani, Aina Berķi, Lailu Gansertu, Edgaru Dāli, Robertu Milevski un Sandru Milevsku.

Pēc starpbrīža noklausījāmie koncertkori, kuŗu diriģēja Gunta Plostniece un kuŗa dziedāja 9 sievietes un 10 vīriņi – visi ar izcilām balsīm. Bija liels prieks un aizkustinājums viņus klausīties. Kori papildināja instrumentālisti Guna Pantele (vijole), Endrū Pantele (klavierses), Andris Zvārgulis (kontrabass) un vairāki solisti no koristu aprindām. Basbaritons Endrū Martens G. Plostnieces klavieru pavadījumā dziedāja vairākas solo dziesmas. Programmā bija galvenokārt tautasdziesmu apdares, kā arī Paula Dambja, Lūcijas Garūtas, Bruno Skultes un Raimonda Paula komponēti darbi. Priekšnesums beidzās ar R. Paula „Manai dzimtenei” (J. Petera vārdi), ko dziedātāji veica apsveicami labi. Publika viņus sumināja, kājās piecēlušies.

Oficiālā daļa noslēdzās pie glāzes vīna un uzkodām. Visubeidzot no lejas zāles sāka augšup plūst skābu kāpostu aromāts, un izsalkušie devās turp uz vakariņām, kuŗas bija sagatavojusi firma „Dzintara galds”.

Ar lielāko prieku nākamā dienā braucu uz Priedaini, lai noklausītos G. Plostnieces vadītā koŗa priekšnesumu pa otram lāgam. Kā bonus man tur nāca Katrīnas Kaktiņas skaistā, patriotismu rosinošā svētku runa.

Izabella Checchia (Lielvārdes terpa), mazliet aizslepts kreisa puse Magnuss Clouser, Matiss Clouser, Gabriela Pantele, laba puse Zinta Lazda.

mas lapiņas grafiskais iekārtojums. Pie dažādām sienām bija izvietoti manekeni tautastērpos, tik reāla paskata, ka gribējās tos uzrunāt un izteikt komplimentu, kamēr ieraudzīju, ka vienai „tautu meitai” trūkst galvas. Par šo tautastērpu izstādi bija gādājuši Sandra Milevska, Laila Medne un Uģis Nīgals.

Pusstundu pirms sarīkojuma sākuma viss nams un trepju telpa sanēja un ņudzēja ar priecīgi satrauktiem bērniem, kuŗiem pa vidu augšā lejā pa kāpnēm steigās rīkotāji un jau sanākusī publikas daļa. Varu iedomāties tās mājas, kuŗas tai ritā tika ģērbti, sasukāti, uzmundrināti un sapurināti mazie bērndarņnieki, kuŗiem aktā bija jāuzstājas ar tautasdejam.

Pēc akadēmiskā ceturkšņa, akts varēja sākties. Četri jauni un stalti tautu dēli un meitas ienesa karogus, publika nodziedāja Valsts himnu. Veiksmīgi ar savu programmas pieteicējas uzdevumu tika galā jauniņā Tija Vilciņa.

Īsu uzrunu teica FLO padomes priekšsēdis Valdis Bašēns. Viņš pieminēja vietējo organizāciju cienījamus vecumus: biedrībai 120 gadi, Sv. Jāņa draudzei drīz tikpat, baptistu draudzes koris dibināts 1896. gadā (tagad pārtapis par Filadelfijas latviešu koncertkori), Latvijai tikai 94 gadi. Pēc Otrā pasaules kara šeit dibināts Amerikas Latviešu Palīdzības fonds un daudzas citas organizācijas. To visu veicinājuši labi izglītotie, patriotiskie trimdas latvieši. Ir izaugusi jauna, šeit dzimusi paaudze, kas turpina

uzsvēra, ka latviešiem ir daudz, ar ko lepoties, ka pašā Latvijā ir bijusi visstraujākā ekonomiskā izaugsme visā ES, kas liecina par mūsu uzņēmību un droširdību. Viņa uzdevums goda konsula amatā ir populārizēt Latviju ASV un veicināt, lai šeit mītošie latvieši runā ar kopīgu balsi un stāsta nezinātājiem par Latviju.

Sv. Jāņa draudzes mācītāja Ieva Dzelzgalve mūs drošināja pārvarēt šodien pasaulē radušos krīzi, tāpat kā pārvarējam draudīgos notikumus Latvijā pirms 21 gada. Viņa salīdzināja mūsu mazo tautu un tās lielo austrumu kaimiņu ar Dāvidu un Goliātu. Ar Dieva palīdzību ir uzvarējis mazais Dāvids, kas pierādīja, cik niecīgs ir milzīgais Dieva priekšā. Viņa aicināja visiem kopā noskaitīt tēvreizi.

Astrīdas Liziņas vadībā ar tautasdejam mūs iepriecināja divas grupas – jaunākie tikai 5 gadus veci, bet lielākie ne vecāki par 12 gadiem. Kā vienmēr, līdz asarām aizkustināja vismazāko deļotāju priekšnesums, kur, kā parasti, meitenes ir mazliet gaŗākas un apķērīgākas nekā puīšēļi, kas brīžiem lēkāja kā kazlēni, bet kuŗus apņēmiģās meitenes pastūma uz vienu vai otru pusi, pēc vajadzības. Visas meitenes izskatījās skaistas savos tautastērpos, arvainadziņiem vai prievītēm ap galvām, puīšēļi baltos kreklos un tumšās biksēs. Nobeiguši savu priekšnesumu, mazie atvieģlināti aplīpa ap savu vadītāju A. Liziņu, sniedzot viņai puķes un sirsnīgas bučas.

Latvijas viesā Kārļa Cerbuļa runas temats bija „Liktenis un lēmums”. Ar runātāju mūs iepa-

iekārojuši, un reizēm arī iekārojuši mūsu kaimiņi, it sevišķi Krievija. Mēs pastāvīgi esam cietuši no kaŗiem, revolūcijām un nemieriem. Pašreiz Latvija ir atkal nonākusi krustcelēs, un mums ir jāmeklē izvēlēties pareizo ceļu. Uz ekrāna parādījās gadu skaitļi no šodienas līdz tūkstošiem gadu tālai pagātnei, kas liecināja, cik daudz ciņu ir noticis mūsu teritorijā. Krievijas imperija ir izpletusies un atkal sarāvusies kā amēba. Pašreiz Krievija ir atkal zaudējusi daudz no savā laikā iekarotās teritorijas. Kaŗi ir nākuši un gājuši – „Mūžam nav miera zem Latvijas bērziem...” Bet liktenis nav nolemtība, – sprieda runātājs. Pat viens indivīds, piemēram, Krišjānis Valdemārs, var spēlēt izšķirīgu lomu tautas liktenī. Mēs par savu likteni varam lemt tikai tad, kad mūsu kaimiņi ir vāji. Mēs esam bijuši gudri un pacietīgi un spējuši izmantot radušos situāciju. Katrai paaudzei no jauna ir savs liktenis un savi izaicinājumi. Mēs satraucamies, ka pēdējos gados Latviju ir atstājuši vairāk nekā 300 000 iedzīvotāju, bet atcerēsimies, ka Pirmā pasaules kara laikā no Latvijas aizbēga turpat miljons. Mūsu likteni nosaka četri faktori: dzimstība (kas mums pašreiz ir zema, bet ne daudz zemāka par daudzām citām Eiropas valstīm), mirstība (kas ir ļoti augsta), cilvēku izbraukšana un arī iebraukšana. Laba zīme ir tā, ka Latvijas kopprodukts aug. Tā rezultātā izbraucējiem ir tendence atgriezties. Latvijā nekad netrūks iedzīvotāju. No kurienes nāks iebraucēji? Tāpat kā citviet

Tatjana Slobodčikova

Mazirbe Līvu svētku laikā kļūst par lībiešu kultūras galvaspilsētu, kur ikvienam ir iespēja piedzīvot lībiešu kultūru tās daudzveidībā un krāšņajā amplitūdā. Šī gada svētku galvenais motīvs ir katru iedvesmot par lībiešu kultūru. Katram likt aizdomāties par savu nozīmīgumu lībiešu tautas nākotnes veidošanā un kultūras attīstībā. Atcerēties, ka viss ir mūsu pašu rokās, domās un sirdīs.

Saruna ar **kolcinieci, lībieci Baibu Šūvcāni**, kuŗa, pēc pašas vārdiem, tagad pirmām kārtām ir pensionāre. Tomēr dzīvē viņai bijis daudz lomu: „...strādāju gan dabas aizsardzības laboratorijā par zinātnisko līdzstrādnieci, gan Nacionālajā teātrī par trupas pārzini, pēdējā laikā organizācijā „Lībiešu krasts”, veidojot avīzi un gadagrāmatas. Bet, kopš esmu aizgājusi pensijā, daru, ko gribu, lasu ogas un grāmatas rakstu!” Baiba ir grāmatas „Senais lībiešu ciems Kolka” autore, un aizvadītās vasaras nogalē Kolkas Tautas namā notika viņas sastādījuma „Lībiešu krasta stāsti” atvēršanas svētki.

„Kaut gan esmu dzimusi Rīgā, Lībiešu krastu saucu par savu dzimto pusi. Mana mamma Valda Šūvcāne pirms kara bija spiesta pamest šo pusi, jo šeit nebija iespēju iegūt izglītību. Bet visas manas vasaras kopš agrīnas bērnības ir saistītas ar Kolku – te dzīvoja mans vecais-tēvs ar vecmāti. Līdz ar to Kolka ir pati galvenā vieta manā dzīvē. Un dzīvoju es lieliski, jo esmu iemācījusies dzīvot tā, lai katru brīdi varētu priecāties par to, kas ir, un nebēdāties par to, kā nav. Uz pasauli jāskatās pozitīvi, jākustas, jāiet uz priekšu.

Mana mamma Valda Šūvcāne, jau būdama pensijā, veica sava mūža grandiozākos darbus – uzrakstīja trīs nopietnas grāmatas, kuŗām izmantoja divdesmit gadu laikā savāktos datus, jo visu brīvo laiku veltīja lībiešu kultūrmantojuma izpētei un materiālu vākšanai. Pētīja arhīvus, runājās ar cilvēkiem, sakopojot pēc iespējas vairāk nostāstu par šo krastu. Arī man bija iespēja viņai palīdzēt. Kopā strādājot, arī es ieguvu milzīgu *bagāžu* lībiskā kultūrmantojuma izpratnē, ar kuŗu tagad varu turpināt mammas darbu. Grāmatu rakstīšanai mamma pievērsās tikai pensijas gados, bet lībiskajā kultūrā viņa atgriezās 1972. gadā, kad tika nodibināts Rīgas lībiešu dziesmu ansamblis *Līvlist*, kas padomju gados bija lībiešu identitātes karognesējs. Tas arī kļuva par pirmo impulsu, kas deva apziņu, ka nevar ļaut visam aiziet pagātnē un aizmirstībā un jārod iespējas to saglabāt.”

2012. gadā Lībiešu krasta svētki notika 28. jūlijā. Bet katriem svētkiem ir sava simboliskā nozīme, piemēram, Latvijas Neatkarības dienu svinam 18. novembrī, Lāčplēša dienu – 11. novembrī, un katrs datums ir pamatots ar kādu konkrētu vēsturisku notikumu.

...1939. gada 6. augustā (mēneša pirmajā sestdienā) atklāja

«Mād tūlbizāiga um mād rov kādstō!»

Mūsu nākotne ir mūsu tautas rokās! (lībiešu valodā)

Baiba Šūvcāne

šo skaisto Lībiešu Tautas namu Mazirbē, kas tika uzcelts ar Latvijas tautas un valsts atbalstu. Padomju laikos lībieši šo namu izmantoja minimāli, bet laimīgā kārtā tas noturējās un piedzīvoja „jaunos laikus”. Sākoties Atmodai, 1989. gadā daudzu cilvēku puļu rezultātā izdevās nosvinēt Lībiešu Tautas nama atklāšanas piecdesmito gadadienu. Šie pirmie svētki bija īpaši tāpēc, ka ar lielām grūtībām tomēr izdevās panākt to cilvēku ierašanos, kuŗi agrāk nekad nebūtu varējuši atbraukt. No Zviedrijas, Somijas un citām valstīm sabrauca bijušie ciema iedzīvotāji, tie, kuŗi vairākus gadus nebija redzējuši savas dzimtās mājas. Tika pacelti Latvijas un to valstu karogi, kuŗu valoda pieder pie somugru grupas, notika plaša zinātniskā konference un citi interesanti sarīkojumi. Svētku ietvaros tika arī nolemts Tautas nama jubilejas datumu pārvērst par ikgadējiem lībiešu svētkiem. Un nu vairāk nekā divdesmit gadus augusta pirmajā sestdienā Mazirbē notiek lībiešu svētki, un šai dienai tiešām ir simboliska nozīme.

Vai pēc cilvēka rakstura var pateikt, ka viņa rit lībiešu asinīs? „Diez vai,” domīgi atbild Baiba. „Tomēr dažas rakstura iezīmes noteikti piemīt visiem lībiešiem, proti, stūrgalvība, iecirtība, ātra daba...”

Lībiešu valodai jau kopš Latvijas valsts neatkarības iegūšanas ir piešķirts otras oficiālās pamatvalodas statuss. Tātad to var izmantot ielu un māju nosaukumos, arī dokumentos... Bet vairs jau nav šīs valodas runātāju... Tādu cilvēku, kuŗi lībiešu valodu varētu saukt par savu dzimto valodu. Kanādā gan mīt 102 gadus veca kundze no Vaides (lībiešu: *Vaid* – ciems Dundagas novada Kolkas pagastā), no Bertholda dzimtas. Viņa joprojām pilnīgi pārzina lībiešu valodu un spēj to aktīvi lietot.

Vēl ir neliela cilvēku grupiņa, kuŗi spēj sazināties sarunvalodas līmenī, un tas arī ir viss. Jau 19. gadsimta vidū, kad somu zinātnieks J. Šegrēns brauca pētīt lībiešu valodu, Vidzemes

pusē viņš tikpat kā neatrada aktīvus valodas lietotājus, tātad valoda jau bija praktiski zudusi.

Bet arī mūsdienās lībiešus var pazīt pēc īpatnējās izrunas, piemēram, dzirdot, ka cilvēks „norauj” vārdu galotnes. Vienu gan var pateikt gandrīz droši: vai katram latviešu izcelsmes cilvēkam, kas dzimis Kurzemē, Vidzemē un ap Rīgu, dzīslās noteikti rit lībiešu asinis.

Uz jautājumu par lībiešu paražām Baiba smagi nopūšas:

„Tas ir grūts jautājums. Daži diži folkloristi gan apgalvo, ka katra kustība ir lībiskā. Protams, tagad es nedaudz vulgārizēju, bet abas tautas – latviešu un lībiešu – tik daudzus gadus ir blakus nodzīvojušas, ka grūti pateikt, kas ir autentiski latvisks vai autentiski lībisks. Es neesmu kompetenta, un tie pētnieki, kas dziļi studējuši paražas, var man oponentēt, bet vairāki piemēri tomēr apstiprina manis teikto. Tā, piemēram, 19. gadsimta beigās tika pierakstītas lībiešu kāzu paražas, tās parasti saglabājas visilgāk. Jā, ir dažas izdarības, kas tiešām raksturīgas lībiešiem, bet šodien tās tiek rādītas tikai uzvedumos, nevis piekoptas ikdienā. Pieraksti liecina par kādu interesantu īpatnību: sarunas notika lībiešu valodā, bet dziesmas skanēja latviski! Tātad jau vairāk nekā pirms simt gadiem viss bija savijies kopā tik cieši, ka nošķirt latvisko no lībiskā nebija iespējams.

Arī no visām dziesmām, ko dzied lībiskās kopas, par autentiskām speciālisti atzinuši tikai dažas, un viena no tām ir „Pūt, vējiņi” tās pirmatnējā, vēsturiskajā skanējumā, nevis A. Jurjana apdarē.

Kārlis Stalte, mūsu dižākais lībiešu dzejnieks, mūziķis un sabiedriskais darbinieks, kas šeit dzīvoja pagājušā gadsimta trīsdesmitajos gados, izjūtot lībisko mentalitāti, bieži piemēlēja lībiešu tekstiem attiecīgu somu vai igauņu melodiju, bet ar laiku daudzas dziesmas folklorizējās un šodien tiek uzskatītas par tautasdziesmām.

Arī Dzintars Kļaviņš, Mūzikas akadēmijas prorektors, pats būdams mūziķis, kuŗš turklāt iz-

jūt savu lībisko identitāti, radījis daudz lībiešu dziesmu, kas tautas apziņā iesakņojušas tieši kā tautasdziesmas.

Galvenais ir tas, ka abas kultūras, sadzīvojot gadsimtiem kopā, papildinājušas un bagātinājušas viena otru.

Mūsdienās tiek ieviestas jaunās tradīcijas. Tā, piemēram, lībiešu karogs pirmo reizi tika uzvilgts 1923. gada 18. novembrī, un pēc vairākiem gadiem, jau sākoties jaunajiem laikiem, vienā dienā ar Latvijas Neatkarības svētkiem mēs sākām pieminēt lībiešu karoga dienu. Zilbaltižais karogs simbolizē lībieša dzīves telpu – zvejnieks pelnīja iztiku jūrā (zilā krāsa karoga apakšā), bet viņa domas bija mājās pie ģimenes, un, raugoties

tikko pārrados mājās no skolas, pie durvīm klauvēja trīs kungi smukās privātās drēbēs un sāka pratināt tēvu par maniem nedarbiem. Bet vienam no vīriem pēkšņi savajadzējās apmeklēt ateju... Ziniet, toreiz jau dibeni nebija tik smalki kā tagad, tāpēc smaržīgo papīriņu vietā lietoja sagrieztas avīzes. Tēvam vienmēr pa rokai stāvēja kaudzīte pedantiski sagrieztu avīžu lapu, un šoreiz viņš pat kārtīgi bija izgriezis kādu bildi, nesabojājot attēloto Berijas ģīmi. Tieši šo lapiņu pirmo arī ieraudzīja atejā iegājušais kungs... Atgriezies istabā, viņš tēvam apjautājās, vai mums vienmēr tualetē ir tāda kārtība, un tēvs atbildēja, ka tā

Visvaldis Feldmanis

uz māju pusi, viņš tālē redzēja liedagu (baltā krāsa vidū) un mežu (zaļā krāsa karoga augšdaļā). Tātad krāsu izvēlei ir tīri pragmatisks skaidrojums, bet daži vēstures dati liecina, ka šīs krāsas nāk no kādas igauņu korporācijas.”

Visvaldis Feldmanis, tālbraucējs kapteinis, kas sava mūža 33 gadus nostrādājis uz zvejas flotes kuģiem:

„Esmu dzimis Saunagciemā, bet Kolkā sāku dzīvot, kad aizgāju jūrnieka izdienas pensijā, un kopš 1993. gada strādāju par Kolkas bākas pārvaldnieku. Bet tagad jau dzīvoju īstā pensijā...”

1953. gadā mācījās Mazirbes skolas 7. klasē. Bija marts, draņķīgs laiks, ziema cīnījās ar pavasari. Pēc „visu tautu tēva” nāves tika izsludinātas sēras, un mums bija jāiet uz sēru mītiņu, bet man uzticēja nest vadoņa bildi sēru noformējumā. Par nelaimi, mani kāds pagrūda, bilde izkrita no rokām, un es pakļūpot to sabradāju. Vakarā,

ir jābūt. Nezinu, kāpēc, bet šīs dienas gadījumam nebija nekādu drāmatisku seku, un es varēju mierīgi turpināt mācības un iegūt zvejniecības flotes tālbraucēja kapteiņa speciālitāti...”

Kad manā bērnībā vecmāte ar mammu runāja lībiski, mēs, lielākie puīši, aiz stūra mēdījāmies par viņām. Vai toreiz kāds varēja iedomāties, ka pienāks tādi laiki, ka lībisko izcelsmi varēs izmantot politiskā kapitāla veidošanai?

Domāju, ka lībisko tagad vairāk izmanto nekā izjūt... Diemžēl ar milīgu raksturu lībieši nevar lepoties. Atklāti sakot, diezgan riebiģs raksturs, viņiem vienmēr spītīgi jāpanāk savs, viss ir jāizdara līdz galam, vai strādājot, vai dzerot! Bet mani novadnieki, vecākas paaudzes cilvēki, novēlēja man cienīt lībiešu karogu, lietot vārdu lībietis, nevis līvs un lepoties ar savu izcelsmi!”

(Turpināts 8. lpp)

Window on Eurasia: Fight over Languages of Instruction in Non-Russian Schools Heats Up

Pols Goubls
(Paul Goble)

Staunton, November 18 – Although verbal sparring about whether Moscow will do away with the non-Russian republics has attracted far more attention, a more immediate but perhaps equally fateful battle is intensifying in the Russian Federation over the question of what languages these republics will be able to require in their school curriculums.

The stakes of this fight over languages in the non-Russian republics could scarcely be greater. If the non-Russians lose the right to insist that all residents of their republics learn the national language, the non-Russian republics will lose much of their authority, and the future of many of their titular nationalities will in doubt.

But if Moscow does not give in to the demands of some ethnic Russian parents to allow them to choose Russian rather than non-Russian as the language of instruction in the republics, ethnic tensions between the Russian speakers and the surrounding population will increase, and many Russians will leave, reducing still further Moscow's influence and control.

In an article entitled "The Struggle for the Russian Language in the National Republics of Post-Soviet Russia," Rais Suleymanov, a Kazan-based investiga-

tor whose articles about Islamism in the Middle Volga have attracted widespread attention and criticism, reports on a meeting on that subject last week at the Duma.

The federal authorities have seldom given much attention to this subject, Suleymanov says, and consequently the meeting represented a "rare" and "all-sided" discussion of what he calls "discrimination" against Russian speakers in Tatarstan, Bashkortostan, and Buryatia – and more generally in all non-Russian portions of the country.

As such, he continues, the session was "a rare case" in which the ethnic Russian and Russian-speaking portions of the populations of the non-Russian republics were able to attract the attention of legislators at the country-wide level and present their arguments that they and not the non-Russians are subjects of "discrimination."

Leading off this discussion, Mikhail Shcheglov, president of the Society of Russian Culture of Kazan, told the legislators that this "ethno-linguistic" conflict was not between the titular and the non-titular population, but between the Russian-speaking residents and the regional ethnocracy, which is supported by local national separatists.

The leaders of the non-Russian republics, he continued, are not capable of producing genuine bilingualism, but they have been able to reduce the amount of instruction in the Russian language that both Russian speakers and non-Russian speakers receive in schools of the non-Rus-

sian republics.

In Tatarstan, Sheglov said, over the course of ten years of instruction, Russian speaking children in Moscow or Ryazan get about 1200 hours of Russian language instruction, but those living in Tatarstan and Bashkortostan receive only 700. And that 500 hour difference affects the life chances of those students later on.

Elsa Tarasova, a member of the Education and Russian Language in the Schools of Bashkiria Organization said, that in practice, the national-regional component in nationality schools takes the place of the federal component of education. According to her, the overwhelming majority of parents is opposed to this.

Galina Luchkina, another member of that organization, seconded Tarasova's comments. She added that, in her view, among Tatar or Bashkir society, there is the stereotypical opinion that Russian language people are against instruction of the national languages in general. This misconception is consciously used by local separatists to exacerbate russophobia.

And Victoria Mozharova, a Russian parent from Tatarstan, said that when she and others like her complained about such linguistic imbalances there, they were told directly to their faces: "If you don't like something here, then go back to your own Motherland!" And apparently, many Russian speakers are doing just that.

Vitaly and Olesya Gubeyev from Ufa said that the outflow of the Russian population from

Bashkortostan began precisely because parents want their children to have a complete education, one that includes 1200 hours of Russian language and not the 700 that they receive in the schools of Bashkiria today.

Those who have left have already had experiences with the impact of that difference. Diana Farsina, one of the creators of the Internet community "The Russian Language in the Schools of Tatarstan," said that when she and her family moved to Moscow, her son in the 7th class was far behind his fellow students because of Tatarstan's educational policies.

Having heard from these and other parents and teachers from non-Russian republics, the Duma deputies at the hearing asked several experts for their opinion. Olga Artemenko, the head of the Center for Ethno-Cultural Strategy, said the parents were right and that they and not the republic leaders needed to have the right to choose.

Suleymanov, who not only reported the meeting but spoke to it, said that the current ability of the republic authorities to insist on instruction in the non-Russian languages was leading to an exodus of the Russian population from the republics of the Volga region, and that in turn is inevitably leading to the departure from there of Russian statehood.

This meeting was clearly stacked to produce the effect on the Duma deputies Suleymanov and his supporters hoped for. It included a few token defenders of the non-Russian languages

and a few non-Russians who supported the Russian speakers point of view. In this, it recalls meetings on the same subject but at the level of union republics at the end of Soviet times.

In fact anger about this issue on both sides is even deeper than that expressed by participants in the Duma hearing. The extreme Russian nationalist National Democratic Party of Russia has denounced what it calls "the forcible Tatarization" of ethnic Russians and Russian speakers in the Middle-Volga region.

And many non-Russians are equally passionate in their defense of their right to insist that people living on the territories of their republics learn some of their national languages not only to promote inter-ethnic communication, but to ensure that their nations, listed in the Russian Constitution, will survive into the future.

In an article posted online on Tuesday, Nail Gildanov, a Tatar who lives in Moscow, said that the non-Russians will defend their linguistic rights because if they fail to do so, they will lose any chance to ensure the flourishing or at least survival of their national communities.

Now the Duma is planning to remove the requirements for obligatory instruction in the national languages in the republics, Gildanov says, but he notes that national education is the thread, which connects us with our spiritual heritage and contemporary culture of our own people. The loss of national education in fact is the loss of language and culture.

ALAs Izglītības nozares pārbaudījuma rezultāti

Pavasari notika gadskārtējā Amerikas latviešu apvienības (ALA) pārbaudījuma rakstīšana. Valsts svētkos apsveicam visus skolēnus, sevišķi tos, kas nopelnījuši atzinības rakstus. Pārbaudījuma jautājumus katru gadu raksta skolotāji kādā no mūsu ASV latviešu skolām. Šogad to veica Ņudžersijas draudzes Ņudžersijas novada pamatskolas skolotāji. Pateicamies viņiem gan par darbu, pārbaudījumu sastādot, gan par pārbaudījumu izlabošanu.

2012. gadā ALAs pārbaudījumu rakstīja 46 skolēni no astoņām latviešu skolām. Skolēni 2011./2012. gadā mācījās 7. un 8. klasēs. Pārbaudījumu raksta, lai novērtētu skolēna apgūto prasmu ALAs mācību programmas apgūšanā. Pārbaudījums sadalīts desmit nodaļās, ieskaitot latviešu valodas gramatiku, lasītprasmi, literātūru, vārdu izpratni, domrakstus, vēsturi, ģeografiju, folkloru un aktuālītātes. Skolēni raksta arī pārbaudījumu ticības mācībā, bet tāpēc, ka ticības mācības stundas nenotiek visās skolās, pārbaudījuma rezultāti netiek ieskaitīti vispārējos rezultātos.

Varam būt lepnī par mūsu latviešu skolu skolēniem un viņu sekmēm. Skolēni ir spējuši lat-

viešu valodā apgūt mācību mērķus un sekmīgi nokārtot rakstisko pārbaudījumu.

Pateicība pienākas viņu vecākiem, kas strādājuši, lai savus bērnus vestu uz latviešu skolu un palīdzējuši tiem apgūt latviskās zināšanas. Jāpateicas arī latviešu skolu skolotājiem. Viņu pašreizējais darbs nesīs labus rezultātus skolēnu panākumos.

Ar naudas balvu tiek apsveikti paši sekmīgākie skolēni. Saskaitot rezultātus visās nodaļās, pirmās trīs vietas ieņem skolēni ar augstāko punktu skaitu. Atzinības rakstus piešķir tiem, kas iegūst augstākos rezultātus atsevišķās nodaļās. Ja gadās vienāds punktu skaits, tiek apsveikti vairāki skolēni par vienādām sekmēm. Apsveicam visus pārbaudījuma rakstītājus, apbalvotos skolēnus, skolotājus un arī vecākus!

1. vietas ieguvējs: Kārlis Kancāns, Ņujorkas draudzes Ņudžersijas novada pamatskolas 8. klases skolēns.

2. vietas ieguvēja: Aija Zāmura, Ņujorkas draudzes Bronksas novada pamatskolas 8. klases skolniece.

3. vietas ieguvēja: Marisa Liziņa, Filadelfijas latviešu skolas 8. klases skolniece.

Kārlis Kancāns

Aija Zāmura

Marisa Liziņa

Starp sekmīgākajiem rakstītājiem vēl ierindojas **teicamnieki:** Anneli Cera, Čikāga; Laura Kēlere, Vašingtona; Krista Roze, Indianapole; Laura Spaniere, Ņudžersija; Nils Veidis, Ņudžersija; Tija Vilciņa, Filadelfija.

Sekmīgākie latviešu valodas gramatikā:

1. vietā Kārlis Kancāns (Ņudžersija), 2. vietā Aija Zāmura (Bronksa), 3. vietā Marisa Liziņa (Filadelfija).

Sekmīgākie lasītprasme:

1. vietu dala Kārlis Kancāns (Ņudžersija), Laura Kēlere, Ilga Rūtiņa (Vašingtona) un Elizabete Dudorane (Čikāga); 2. vietu dala Aija Zāmura (Bronksa), Zigurds Beķeris (Mineapole), Laura Spaniere un Nils Veidis (Ņudžersija), Aleksandrs Blumbergs un Kristofers Evans

(Vašingtona) un Anneli Cera (Čikāga); 3. vietu dala *Ian Griffīn* (Bronksa) un Andrejs Rumpēters (Ņudžersija).

Sekmīgākie valodas izpratnē:

1. vietā Laura Spaniere (Ņudžersija), 2. vietā Kārlis Kancāns (Ņudžersija), 3. vietā Ilga Rūtiņa (Vašingtona).

Sekmīgākie domrakstos:

1. vietu dala Kārlis Kancāns (Ņudžersija), Ilga Rūtiņa (Vašingtona) un Elizabete Dudorane (Čikāga); 2. vietā Laura Spaniere (Ņudžersija); 3. vietu dala Aija Zāmura (Bronksa) un Liene Millere (Indianapole).

Sekmīgākie literātūrā:

1. vietu dala Aija Zāmura (Bronksa), Kārlis Kancāns un Andrejs Rumpēters (Ņudžersija); 2. vietā Aleksandra Sīpola (Ņudžersija); 3. vietu dala Marisa Liziņa (Filadelfija) un Nils

Veidis (Ņudžersija).

Sekmīgākie ģeografijā:

1. vietā Laura Kēlere (Vašingtona); 2. vietu dala Krista Roze (Indianapole) un Aija Zāmura (Bronksa); 3. vietu dala Ieva Griffīna (Bronksa), Anna Aldiņa (Bostona), Liene Millere (Indianapole) un Kārlis Kancāns (Ņudžersija).

Sekmīgākie vēsturē:

1. vietā Kārlis Kancāns (Ņudžersija); 2. vietā Aija Zāmura (Bronksa); 3. vietu dala Krista Roze (Indianapole) un Liāna Vansenta (Ņudžersija).

Sekmīgākie folklorā:

1. vietā Kārlis Kancāns (Ņudžersija); 2. vietā Laura Spaniere (Ņudžersija); 3. vietā Marisa Liziņa (Filadelfija).

Sekmīgākie aktuālītātēs:

1. vietā Aija Zāmura (Bronksa); 2. vietā Aleksandrs Blumbergs (Vašingtona); 3. vietā Marita Pelēce (Mineapole).

Sekmīgākie ticības mācībā:

1. vietā Aleksandrs Blumbergs (Vašingtona); 2. vietu dala Krista Roze (Indianapole) un Kārlis Kancāns (Ņudžersija); 3. vietu dala Marisa Liziņa, Tija Vilciņa (Filadelfija) un Elizabete Dudorane (Čikāga).

Andra Zommere,
ALAs Izglītības nozares vadītāja

SKATS NO DAUGAVAS KRASTA

Šodien, 9. novembrī, man atkal ir laimējies, jo paredzēta *superīga* diena. Jau pusdesmitos no rīta man zvana, ka Vitolu pārim automašīnā

ir vieta arī man **braucienam uz Likteņdārzu**. Es esmu gatava dažās minūtēs, un mēs dodamies ceļā. Laiks ir patīkams pēc iepriekšējās dienas nebeidzamā lietusa, un tas vien, ka lietussargs nav nepieciešams, šķiet kā dāvana. Pa ceļam ievēroju, ka Latvijas lauki, kā pienākas, ir aparti rudenī, un gandrīz visos jau redzami pirmie sadīgušie ziemāji, kas paspējuši sasniegt vairāku centimetru garumu. Zaļums laukos ir iespaidīgs, lai gan visapkārt plešas diezgan prāvas peļķes, šī rudens nemitīgā lietusa sekas. Bet šodien vairs nelīst. Vēl labāk ir tas, ka tuvojoties Koknesei, mēs līdz ar vienu otru zilu laukumiņu debesis jau redzam arī saulīti. Vējš gan mūs šodien nelutina, un es esmu priecīga, ka līdzī paņēmušies cimdi un cepure, jo visi interesantie notikumi šodien ir ārpus telpām.

Pirmā uzruna šī notikuma dalībniekus sagaida pie pagaidu informācijas ēkas, kur jau novietoti vairāki desmiti automašīnu un sapulcējušies kādi 70 cilvēki. Ja esmu pareizi sapratusi, šīs dienas aktivitātes vada Liepājas teātra aktrise Sigita Jevgļevska, kuŗu atceros pēc Latvijas Televīzijas seriāla „Likteņa lidumnieki”. Viņa mums pastāsta, ka 2012. gadā *Likteņdārzu* apmeklējuši vairāk nekā 100 tūkstoši interesentu, ka līdz šim jau iestādīti 1500 koki un ka vispār iecerēts šeit iestādīt 11 tūkstošus dažādu kociņu. Tagad šeit esot pieejams arī bezvadu tīmeklis. Vēlreiz mēs piestājam tikai pāris desmitu metru no

dzam, kā šajā ceļā SIA „Akmens rūķis” darbinieki ieliek pirmos bruģakmeņus no tūkstoša. Zinu, ka starp tiem būs arī manējais, Laimoniša un manu vecāku bruģakmens, jo par tiem samaksāju jau pirmā iespējamā dienā. Kamēr mēs šo bruģēšanu vērojam, darbinieki ieliek tikai pirmās divas rindas, un savu vārdu akmenī man neizdodas ieraudzīt. Tomēr tīmeklī, *Likteņdārza* mājaslapā, sadaļā „Galerija”, ir vairākas fotografijas, kur ābeliņu alejas ceļā redzami jau visi pirmā tūkstoša bruģakmeņi, tikai salašāmi gan visi tie nav. Bet tas nekas, kad aizbrauksim, tad redzēsim un varēsim izlasīt itin visus. Tur kādreiz būs 113 tūkstoši šo bruģakmeņu.

Tad mēs soļojam atkal, līdz esam nonākuši pie vietas, kur kādreiz atradīsies *Likteņdārza* daudzfunkciju sabiedriskā ēka, kas ir tieši pretī Kokneses baznīcai. Te mūs sagaida pārsteigums, ko sagādājuši Latvijas skolēni. Tas ir projekts „Dāvini savai Lat-

skaistus un patriotiskus vēlējumus Latvijai: 1. Dievs, pacel Latviju uz rokām. 2. Mana dvēsele pieder tev, Latvija. 3. Iededzies par Latviju. 4. Latvija, skaistākā zeme pasaulē. 5 Latvija, esi stipra.

Mūs pacienā ar karstu tēju, rupjmaizi, pirādziņiem, ābolkūkām un medu, un mums ir pievienojušies Japānas vēstnieks ar kundzi. Es jutos ļoti lepna, kad Vilis Vitols viņus iepazīstina arī ar mani. Mūsu īsajā sarunā es atklāju, ka vēstnieka laiks Latvijā beidzas pēc trim dienām un ka kundzei ļoti pietrūkstot Latvijas rupjmaizes un medus. To sakot, viņa pie tējas bauda šķēlīti rupjmaizes ar medu un smaida. Pirms ejam tālāk, es vēl nofotografēju uz stieņiem savērtos skolēnu vēlējumus Latvijai un priecājos, ka par mūsu skolu jaunatnes patriotiskumu nav jāšaubās.

Līdz nākamai pieturai ir diezgan garš ceļa gabals, un es esmu priecīga, kad mani „uz siētes” paņem kāds laipns braucējs, kas parasti ar savu braucamo pārvadā

«Mād tūlbizāiga um mād rov kādstō!»

(Turpināts no 6. lpp.)

“Ģimenē esam seši brāļi, trim pasē rakstīts – latvietis, bet pārējiem, mani ieskatot, – libietis. Es arī biju vienīgais tālbraucējs kapteinis libietis.

Kurzemes piekrastes libieši sensenī nodarbojas ar zvejniecību, bet tagad par šo nozari var teikt vienīgi to, ka slīktāk jau vairs nevar. Zvejnieki pelna tik maz, ka par nopelnīto viņi diez vai var nopirkt laivu. Vispār Jūras akadēmijas absolventi savā nozarē ir augstu novērtēti, bet Latvijā zvejnieka profesijai ir diezgan zema vērtība. Kādreiz tik labi attīstītajā piekrastes zvejniecībā praktiski nekas neatotiek, jūra piecūkota ar visādām ķīmiskām vielām, arī roņi ir īpaša problēma, par kuŗu būtu jārunā atsevišķi, jo tie plēš tiklus un nokož lašiem galvas. Jaunie zvejojot jūrā neies. Arī zivju pārstrādes rūpnīcas iepērk zivis ārmēsēs – kur lētāk, nevis izmanto mūsu zvejnieku pakalpojumus.

Nav noslēpums, ka vislabākās butes ir tieši gar Kolkas ragu, tas ir – no Kolkas līdz Ovišiem. Butēm ir vairākas sugas, un tieši viena īpaša dzīvo jau minētajā rajonā. Diemžēl patlaban jūrā ir silts ūdens, un tāpēc zivis ir aizgājušas. Līdz ar to nopirkt tās nav iespējams, bet butes, ko tirgo mūsu kūpinātāji, ir atvestas no Ventspils. Un tām ir pilnīgi cita garša, ko atzīst ne tikai eksperti, bet arī ikdienas patērētāji. Es neesmu zivju sugu speciālists, bet mēs tās saucam gan *zeltbutēm*, jo tās ir īpašas par formu un krāsu, gan ar izcilo garšu. Tās butes, kas nāk no Ventspils puses, ir ūdeņainas, bet *zeltbutes* ir vidēji lielas un ļoti gaļīgas, gan

vēders, gan muguriņa tām atgādina ar zelta vai bronzas pulveri apputekšnotu virsmu. Un garša ir tieši brīnišķīga!

Savulaik zvejnieku sabiedriskajā padomē, kur arī es darbojos, centāmies panākt, lai aizliedz bušu zveju uzreiz pēc nārsta. Nārsts sākas no 1. februāra, bet no 15. maija jau visi steidzas buti nozvejot. Taču zivis pēc nārsta vēl ir plānas kā papīrs, pilnīgi cauri spīd. Negribu kļūt rupjš, bet neviens normāls cilvēks neaiztiks sievieti uzreiz pēc dzemdībām.... Bet Briseles rēģulas ir stiprākas par veselo saprātu un dabas likumiem! Protams, tādām butēm nebūs noietā, un tās sūta uz cietumu virtuvēm, nokūpina, liek konservos. Tad arī sanāk, ka cilvēks, nopērkot konservus, konstatē, ka tajos ir tikai smarža, asakas un āda. Kā zināms, gan pirmskaŗa Latvijā, gan padomju laikā bušu zveja atsākās tikai pēc Jāņiem, kad butes bija daudz maz atkopušas. Bet tagad notiek zivju resursu bendēšana! Kādreiz šeit zvejojām arī mencas, bet tās barojās ar brēlīņām, savukārt brēlīņas atpūš spēcīgi dienvidrietumu vēji, kas dzen iekšā ūdeņus no Atlantijas okeana. Kādreiz mencu nozvejas apjomus varēja noteikt pēc brēlīņu daudzuma. Bet nu jau vairākus gadus pēc kārtas piekrastes ūdeņos gan brēlīņas, gan mencas, gan zuši kļūst par aizvien retāku parādību.

Bet *zeltbutes* mīt Irbes šauruma ūdeņos, un, spriežot pēc nozvejas, to apjomi jūrā neiet mazumā. Rudenī no viena tikla parasti izņem līdz 40 kg bušu!

Un tomēr pagaršot īstas *zeltbutes* iespējams tikai pie Kolkas zvejniekiem!”

informācijas ēkas, lai noskaidrotu, kā *Likteņdārza* mājaslapā www.likteendarzs.lv, sadaļā GEO karte, var atrast savu iestādīto kociņu. Ievadot meklētājā stādītāja vārdu, var atrast koka vietu dārzā, kārtas numuru, šķirni, datumu, kad stādīts un kam veltīts. Tā mēs varam apskatīt visus kokus, kas iestādīti līdz pat 2011. gada beigām. Informāciju par 2012. gadā stādītajiem kociņiem varēs iegūt jau šī gada beigās.

Nākamā pietura mums ir ābeliņu alejas ceļa sākums, kur re-

vijai”. Šī projekta ietvaros bērni sagatavojuši 1739 nelielas koka plāksnītes un uz katras no tām iegravējuši savu vēlējumu Latvijai. Plāksnītēm ir izgriezts vidus un vienā malā neliels atvērums, lai tās viegli varētu uzvērt uz apmēram centimetru plata dzelzs stienīša. Mums katram atvēlēts piecus no šiem Latvijai veltītajiem vēlējumiem uzvērt uz stienīšiem, kas iemontēti divos tādos kā koka rāmjos un izvietoti laukuma malā pie viena no celiņiem. Man laimējās paņemt šādus ļoti

stādāmos kociņus. Nu viņš vizina gados visvecākos apmeklētājus un pareizi novērtē arī manus gadus un lietussargu spieķa vietā. Tā nu es nokļūstu nākamā pieturas vietā gandrīz reizē ar kājām gājējiem. Esam vietā, kas nosaukta par „Mierinājuma zonu”. Te ir *Likteņdārza* meža daļa, te atrodas šodien atklājamā „Skatu terase” un „Miera akmens”.

Esam Daugavas krastā, te zemi pašlaik izdangājusi tehnika, kas bijusi nepieciešama Skatu terases būvniecībai, bet celiņš uz Skatu

terasi ir pietiekami sauss. Pirms ejam tālāk, vēl noklausāmies Japānas vēstnieka atvadu vārdus un laba vēlējumus *Likteņdārzam* un latviešu tautai. Dārza patrons, bijušais prezidents Valdis Zatlers pateicas vēstniekam un viņa kundzei par sadarbību un Japānas labvēlību latviešiem un *Likteņdārzam*. Hirošimas „Miera akmens” savulaik bijusi Japānas vēstnieka dāvana prezidentam. Zatlers ir pateicīgs, ka šis akmens tagad būs Daugavas krastā, Satu terases celiņa malā, tajā dārza daļā, kas ir „Mierinājuma zona”. Tikmēr ceļam priekšā ir novilkta sarkana lentīte, kas simboliski jāpārgriež, lai atvērtu ceļu uz jauno ēku cauri „Mierinājuma zonai” un garām Japānas ziedotajam „Miera akmens”. Katram no mums šī ceļa sākumā tiek iedots neliels pelēks akmentiņš, kur zelta burtiem uzrakstīts „Likteņdārzs, 2012. gada 9. novembris”. Uz „Miera akmens” izkalts dievietes attēls lūgšanā un uzraksts „No Hirošimas”. Latvijai dāvinātais „Miera akmens” ir piestiprināts pie Latvijas laukakmens, tā simbolizējot Japānas un Latvijas solidarizēšanos un draudzību.

Pa ceļam pie „Miera akmens” Zatleru pāri un vēstnieku ar kundzi vēl lūdž nofotografēties, un tad jau mēs esam tikuši pie šai

dienā atklājamās ēkas – „Skatu terases”. Tā ir gaisīga, ar dažādiem stāviem un pusstāviem, ar sētiņām un stikla sienām, ar stabiņiem un soliņiem, un es saprotu, kāpēc to sauc par skatu terasi. Skats te tiešām ir bezgalīgi skaists uz trim debesu pusēm, tikai ceturta debesu pusē skatu aizsedz un aizvēni dod uz salas palikušie koki. Te redzams Daugavas ūdeņu plūdums, te krastu zaļums un Kokneses pilsdrupas. Mums par lielu prieku, saules apspīdētais ūdens mirdz, spīguļo un laistās tik spoži, ka man jau apzīlbt acis. Ja nebūtu tik vēss, nūdien varētu te sēdēt un sapņot stundām ilgi.

Arī te mēs noklausāmies interesantas ziņas, iepazīstamies ar jaunajiem arhitektiem Didzi Jaunzemi un Lauru Lauderi. Abiem tiek pasniegti ziedi par viņu dāvanu *Likteņdārzam* – šo skaisto ēku. Pirms izkļīstam, dārza patronam Valdim Zatleram jāuzsāk dziesma „Daugav’ abas malas”. Prātā nāk doma, ka Daugava pašlaik mums tiešām ir abās malās, un man šķiet, ka te notiek kaut kas arī simbolisks. Varbūt *Likteņdārzs* mūs tagad vienos tāpat, kā kādreiz vienoja Brīvības pieminekļi, un mums visiem Latvijā tiešām būs viena mēle, viena dvēsele, viena zeme mūsu...
Astrida

Apsveicam diasporas izglītības darbiniekus par IZM atzinības rakstu saņemšanu

Par nozīmīgu ieguldījumu latviskās izglītības veicināšanā Latviešu valodas aģentūra apbalvošanai ar Izglītības un zinātnes ministrijas atzinības rakstiem šogad izvirzīja 37 diasporas skolotājus un sabiedrisko darbiniekus. Priecājami, ka apbalvojums ir piešķirts visiem izvirzītajiem kandidātiem un simboliski izsaka mūsu visu pateicību šiem izglītības darbiniekiem, kas bieži vien bez atlīdzības nerimstoši darbojas latviskās identitātes uzturēšanā un saglabāšanā ārpus Latvijas.

Ar IZM atzinības rakstu 2012. gadā ir apbalvoti: Mīneapoles un Sentpolas latviešu skolas skolotāja **Kristīne Kontere** (ASV); Mīneapoles un Sentpolas latviešu skolas skolotāja **Āva Bērziņa** (ASV); Mīneapoles un Sentpolas latviešu skolas skolotāja **Skaidrīte Štolcere** (ASV); Mīneapoles un Sentpolas latviešu skolas skolotāja, Latviešu organizāciju apvienības Minesotā priekšsēde **Maija Zaeska** (ASV); Pasaulē

brīvo latviešu apvienības (PBLA) Izglītības padomes priekšsēde; viena no portāla www.latvian-online dibinātājam, tagad veic tā redaktora vietnieces pienākumus; Melburnas latviešu skolas skolotāja **Daina Grosa** (Austrālija); Adelaides latviešu skolas padomes sekretāre un latviešu valodas skolotāja **Mārīte Rumpē** (Austrālija); ilggadēja Melburnas latviešu biedrības skolas „Daugava” skolotāja **Helēna Nāgela** (Austrālija); Melburnas latviešu biedrības skolas „Daugava” padomes locekle **Beatrise Švolmane** (Austrālija); Melburnas latviešu biedrības skolas „Daugava” skolotāja, mūzikālā ansambļa „Jumalēni” vadītāja **Jolanta Lārmāne** (Austrālija); Melburnas latviešu biedrības skolas „Daugava” skolotājs, Latviešu jauniešu apvienības Austrālijā priekšsēdis, jauniešu tautasdeju kopas „Ritenītis” vadītājs **Markuss Dragūns** (Austrālija); Austrijas latviešu nedēļas nogales skolas di-

rektore un skolotāja **Ieva Pūpola** (Austrija); Austrijas latviešu nedēļas nogales skolas skolotāja **Ilze Brūvere** (Austrija); Austrijas latviešu nedēļas nogales skolas skolotāja **Ingūna Lange** (Austrija); Dublinas mūzikas studijas-skolas „Mazais letiņš” un Navanas latviešu skolas un jauniešu apvienības dibinātāja un vadītāja, Īrijas Latviešu nacionālās padomes (ĪLNP) Izglītības un kultūras nodaļas vadītāja **Ingūna Grietiņa** (Īrija); biedrības „Latviešu sabiedrība Korkā” nedēļas nogales skolas skolotāja **Anita Litauņiece** (Īrija); biedrības „Latviešu sabiedrība Korkā” nedēļas nogales skolotāja **Gunita Mežule** (Īrija); Dublinas mūzikas studijas-skolas „Mazais letiņš” skolotāja **Rasa Stonkus** (Īrija); „Latviešu biedrības Īrija” nedēļas nogales skolas „Saulgriezīte” skolotāja **Santa Eglīte** (Īrija); „Latviešu biedrības Īrija” nedēļas nogales skolas „Saulgriezīte” skolotāja **Evita Zilgme** (Īrija); Lime-

rikas bērnu un jauniešu centra dibinātāja un vadītāja **Kristīne Michailova-Veļša** (Īrija); Meijo latviešu nedēļas nogales skolas dibinātāja un vadītāja **Zane Kažotniece** (Īrija); Nūrijas bērnu un jauniešu centra dibinātāja un vadītāja, Īrijas 3x3 nometnes padomes locekle **Agnese Šerbuka** (Īrija); biedrības „Latviešu sabiedrība Korkā” valdes loceklis **Ivo Ozoliņš** (Īrija); neatkarīgais producents un radiožurnālists, mūzikas un kultūras raidījumu veidotājs **Kārlis Vachšteins** (Īrija); Hamiltonas Kristus draudzes mācītājs, Latviešu skolas Hamiltonā ticības skolotājs **Ivars Gaidē** (Kanada); Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas 5. klases skolotāja **Silvija Kempbela** (Kanada); Maskavas Latviešu kultūras biedrības priekšsēdis un latviešu valodas pēdējais skolotājs **Jānis Dambītis** (Krievija); Maskavas Latviešu kultūras biedrības jauktā koļa „Tālava” mākslinieciskā vadītāja un diriģente **Tamāra Semi-**

čeva (Krievija); Eiropas latviešu apvienības (ELA) priekšsēdis **Aldis Austers** (Latvija); Latviešu nacionālās padomes Lielbritānijā (LNPL) Izglītības nodaļas vadītājs, Eiropas latviešu apvienības (ELA) prezidija loceklis, deju kopas „Kamoliņš” vadītājs **Māris Pūlis** (Lielbritānija); Pīterboro latviešu nedēļas nogales skolas skolotāja **Mārīte Senkova** (Lielbritānija); Mančesteras latviešu nedēļas nogales skolas skolotāja **Anna Aleka** (Lielbritānija); Mančesteras latviešu nedēļas nogales skolas skolotājs **Dāvis Linde** (Lielbritānija); Mančesteras latviešu nedēļas nogales skolas skolotāja **Evija Krigere** (Lielbritānija); Zviedrijas latviešu nedēļas nogales skolas bijusī skolotāja **Inta Meiere** (Zviedrija); Zviedrijas latviešu nedēļas nogales skolas bijušais skolotājs un mācību pārzinis **Jānis Krēslis** (Zviedrija).

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Polijas prezidents Latvijā

Latvijā valsts vizītē bija ieradies Polijas prezidents Bronisłavs Komorovskis (*attēlā*).

Polijas vadītājs tikās ar Latvijas augstākajām amatpersonām, kā arī apmeklēja Latvijas un Polijas biznesa forumu un piedalījās vairākos citos sarīkojumos. Komorovska vizītes laikā Briselē risinājās asas diskusijas par Eiropas Savienības nākamo daudzgadu budžetu. Daudzos jautājumos Latvijas un Polijas pozīcijas ir līdzīgas.

Bronisłavs Komorovskis viesojās Latvijas Universitātē, kur notika Rīgas Politehnikuma 150 gadu jubilejas svinības. Komorovska vecvecotēvs savulaik studējis Rīgas Politehnikumā. Savā uzrunā Komorovskis uzsvēra, ka Rīgas Politehnikums ir izglītojis gan Latvijas, gan Polijas politiskās elites pārstāvjus. „Ir svarīgi apgūt ne tikai zināšanas un prasmes iepazīt pasauli, bet arī prasmi izklaidēties un nepakļauties!” teica prezidents.

Pēc tam Mazajā aulā tika atklāts restaurētais studentu karceris. Polijas prezidents cerēja tur atrast arī kādu savas dzimtas astoņu pārstāvju atstātu uzrakstu. Tie studējuši Rīgas Politehnikumā no 19. gs. beigām līdz 20. gs. sākumam. Turklāt tas būtu saskaņā ar viņa dzimtas tradīcijām, jo savulaik arī pats Polijas prezidents, atradams Polijas Tautas Republikas ieslo-

dzījuma vietās, tur uz sienām atstājis vairākus uzrakstus.

ES līderu galotņu apspriedē nevienojas par daudzgadu budžetu

Eiropas Savienības (ES) līderu apspriedē 23. novembrī beidzās bez vienošanās par daudzgadu budžetu. Nepilnu pusotru stundu pēc galotņu sanāksmes sākuma 22. novembra vakarā sarunas tika pārtrauktas līdz nākamās dienas pusdienlaikam, lai dotu iespēju dalībvalstīm izvērtēt jauno piedāvājumu ES budžetam no 2014. līdz 2020. gadam, ko bija iesniedzis Eiropas padomes prezidents Hermans van Rompejs.

Eiropas Komisija iepriekš bija ierosinājusi 2014. - 2020. gada budžetu aptuveni viena triljona eiro (702,8 miljardu latu) apmērā, kas būtu par 5% vairāk nekā laika posmā no 2007. līdz 2013. gadam. Reaģējot uz iebildumiem, van Rompejs ierosināja samazināt ES daudzgadu budžetu par 75 miljardiem eiro (52,7 miljardiem latu). Tomēr vairākas valstis, tostarp Lielbritānija un Zviedrija, iepriekš bija pauzušas viedokli, ka ES daudzgadu budžeta samazinājumam vajadzētu būt lielākam - 100 līdz 200 miljardu eiro apmērā. Taču pret budžeta tēriņu samazināšanu iebilda nabadzīgākās bloka dalībvalstis.

Rīgā nozīmīgs biznesa forums Global China Business Meeting

25. novembrī Rīgā, Melngalvju namā, piedaloties augstām Latvijas amatpersonām, svinīgi

atklāja Starptautisko Ķīnas uzņēmējdarbības forumu 2012 Global China Business Meeting. Starptautiskais Ķīnas uzņēmējdarbības forums, kas tiek organizēts katru gadu citā pasaules valstī, šogad Rīgā pulcēja ap 400 pasaules biznesa līderu - Ķīnas uzņēmējus un to ārvalstu sadarbības partnerus, tostarp aptuveni 100 Latvijas lielāko uzņēmumu vadītājus. Uz forumu bija ieradušies biznesa līderi vairāk nekā no 35 valstīm.

Ievērojot Ķīnas ekonomisko izaugsmi un tās pieaugošo nozīmi pasaules ekonomikā, forums šogad vēltis Ķīnas ekonomikas un uzņēmējdarbības vides priekšrocībām, turklāt īpaša uzmanība tiek veltīta arī Latvijai - foruma norises vietai.

Ķīna ir nozīmīga Latvijas partnere ar ievērojamu sadarbības potenciālu dažādās jomās. Viena no perspektīvākajām sadarbības jomām ir transits, kas foruma laikā arī tika īpaši izcelts. Šāda foruma norise Rīgā ļauj populārizēt Latviju un iepazīstināt ar tās uzņēmējdarbības vidi ievērojamu skaitu vadošo uzņēmēju un amatpersonu no visas pasaules.

Valsts prezidents Andris Bērziņš sarunā ar Starptautiskā biznesa foruma dalībniekiem

Latvijas un Ķīnas preču un pakalpojumu tirdzniecība 2011. gadā bija 377,9 miljonu eiro (264,53 miljonu latu) apjomā, kas ir par 43,6% vairāk nekā 2010. gadā. Latvijas svarīgākās preces eksportā uz Ķīnu ir metāli un to izstrādājumi, minerā-

lie produkti, mašīnas, mehānismi un elektriskās iekārtas, augu valsts produkti, koksne un tās izstrādājumi.

Atstāti pastarišu lomā

Eiropas Savienības (ES) Padomes prezidenta Hermana van Rompeja piedāvājums nākamajam bloka septiņu gadu budžetam par tiešmaksājumiem lauksaimniekiem tika atzīts par nepieņemamu, un Baltijas zemnieki ir gatavi jaunām protesta akcijām. Biedrības *Zemnieku saeima* vadītājs Juris Lazdiņš saka: „Kārtējo reizi esam atstāti pastarišu lomā, jo uz mūsu rēķina būtībā vēl tiks piemaksāts tādām vecajām dalībvalstīm kā Austrija, Luksemburga, Nīderlande. Šāda muļķīšu loma mums neder, tāpēc rīkosim protesta akciju visās trijās Baltijas valstīs.”

Arī Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes (LOSP) valdes loceklis Armands Krauze norādīja, ka Briseles piedāvājums - 196 eiro (138 lati) par vienu hektaru no 2020. gada, turklāt uz Lauku attīstības programmas samazinājuma rēķina - nav pieņemams. „Ja ir šāds piedāvājums, Ministru prezidentam jābloķē kopējais lēmums un jābalso pret šādu budžetu. Drīzumā kopā sanāks visu triju Baltijas valstu zemnieku organizāciju vadītāji un lems par turpmāko rīcību,” sacīja Krauze.

„Rīga jāatdod Latvijai...”

Vienotības partijas valde 26. novembrī vienojās, ka no partijas Rīgas pilsētas galvas amata kandidāte būs bijusī izglītības ministre **Sarmīte Ēlerte** (*attēlā*).

Vienotības lidere Solvita Ābolītiņa norādīja, ka partijas valde vienprātīgi atbalstījusi Ēlertes kandidatūru. Pašvaldību vēlēšanās ļoti svarīga esot partijas komanda un tās līderis, kas novērsīs Rīgā radušās problēmas.

„Rīgai jābūt vienotai un saliedētai ar visu Latviju. Kreisie populistiski pretnostata Rīgu Latvijai un šķēļ sabiedrību. Mums jāatdod Rīga Latvijai, jāapvieno nacionālās valdības un Rīgas domes spēki visas Latvijas atīstībai,” sacīja Ēlerte.

Saeima atbalsta bijušo valsts prezidentu sociālo garantiju samazināšanu

Saeimas deputāti 22. novembrī atbalstīja grozījumus likumā „Par Valsts prezidenta darbības nodrošināšanu”, kas paredz samazināt sociālās garantijas bijušajiem valsts prezidentiem. Likumprojektā, ko Saeimā iesniedzis Valsts prezidents Andris Bērziņš, rosināts atteikties no eksprezidenta nodrošināšanas ar dzīvokli pēc prezidentūras. Par kompensējošu mehānismu piedāvāts palielināt bijušā prezidenta ikmēneša pensiju, kas dotu iespēju brīvi izvēlēties sev mājokli. Eksprezidenta ikmēneša pensiju plānots palielināt no līdzšinējiem 50% līdz 85% no Valsts prezidenta mēneša atalgojuma. Paredzēts, ka bijušajam prezidentam būs iespēja no pensijas atteikties.

(Turpināts 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Valstij noteiktais pienākums nodrošināt bijušo prezidentu ar dzīvokli rada neizpratni par nodokļu maksātāju naudas izmantošanu. Piedāvātais risinājums ļautu saprātīgi un vienkārši plānot valsts budžeta izdevumus, jo nebūtu jātērē līdzekļi valsts dzīvokļa iegādei, uzturēšanai, remontam un komunālo pakalpojumu samaksai, norādīts likumprojektā.

Eksprezidenta Valža Zatlera mersis

Likumprojekts arī paredz noteikt, ka eksprezidents no valsts saņem lietošanā vienu automašīnu, kuŗas iegādes vai nomas vērtība nepārsniedz tādas automašīnas divkāŗšu iegādes vai nomas vērtību, uz kādu ir tiesības valsts pārvaldes iestādes amatpersonai.

Saeima vērtēs likumu Latvijas pārejai no lata uz eiro

Saeimas vairākums nolēma nodot komisijām izskatīšanai Finanču ministrijas (FM) sagatavoto un valdības akceptēto eiro ieviešanas likumprojektu. Tas noteiks kārtību pārejai no lata uz eiro. Par likumprojektu nobalsoja 51 deputāts, pret bija 36, bet neviens neatturējās.

Pret eiro ieviešanas likumprojekta nodošanu Saeimai izteicās opozīcijas - *Saskaņas centra* frakcijas deputāts Andrejs Elksniņš, norādot, ka likumprojektā neesot noteikts eiro ieviešanas termiņš, un tas varētu nozīmēt slēptu deleģējumu valdībai šo termiņu noteikt patstāvīgi.

Elksniņš uzsvēra, ka „mums nav vajadzīgs eiro par jebkādu cenu! Mēs nesam pret eiro ieviešanu, mēs esam pret to, ka eiro tiek uzskatīts par panaceju pret visām Latvijas ekonomikas nelaimēm un problēmām.”

Turpretī *Vienotības* frakcijas vadītājs Dzintars Zaķis atzina, ka, ieviešot eiro, valsts ietaupīs daudz līdzekļu par ārējā parāda apkalpošanu, tāpat ievērojami ieguvumi būšot līdz ar valūtas konvertēšanas atcelšanu. Lai arī eiro ieviešana Latvijai nebūs par velti, ilgākā laika posmā valsts ietaupīšot simtiem miljonu eiro.

Pavļuts *Wall Street Journal* slējās oponē Krugmana viedoklim par Latvijas ekonomikas atkopšanos

Ietekmīgajā starptautiskajā biznesa laikrakstā *The Wall*

Street Journal un tā elektroniskajā versijā publicēts ekonomikas ministra Daniela Pavļuta (*attēlā*) raksts, kuŗā ministrs oponē ekonomista Pola Krugmana paustajam, ka Latvijas ekonomikas atkopšanos nevar uzskatīt par veiksmes stāstu, jo iekšzemes kopprodukta (IKP) kopapjoms vēl nav sasniedzis pirmskrīzes perioda rādītājus.

Pavļuts uzsver, ka pirmskrīzes izaugsme nav uzskatāma par piemērotu mērauklu veselīgas ekonomikas attīstības noteikšanai. Latvijas izaugsme un straujā IKP pieauguma rādītāji 2005.- 2007. gadā balstījās uz masīvu lēta ārvalstu kapitāla ieplūdi nekustamā īpašuma darījumos, iekšējā patēriņā, nevis reālajā - ražojošajā un eksportējošajā ekonomikas sektorā. Lai arī bezdarba līmenis bija zems un IKP izaugsme strauja, rezultātā ekonomikas struktūra bija nesabalansēta, izveidojās nekustamo īpašumu tirgus "burbulis", valsts dzīvoja pāri saviem ienākumiem un nonāca tuvu bankrota stāvoklim.

Turklāt ekonomikas ministrs skaidro, ka Latvija ne tikai drakoniski samazinājusi tēriņus, bet arī īstenojusi pasākumus un izmantojusi krīzes sniegtās iespējas, lai uzlabotu Latvijas uzņēmējdarbības vidi, padarītu kompaktāku valsts pārvaldi, uzlabotu valsts uzņēmumu pārvaldību, ieviestu pārmaiņas nodokļu administrēšanā un bezdarbnieku pārkvalificēšanā.

Latvijas vēstniecībai Kazachstānā

no 2013. gada 1. janvāra līdz 2014. gada 31. decembrim ir uzticēts veikt NATO kontaktvēstniecības funkcijas. Tās galvenie uzdevumi ir NATO partnervalstu informēšana par alianses politiku un uzdevumiem, kā arī ciešāku divpusējo kontaktu veicināšana un attiecību stiprināšana. Pienākumu uzņemšanās apliecina Latvijas - alianses dalībvalsts apņemšanos arī turpmāk veicināt NATO politiku attiecībās ar partneriem Centrālāzijas reģionā, kā arī stiprināt Latvijas-Kazachstānas attiecības. Alianses dalībvalstis augstu vērtē Latvijas līdzšinējo darbu un uzkrāto pieredzi, ekspertīzi Centrālāzijas reģionā, tāpēc saistību turpināšana ir likumsakarīga, arī turpmāk Latvijai darbojoties par reģiona ekspertu.

Ārlietu ministra vizīte Ķīnā un Dienvidkorejā

Pēc Ķīnas Tautas Republikas Ministru Prezidenta vietnieka, nacionālās aizsardzības ministra, ģenerāļa Liana Guanli (*Liang Guanglie*) ielūguma aizsardzības

ministrs Artis Pabriks no 20. līdz 26. novembrim bija vizītē Ķīnā. Āzijas vizītes ietvaros ministrs no 27. līdz 29. novembrim apmeklēja arī Dienvidkoreju.

Rinkēvičs: Latvija neplāno rīkot "melno sarakstu kaŗu" ar Krieviju

Latvija patur tiesības iekļaut valstij nevēlamo personu sarakstā ārvalstniekus, par kuŗu pretvalstiskām aktivitātēm būs saņemta pamatota informācija no drošības iestādēm, taču neplāno sākt "melno sarakstu kaŗu" ar Krieviju, intervijā Latvijas Radio teica ārlietu ministrs Ēdgars Rinkēvičs (*attēlā*). Viņš komentēja Krievijas Ārlietu ministrijas nule pieņemto lēmumu atteikt vīzu Latvijas Ārpolitikas institūta direktoram Andrim Sprūdam.

"Mēs nesāksim rīkot melno sarakstu kaŗu, bet, ja mūsu rīcībā no valsts drošības iestādēm būs informācija par jebkuŗu citu valstu pilsoņu nelikumīgām aktivitātēm, Latvijas valsts neapšaubāmi patur sev tiesības aizsargāt savu suverēnitāti ar tiem līdzekļiem, kas ir mūsu rīcībā, ieskaitot arī šo. Taču mēs to darīsim tikai tad, kad būs pamatota informācija, nevis tikai tādēļ, lai izvērstu kaut kāda veida propagandistisku vai politisku kaŗadarbību," teica Rinkēvičs.

Vešņakovs žēlojas...

Šo gadu Latvijas un Krievijas attiecībās nevar dēvēt par veiksmīgu, - situāciju krietni pabojāja Latvijas politiķu izteikumi par Krieviju kā valodu referendumā rīkotāju un paustā doma, ka "manai valstij attieksmē pret Baltiju ir kādi slepeni mērķi", - intervijā laikrakstam *Čas* stāstījis Krievijas vēstnieks Latvijā Aleksandrs Vešņakovs (*attēlā*).

Šie izteikumi "iegūla attiecīgā augsnē, un rusofobie noskaņojumi parādījās plašsaziņas līdzekļos tā, kā es ne reizi nebiju redzējis pēdējo četru gadu laikā, kopš uzturošos Latvijā," sacīja Vešņakovs.

Vēstnieks gan pauz cerību, ka arī šis domstarpību, līdzīgi kā jautājumā par situāciju Gruzijā, atrisināsies, taču pašlaik "tas neļauj mūsu [Latvijas un Krievijas] attiecībām attīstīties tā, kā tas

būtu iespējams un nepieciešams kaimiņvalstīm”.

Par galveno domstarpību iemeslu Krievijas vēstnieks min atšķirīgo vēstures izpratni, atzīnīgi vērtējot abu valstu vēsturnieku komisijas visai sarežģīto darbu vēstures faktu izvērtēšanā. Latvijas Valsts prezidenta Andŗa Bērziņa samiernieciskos priekšlikumus par izlīgumu šajos jautājumos Vešņakovs vērtē atturīgi, norādot, ka Krievija Otrā pasaules kaŗā cieta vislielākos zaudējumus cīņā pret nacistisko Vāciju. "Ši brūce vēl nav sadzījusī un nesadzīs vēl ilgi. Un, kad līdzās Krievijai, vienā no civilizētām Eiropas valstīm, notiek tāda veida maršī, tā ir zaimošana," norādīja vēstnieks.

Interesi atgriezties Latvijā oficiāli šogad izrādījuši 30 cilvēki

Šogad oficiāli interesi par atgriešanos Latvijā izrādījuši 30 aizbraukušie, intervijā LNT raidījumam *900 sekundes* sacīja ārlietu ministrs Ēdgars Rinkēvičs.

Vēstniecībās šogad vērsušies apmēram 30 cilvēki, kuŗi interesējušies par iespējām atgriezties Latvijā. Taču, kā norādīja ministrs, iespējas atgriezties Latvijā aizbraukušie nereti meklē dažādos timekļa portālos un citās vietās, ne tikai oficiālās vēstniecībā. Ministrs pieļāva, ka cilvēki par iespējām atgriezties Latvijā biežāk interesējas portālos, kuŗi piedāvā te darbu, bet retāk - oficiālās iestādēs. Par iespējām atgriezties Latvijā Rinkēvičs plāno runāt arī vizītē Īrijā.

Kopīgā sēdē Rīgā pulcēsies Latvijas un Krievijas vēsturnieki

26. novembrī Latvijas Kaŗa mūzejā notiek Latvijas un Krievijas kopējās vēsturnieku komisijas ikgadējā sēde, kā arī zinātniskais kollokvījs.

Sēdes gaitā plānots apspriest dokumentu krājuma "Latvijas un PSRS attiecības starpkāŗu periodā" koncepciju, kā arī izstrādāt komisijas darba plānu 2013. gadam. Pēc sēdes notiks Valsts prezidenta Andŗa Bērziņa tikšanās ar Latvijas un Krievijas kopējās vēsturnieku komisijas līdzpriekšsēžiem Antoniju Zundu un Aleksandru Čubarjanu, tiks pārrunāta Latvijas un Krievijas kopējās vēsturnieku komisijas sēdes darba gaita un nākotnes plāni.

Stiprina ministrijas un vēstniecības sadarbību

Tā kā ievērojama daļa no Latvijas izceļojušo pavalstnieku ir apmetušies uz dzīvi Lielbritānijā, tieslietu ministrs Jānis Bordāns (*attēlā*) vērsās pie Latvijas vēstnieka Lielbritānijā Eduarda Stiprā, uzsverot vēstniecības no-

zīmīgo lomu pavalstnieku tiesiskās aizsardzības nodrošināšanā. Bordāns un Stiprais vienojās par ministrijas un vēstniecības sadarbības stiprināšanu.

Jānis Bordāns uzsvēra, ka Latvijas valstij ir jā rūpējas par katru savu pavalstnieku, īpaši ja viņi iekļuvuši sarežģītā situācijā ārvalstīs. Latvijas valstij ir pienākums rūpēties par ikvienu no viņiem, kamēr vien viņi jūt pieredību pie Latvijas kultūras telpas.

Latvijas ekspozīcija Venēcijas biennāles arhitektūras izstādē

25. novembrī beidzās viens no nozīmīgākajiem pasaules arhitektūras forumiem - Venēcijas biennāles 13. Starptautiskā arhitektūras izstāde "Kopīgs pamats", kuŗā ar ekspozīciju "Iekšējā brīvība. Rīgas iela Venēcijā" tika pārstāvēta arī Latvija. Pēc Kultūras ministrijas sniegtās informācijas, par Latvijas ekspozīciju Venēcijas biennālē skatītāji izrādījuši interesi.

Venēcijas biennāles arhitektūras izstādi veidoja tās kuratora Deivida Čiperfilda veidotā ekspozīcija ar 69 apjomīgiem projektiem, kuŗi bija apskatāmi Arsenālā, Centrālajā paviljonā, un kuŗu autori ir pasaulē atzīti arhitekti, fotogrāfi, mākslinieki, arhitektūras kritiķi, kā arī 55 nacionālo valstu ekspozīcijas, kuŗas tika izvietotas pilsētvidē.

Tradicionālais izstādes apbalvojums "Zelta lauva" par labāko nacionālo dalību tika piešķirts Japānas paviljonam. Savukārt Latvijas ekspozīcija izraisīja gan sabiedrības, gan arhitektūras profesionāļu interesi. Informācija par Latvijas ekspozīciju tika atspoguļota arī ārzemju plašsaziņas līdzekļos, tostarp *Australian Design Review*, *Italo-Baltica* un citos.

Rīgā koncertēs amerikāņu grupa Reel Big Fish

2013. gada 22. martā koncertzālē *Palladium* otro reizi Latvijā viesosies grupa *Reel Big Fish* no ASV. Snieguši klausītāju pārpildītu koncertu klubā "Melnā piektdiena" 2008. gadā, šoreiz *Reel Big Fish* atgriežas, sev līdzīgi ņemot vēl vienus mūzikas pirmrindniekus - apvienību *Suburban Legends* no Kalifornijas.

22. marta koncerts būs daļa no *Reel Big Fish* jaunākā albuma *Candy Coated Fury* atbalsta koncerttūres, kas nākamā gada 20. februārī sāksies Lielbritānijā. Rīgā notiks vienīgais *Reel Big Fish* koncerts Baltijas valstīs.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Kas kārtojams bez uztraukuma

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Atrodies lasītāji, kas teiks, ka man - sveštautietim „nav dots” saprast vēlmi ik uz soļa apliecināt savu latvietību.

Un tomēr lai man atļauts paust savu subjektīvo viedokli.

Vispirms - žīdu anekdots. Saruna kāda padomju uzņēmuma kadru nodaļā: “Tautība? - “Jā!” Jo ebrējs zināja, ka tajā “pases aile” kadriniekam svarīga tikai tā viena tautība. Tā bija pēckara PSRS specifika, lūkojot ebrējus nepieņemt darbā.

Un te ir patiesi gadījums: bēgļu gaitās mēs 1944. gadā nonācām Irstiņas augšteces novadā. Man tur bija saruna ar pavecū veterināru, kam bija tāds vāciskais vārds un uzvārds, teiksim, Fricis Bergmanis. Uzzinot, ka mēs esam no Rīgas, viņš čukstus atzinās, ka ir latvietis. Bet 1937. gadā viņš bija piekukuļojis milicijas pasu galda priekšnieku un panācis, ka ailē “Tautība” ierakstā - vācietis. Toreiz, uzsverā šīs vīrs, būt latvietim bija bīstamāk

nekā vācietim, un arī tolaik, kad norisēja karš ar Vāciju, viņš šo viltību nenozēloja...

Toreiz taču NKVD Krievijā apcietināja tūkstošiem latviešu tikai uz attiecīgās ailes pamata.

Bet nu pie lietas. Tagad strīds par nepieciešamību LR pasē atjaunot aili “Tautība” un par pavalstnieka tiesībām likt savu tautību tajā pieminēt iededzies līdz baltkvēlei un gan Saeimā, gan neskaitāmos komentāros tiek krustoti šķēpi un izteikti apvainojumi.

Taču problēma manuprāt būtu itin viegli atrisināma - mierīgi, lietišķi, apmierinot prasību ļaut atklāti apliecināt savu latvietību (cik zināms, cittautiešos nav vērojama īpaša interese par šīm tiesībām). Vairākumā pasaules valstu pase ir ceļošanas dokuments (*Reisepass*), kas apliecina tās īpašnieka vārdu, uzvārdu, dzimumu, dzimšanas datumu un pavalstniecību (*nationality/citizenship*), un tā jāparāda, šķērsojot citas valsts robežu - lidostā, kontroles punktā u.tml. Gan Padomju Savienībā, gan mūsdienu Krievijā, gan

pirmskaŗa Latvijā t. s. ārzemju pasē netika norādīta īpašnieka tautība (*ethnicity*). Ir starptautiskas regulācijas, kas nosaka nepieciešamos datus, kam jābūt katrā šādā pasē.

Atjaunotajā Latvijas Republikā tautības aile pasē tika gandrīz vai mehāniski pārņemta no PSRS iekšzemes pasēm, kur tā bija obligāta (bēdīgi slavenais “piektais punkts”). Un šīs ailes svītrosāna LR jaunā parauga pasēs tad nu lika uzvirgot kaislībām.

Vienkāršākais risinājums būtu LR pavalstniekiem turpmāk izsniegt **atsevišķi** ārzemju pasi kā ceļošanas dokumentu ar manis pieminētajiem obligātajiem datiem un iekšzemes pasi ar aili “Tautība”. LR jaunā parauga iesārtajā pasē, kas atbilst Eiropas Savienības standartiem, patiešām nebūtu loģiski ieviest aili “Tautība” tikai tādēļ, lai svešā lidostā pasu kontroles ierēdnim padziļotos - *I'm Latvian*, jo vairāk tāpēc, ka angļiski *Latvian* apzīmē tiklab pavalstniecību, kā arī tautību.

Bet šo tautības aili, bez šau-

bām, vajadzētu ieviest **personas apliecībās** (*ID Card*), kuŗas tagad sāk izsniegt Latvijā un kuŗas var ievērot visas attiecīgās valsts īpatnības, arī vēsturiski izveidojušās. Tādu var uzrādīt gan katram ierēdnim pašu zemē, gan tādās ārvalstīs, kur tādu apliecību pieņemtu pases vietā. Un savu latvietību (vai piederību pie cita “etnosa”) varēs apliecināt katrs.

Es pilnīgi saprotu rūgtumu, kas pārņem latvieti, kuŗš apzinās, ka viņa tēvzeme draud kļūt par divkopienu valsti, un vēlas apliecināt, ka viņš pieder pie pamattautas, kuŗas vārdā nosaukta šī valsts. Bet vai tad tas īpaši jāpierāda vienaldzīgajam ierēdnim Hitrovas vai JFK lidostā?

Mani, kam arī ir Latvijas Republikas pase, vairāk kaitina gadījums, kad latviešu cilvēks, gandrīz vai velna dzīts, pilnīgi tumsonīgā garā šļāc dubļus virsū gan *Gaismas pilij*, gan tās radītājam.

Viņa ir personība, viņa ir dzīva - tā par Latvijas Nacionālās bibliotēkas - *Gaismas pils* jauncelti izteicās tās sirmā radītājs

Gunārs Birkerts - lieliskas latviešu dzimtas atvase - intervijā, kas 20. oktobrī publicēta žurnālā *IR*. Šī intervija priecina katru Latvijas patriotu.

Bet acimredzot ne visus. *NRA* portālā 9. novembrī parādījās *Vakara Ziņu* rakstelis, kuŗa autors ir kāds Reinis Kļavis: *Šokējoši - Gaismas pils slēpj sevī masonu simbolus*. Izrādās, ka *Gaismas pils* siluets atgādina piramīdu, kas ir masonu jeb brīvmūrnieku simbols, un, “ja ieskatās *Gaismas pils* galotnē no noteikta skatu punkta, tad silueta saskatāmas cirkuļa un leņķmēra formas”. Atkal masonu simbolika! Un tālāk: “Nav precīzas informācijas, vai Birkerts pats ir brīvmūrnieks”, taču “*Gaismas pils* (...) ļoti labi saskan ar vienu no brīvmūrniecības idejām - gaismas nešanu ļautiņiem, kuŗi nav svētīti brīvmūrnieku zīnībās un kuŗiem patiesībā arī viss nav jāzina”.

Šis tumsonīgais spriedelējums ņemts no nacistu arsenāla. Piedodiet, bet gribas nosplauties.

Franks Gordons

Kārlis Streips

Par Latvijas prezidentiem 90 gadu garumā

Latvijas Republika pagājušajā nedēļā nosvinēja 94 gadus kopš neatkarības pasludināšanas, bet apmēram tai pašā

laikā tika pieminēta arī cita gadskārta, proti, - 90 gadi kopš valsts prezidentūras izveidošanas. Iemesls, kāpēc tā tika izveidota četrus gadus pēc valsts nodibināšanas, bija toreizējo politiķu ieilgusi nespēja vienoties par to, vai prezidents Latvijai vispār ir vajadzīgs. Pirmajā Satversmes uzmetumā, ko rakstīja toreizējā Tautas padome, prezidentūra vispār nebija minēta, jo padomes locekļi pārāk labi atcerējās patvaļīgo caru darbību un varbūt mūsdienu lasītājam mazliet pārsteidzošā kārtā nervozēja par Kārļa Ulmaņa jau toreiz ļoti labi redzamajām politiskajām ambīcijām. Satversmes sapulces lielākā frakcija - sociāldemokrati domāja, ka prezidentālas funkcijas tikpat labi varētu uzņemt Saeimas priekšsēdis. Jāņa Čakstes darbs Satversmes sapulces vadītāja lomā daudzlika domāt, ka tieši tas būtu pareizais variants.

Tomēr pēc ārvalstu konstitūciju rūpīgas izpētes Satversmes sapulces Konstitucionālā komisija piedāvāja tautas vēlēto prezidentu, piebilstot, ka prezidentu institūcija būtu „neitrāla un izlīdzinoša vara, kuŗas uzdevums ir noturēt līdzsvaru starp citām valsts varām”. Turpmākā

sarunu gaitā politiķi no tautas vēlēto prezidenta tomēr atteicās un attiecīgo funkciju atdeva Saeimai. Satversmes galīgais variants tika pieņemts 1922. gada 15. februārī. Tajā bija paredzēta Valsts prezidenta samērā ierobežota vara un lielākoties reprezentatīva rakstura funkcijas. Satversmē bija arī paredzēts Valsts prezidenta zvērests: „Es zvēru, ka viss mans darbs būs veltīts Latvijas tautas labumam. Es darišu visu, kas stāvēs manas spēkos, lai sekmētu Latvijas valsts un tās iedzīvotāju labklājību. Es turēšu svētus un ievērošu Latvijas Satversmi un valsts likumus. Pret visiem es izturēšos taisni un savus pienākumus izpildīšu pēc labākās apziņas.”

Ar to Satversmes un valsts likumu ievērošanu K. Ulmanim, protams, tā bija, kā bija, taču pirms viņa Valsts prezidenta amatu bija ieņēmuši trīs citi politiķi. Ulmanis bija viens no trim kandidātiem otrajās vēlēšanās 1925. gada 6. novembrī, taču pirmajā kārtā viņš saņēma mazāk balsu nekā trešais kandidāts Rainis, savukārt otrā kārtā sociāldemokrati dižo dzejnieku neizvirzīja un Ulmanis ar 31 balsi palika kandidāts, jo ar 60 balsim tika otrreiz ievēlēts **Jānis Čakste**. Būdam Tautas padomes un Satversmes sapulces vadītājs, Čakste tautā bija iemantojis ļoti lielu cieņu un ar savu pārliecinātu demokrata stāju allaž pacēlās pāri partiju ķildām. Čakste bija starptautisko tiesību speciālists un daudz darīja, lai attīstītu Latvijas attie-

cības ar ārvalstīm.

Pēc Jāņa Čakstes nāves 1927. gadā Saeima prezidenta amatā iecēla visnotaļ *negribīgo Gustavu Zemgalu*. Viņš piekrita kandidēt tikai pēc tam, kad toreiz valdošās partijas neviena nespēja savam kandidātam iegūt 51 balsi. Zemgals bija kautrīgs cilvēks un savā amatā visai neaktīvs. Tikai vienu vienīgu reizi viņš vienu likumprojektu nosūtīja atpakaļ Saeimai atkārtotai caurskatīšanai. Toties viņa laikā Latviju apmeklēja Zviedrijas karalis - tā toreiz bija viena no nozīmīgākajām valsts vizītiem Latvijas valsts pastāvēšanas laikā.

1930. gadā Gustavs Zemgals laimīgi devās atpūtā un pēc veselām 11 balsošanas kārtām viņa vietā Saeima ievēlēja **Albertu Kviesi**. Tāpat kā priekštecis, Kviesis bija mazaktīvs prezidents, nekad neiesniedza nevienu likumprojektu un nekad nevienu likumu parlamentam nesūtīja atpakaļ. Par spīti tam (vai varbūt arī tāpēc), 1933. gada aprīlī Saeima Kviesi ievēlēja atkārtoti. Diemžēl viņš bija spiests piedzīvot vienu no diviem ļoti apkaunojošiem brīžiem savā politiskajā dzīvē. Nākamajā - 1934. gadā Kārlis Ulmanis izdarīja valsts apvērsumu, bet Valsts prezidents pret to neiebildā un formāli saglabāja savu amatu līdz pat 1936. gadam. Vēlāk Kviesis izpelnījās kritikas un sašutuma vētru, kad bija iesaistījies nacistu okupācijas tādevētajā pašpārvaldē.

Kolidz Kviesis bija prom no

Rīgas pils, Valsts prezidenta amatu bez jebkādam vēlēšanām pārņēma **Kārlis Ulmanis**. Ļoti daudzi Latvijas iedzīvotāji viņa vadonības laiku atceras ar prieku, jo tolaik beidzās pasaules ekonomiskā krīze un tāpēc arī Latvija piedzīvoja ievērojamu izaugsmi. Tomēr diktators ir un paliek diktators, un Ulmaņa pasīvitate Otrā pasaules kara sākuma laikā ir vērtējama ļoti negatīvi. Leģendārā fraze „es palikšu savā vietā, jūs palieciat savā” neskaitāmiem latviešiem nozīmēja palikšanu „savā vietā” līdz represiju, deportāciju un terora sākumam. Tas, ka oficiālā Latvija PSRS iebrukumam neizrādīja pat simbolisku pretestību, vēl šodien ļauj Krievijai apgalvot, ka Latvija Padomju Savienībā iestājusies brīvprātīgi. Kaut vai tāpēc vien jebkāda Ulmaņa slavinašana ir noraidāma.

Nākamais - pēcpadomju laika Latvijas prezidents amatā nāca 1993. gada 7. jūlijā, kad viens no neveiksmīgajiem kandidātiem bija Amerikā labi pazīstamais latviešu aktīvis Gunārs Meierovics. Pirmajā vēlēšanu kārtā tieši viņš ieguva lielāko balsu skaitu, bet līdz 51 balsij mazliet pietrūka, un trešajā balsošanas kārtā deputāti par prezidentu izvēlējās Kārļa Ulmaņa brāļa mazdēlu **Gunti Ulmani**. PSRS laikā viņa uzvārds saprotami iemeslu pēc bija cits (Rumpītis), bet atjaunotajā brīvvalstī viņš varēja brīvi izmantot radnieka uzvārdu. Nostalgija neapšaubāmi bija viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc Guntis

Ulmanis kļuva par pirmo atjaunotās Valsts prezidentu. Manuprāt, viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc Igaunijai pēc PSRS sabrukuma daudzējādā ziņā ir veicies daudz labāk nekā Latvijai, - igauņi par savu pirmo prezidentu ievēlēja intelīgences pārstāvi un cilvēku leģendu Lenartu Meri, bet latviešu jaunievēlētais prezidents pirms tam bija darbojies sabiedrisko pakalpojumu jomā. Un tomēr G. Ulmanis darīja ļoti daudz, lai atjaunotu prezidentūras institūciju, viņa laikā no Latvijas izveda Krievijas armiju, viņš daudz darbojās arī starptautiski. Starp citu, Ulmanis uzstājās Apvienoto Nāciju organizācijas 50 gadu jubilejas svinībās. Pārbraucis no Ņujorkas, viņš sajūmināts stāstīja, ka varējis sarunāties ne tikai ar pasaules politikas *grandiem*, bet arī „ar tumšādājiem taksometru šoferiem”. (Pirms tam kādu laiku es viņam biju mācījis angļu valodu.)

Turpmāko prezidentūras vēsturi lasītāji droši vien zina skaidri jo skaidri. Ulmanim sekoja manuprāt pati diženākā valsts pirmā persona **Vaira Viķe-Freiberga**, kas bija tik spoža starptautiska zvaigzne, ka pēc aiziešanas no amata ļoti nopietni tika uzskatīta par kandidāti uz ANO ģenerālsēkretāra amatu. VVF kontā ir arī skandalozo drošības likumu grozījumu noraidīšana, tā pieliekot punktu vienam no Aigara Kalviša valdības patvaļas briesmīgākajiem epizodiem.

(Turpināts 13. lpp.)

Dāvana Aleksandram Grīnam un valstij simtgadē

Valsts svētki atkal uzjundīja domas par nacionālo pašlepnumu, par patriotisko audzināšanu un dzimtenes mīlestību. Bija daudz sarīkojumu un skaistu runu. Starplaikā līdz nākamajam svētku reizei droši vien izskanēs kāda diskusija, kādas pārdomas, ka veltījam par maz uzmanības jauniešu palikšanai Latvijā, lai viņi te izglītos un dzimtenes mīlestības vārdā pieliktu savu roku valsts augšupceļā. Taču griežtos, lai šie patriotisma uzvirtojumi nebūtu tikai īsu mirkli, lai rastos kas paliekams, kas dzimtenes mīlestības temu turētu uzmanības lokā nepārtraukti.

Īpaši svarīgi tas ir tāpēc, ka tuvojas mūsu valsts simtgade, ka 2015. gada pirmajā pusē Latvija būs Eiropas Savienības prezidējošā valsts un šajā pašā gadā apritēs 120 gadu latviešu izcilākajam vēsturiskās prozas meistaram, publicistam, Latvijas armijas virsniekam Aleksandram Grīnam. Valsts mīlestības vārdā par godu šiem notikumiem ir radusies doma iedvesmot ne tikai jauniešus, bet Latvijas sabiedrību kopumā, īstenot vērienīgu, līdz šim nebijušu kultūras projektu - uzdevināt valstij vēsturisku pilnmetrāžas mākslas filmu, kas uzņemta pēc Grīna romāna „Dvēseļu putenis”.

Šādu filmu būtu vērts radīt, lai pieminētu latviešu strēlniekus, kuŗi „lika pamatus Latvijai” (Jānis Čakste). Vienlaikus tas būtu veltījums Aleksandram Grīnam – latviešu strēlniekam, kuŗš „ar savu „Dvēseļu puteni” dāvāja veselai latviešu paaudzei starp diviem pasaules kariem valstiskuma (...) Biblii” (Visvaldis Lācis), bet pats tika nošauts 1941. gadā izsūtījumā un atdusas nezināmā vietā svešumā. Staļingradas garnizona Kara tribunāla 1941. gada 10. novembra spriedumā rakstnieka Aleksandra (Jēkaba) Grīna lietā rakstīts, ka „apsūdzētais Grīns Jēkabs savos kontrrevolucionārajos sacerējumos aktīvi propagandēja pretpadomju uzskatus, apmeļoja padomju varas organus un aktīvi cīnījās pret revolucionāro kustību Latvijā(...)”. Grīnu nošāva 1941. gada 25. decembrī un konfiscēja visu viņam piederošo mantu. Kopš tā laika viņa sieva

Alida nekad vairs nav svinējusi savu dzimšanas dienu, kas iekrita tieši šajā liktenīgajā datumā.

Rakstnieka Grīna mazmeita Nora Romana atzīst, ka filma būtu liels pagodinājums viņas vectēvam un ārkārtīgi vērtīgs ieguldījums nacionālā pašlepnuma jūtu izkopšanā jauniešu vidū, jo viņi uzzinātu, kā padomietgādīgo līdzaudžu dzīvi laika posmā starp diviem – 1915. un 1920. gada - pavasarim pārmainījis karš un kādi bijuši jauniešu upuri, izcīnot un nosargājot Latvijas valstisko neatkarību, - tādējādi aicinot aizdomāties par savu misiju mūsdienu Latvijā.

Pēdējā reize, kad „Dvēseļu putenis” tika celts lielā godā, bija 1934. gada valsts svētku priekšvakars, kad Nacionālajā teātrī uzveda rakstnieka Grīna un Voldemāra Zonberga drāmu „Dvēseļu putenis”. „Vēl nekad nepiedzīvota sajūsma un pacīlība valdīja vakar Nacionālā teātrī A. Grīna „Dvēseļu putenis” pirmizrādē. (...) Izrādē ierodas Valsts prezidents A. Kviesis un Ministru prezidents K. Ulmanis. Viņus sagaida Nacionālā teātra vadība. Augstelpās sapulcēties viss Ministru kabinets, ģenerālitate un diplomātijas pārstāvji.” (laikraksts *Rīts*, 1934. gada 18. novembris.)

„Aleksandra Grīna „Dvēseļu putenis” Nacionālā teātra skatuve ir jauks pierādījums tam, cik daudz lielu vēsturisku notikumu un ne literatūrā, ne uz skatuves vēl līdz šodienai neattēlotu un neizmeltu pārdzīvojumu ir mūsu valsts tapšanas un latvju tautas lielo varonīgo cīņu vēsturē. Lugas autors, pats latvju strēlnieku pulku un Cēsu kauju aktīvs līdzdalībnieks, turklāt apdāvināts žurnālists un rakstnieks, tagad savā „Dvēseļu puteni” ir parādījis arī mūsu jaunajai paaudzei (kas par Latvijas tapšanas cīņām ir gan dzirdējusi, bet nav pati tanis piedalījies) ir to lielo tēvzemes un savas tautas mīlestību, kas iedvesmoja šos cīnītājus, ir lielās grūtības, kādas šie varonīgie cīnītāji pārvarēja, izcīnīdami saviem pēcnācējiem visas tās tiesības un brīvības, kādas tagad bauda katrs mūsu valsts iedzīvotājs.” (*Valdības Vēstnesis*, 1934. gada 19. novembris.)

Foto: Pēteris Korsaks

Aleksandra Grīna piemiņas vietā Jēkabpils novada Kalna pagastā labiekārtota apkārtnē, uzstādīts piemiņas akmens un izveidots stilizēts Pirmā pasaules kara gulbāļu zemniecas fragmenti ar planšeti, kuŗā ietverta informācija par rakstnieku. Lāčplēša dienā tur notika Latvijas brīvības cīnītājiem veltīts piemiņas sarīkojums. Centrā – Leimaņu pagasta kultūras nama vadītājs Gints Audzītis

Tā laika laikrakstos rakstīts, ka skatītāji ar sajūsmu uzņēmumuši „Dvēseļu puteni”, ka luga atstājusi dziļu iespaidu, ka daudzās vietās teātra zālē bijuši dzirdami šņuksti, bet priekā atmirdzējušas visas sejas, kad lugas nobeigumā uz skatuves uznākuši latvju varonīgie zēni – kaŗavīri un kopā ar kori nodziedājuši „Dievs, svētī Latviju!”.

Turklāt arī visi toreizējie krievu valodā izdotie laikraksti, piemēram, *Segodņa Večerom*, *Segodņa* un citi publicēja pozitīvus un lasītājus savīlinošus rakstus par šo notikumu. Šodien tas nebūtu iedomājams.

Ideju par vērienīgu dāvanu rakstniekam Grīnam un valstij simtgades jubilejā ir sadzirdējuši un atbalstījuši arī mūsu politiķi: Ina Druvieta, Inguna Rībena, Ainārs Latkovskis, Raivis Dzintars, Imants Parādnieks, Augusts Brigmanis, Jānis Dūklavs, Jānis Vucāns, arī aizsardzības ministrs Artis Pabriks. Ar viņu gādību 2013. gada Saeimas budžetā ir piešķirti 25 tūkstoši latu filmas projekta izstrādei. Filma varētu izmaksāt gandrīz divi miljoni latu, tāpēc būs nepieciešams ne tikai valsts atbalsts, bet droši vien būs jāveido arī kāds ziedojumu fonds. Taču sēkla ir iesēta un, cerams, uz-

dīgs. Arī uzņēmuma „Latvijas valsts meži” vadība atzinusi, ka šādi kopīgi sarūpētai dāvanai ir jābūt.

I. Druvieta: „Katras tautas literatūrā mantojumā ir darbi, kas tālu pārsniedz literatūras vēstures vai pat kultūras vēstures robežas. Un katrā tautā ir rakstnieki, kas kļūst par sava laikmeta simboliem. Šo vārda mākslinieku devumam ir bijis virszdevums - ne tikai šķetināt aizraujošu sižeta pavedienu un atklāt dzimtas valodas iespēju daudzveidību, bet arī iezīmēt noteikta laikmeta dominantes, kas atstās neizdzēšamas pēdas tautas atmiņā, mentalitātē un pašuztverē. Šādu virszdevumu veic Aleksandra Grīna vēsturiskie romāni, kas gan sniedz mums dažādu gadsimtu norišu fotografijas, gan atsedz perso-

nības motivāciju nepalikāt malā brīžos, kad var izšķirties tautas liktenis. Romānam „Dvēseļu putenis” šai ziņā ir īpaša aura, kas to ierindo morāli obligātās latviešu literatūras zelta fondā. Romāna ekrānizācija noteikti mudinās vēlreiz vai no jauna paņemt rokās grāmatu, kas mūsu tautas 21. gadsimta pašapziņu stiprinās ar vēstures starojumu.”

„Starp nedaudzajām mūsu tautas negatīvajām īpašībām pati spilgtākā ir sevis noniecināšana šī vārda plašākā nozīmē, savāda patika vai dziņa attēlot savās un citu – sevišķi svešautiešu acīs latvju tautu un tās pagātni sliktāku, nekā tas patiesībā bijis un ir. Šī dziņa ir kaut kas vidējs starp nepareizi saprastu, pārspīlētu smalljūtību, panaivām žēlošanās alkām un nacionālā pašlepnuma trūkumu, kas diezgan divainā kārtā var būt un parasti ir savienots ar ļoti labām domām par sevi. Nemīlēsīm savus bijušos apspieņus un kalpinātājus, bet ne noniecināsim arī savus priekštečus, nedosim bez izņēmuma vergu vārdu visiem saviem senčiem, no kuŗu vidus arī atkarības laikos ir nākuši ne vien labi arāji, bet arī labi jūrnieki, tālu zemju kolonisti un vareni kaŗotāji. Starp viņiem vēl pirms 200 gadiem nav trūcis vīru, kas varējuši aizdot naudu pašiem Zviedrijas ķēniņiem.” (A. Grīns. „Pašlepnuma nevienai tautai nevar būt par daudz. Audzēsīm lielāku savu latvisko pašlepnumu.”)

Māra Lībeka

Redakcijas piebilde. Cienījamie lasītāji! Vēlamies uzzināt arī jūsu viedokli par ieceri uzņemt filmu pēc Aleksandra Grīna romāna „Dvēseļu putenis” motīviem. Gaidīsim jūsu vēstules!

Lasiet tīmeklī!

Rietumeiropas latviešu
laikrakstu

www.brivalatvija.lv

Iznācis Pasaules latviešu zinātnieku kongresa materiālu krājums

2011. gada 24. – 27. oktobrī Rīgā norisinājās Apvienotais pasaules latviešu zinātnieku 3. un Letonikas 4. kongress „Zinātne, sabiedrība un nacionālā identitāte”. Kongresā piedalījās vairāk nekā 1200 zinātnieku, uzņēmēju, politiķu, diplomātu un citu interesentu no 15 pasaules valstīm, un tas kļuva par vienu no aizvadīto gadu nozīmīgākajiem notikumiem ne tikai Latvijas zinātnē, bet arī sabiedriskajās norisēs. Kongresā līdz šim nebijusi uzmanība tika pievērsta latviešu trimdas lomai Latvijas neatkarības idejas uzturēšanā padomju okupācijas laikā un Latvijas neatkarības atgūšanas un atjaunošanas procesos.

Pavisam nesen klajā nācis Apvienotā kongresa plēnārsēžu materiālu krājums. Piecsimt lapaspušu biežā krājumā atspoguļotas visas svarīgākās kongresa norises: plēnārsēdes, sekciju darbs, valsts pētījumu programmu apspriešana, diskusijas. Krājumā publicēti kongresa plēnārsēdes izskanējušo uzrunu un Vairas Viķes-Freibergas, Jāņa Stradiņa un Egīla Levita ziņojumu teksti, kā arī Imanta Lāncmaņa referāts Eiropas Zinātņu un mākslas akadēmijas izbraukuma sēdes laikā Rundālē, kuŗa norisinājās Apvienotā kongresa ietvaros. Kongresā notikušo 45 sekciju darba galvenie rezultāti sakopoti vairākas lappuses garos pārskatos par katru sekciju.

Pārstāvētas dažādas zinātņu nozares: vēsture, valodniecība, literatūrzinātne, politikas zinātne, ekonomika un tiesības, tehniskās zinātnes un inženierzinātnes, pārdarboģija un psiholoģija, lauksaimniecība, medicīna un citas. Krājumā iekļauti ziņojumi par visu piecu Latvijā īstenoto valsts pētījumu programmu darba rezultātiem un sasniegumiem 2010. un 2011. gadā. Kongresa diskusiju vadītāji sakopojusi diskusijās par tādiem aktuāliem tematiem kā zinātnes politika, zinātnes prioritātes, jaunatnes iesaistīšana zinātnē un zinātnes popularizēšana sabiedrībā rastos ierosinājumus un secinājumus.

Krājumā atspoguļotas arī

kongresa laikā atklātās izstādes: „Valsts pētījumu programmu pirmie rezultāti”, „Cetrās svarīgākās latviešu trimdas politiskās akcijas” un „*Bibliotheca Rigensis* gadsimtu gaitā”. Krājumu papildina fotografa Jāņa Brenča uzņemtās 140 krāsu fotografijas no kongresa norisēm. Materiālu krājuma pielikumā lasītājiem iespējams iepazīties ar Apvienotajā kongresā pieņemto rezolūciju un uzzināt Latvijas zinātni raksturotājus skaitļus un statistiku.

Apvienotā kongresa krājumu iespējams iegādāties Latvijas Zinātņu akadēmijā, 604. kabinetā. (Plašāka informācija – bspc@lza.lv)

VALTERS NOLLENDORFS - 2012. gada Pasaules brīvo latviešu apvienības balvas laureāts

Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) biedru organizācijas piešķirušas 2012. gada PBLA balvu Latvijas Okupācijas muzeja biedrības valdes priekšsēdim un šī muzeja ārlietu direktoram, emeritētā profesoram Valteram Nollendorfam (*Ph. D.*) par izcilo, pašreizējā darbu Latvijas Okupācijas muzejā, tā *Nākotnes nama* projekta vadīšanā, Latvijas vēsturiskās atmiņas saglabāšanā un skaidrošanā Latvijā un ārpus tās. Valters Nollendorfs nozīmīgos amatus muzejā ieņem sabiedriskā kārtā kopš 1998. gada, bet muzeja darbību sekmējis jau kopš tā dibināšanas 1993. gadā.

Ar šo balvu PBLA vēlas pateikties pazīstamajam literatūras zinātniekam, publiskam vēsturniekam un sabiedriski nenogurstošam cilvēkam par līdzšinējo mūža ieguldījumu Latvijai un sasniegumiem, vērīgi un draudzīgi iepazīstinot latviešus un ārzemniekus ar mūsu valsts jaunāko laiku vēsturi, to stāstot, skaidrojot gan augstākajiem Latvijas ārvalstu viesiem - karaļiem, prezidentiem, politiķiem, gan arī daudziem skolēniem un studentiem. V. Nollendorfs publicējis bagātu klāstu rakstu un eseju par Latvijas vēsturi un literatūru latviešu, vācu un angļu valodā. 2011. gada vasaras statistika liecina, ka V. Nollendorfs ir divu grāmatu autors, vismaz 15 grāmatu redaktors (piemēram, Sandras Kalnietes grāmatai *With Dance Shoes in Siberian Snows*). Viņš sacerējis vairāk nekā 70 nozīmīgu rakstu, strādājis par zinātnisku žurnālu redaktoru (piemēram, žurnālam *Monatshfte* Madisons universitātē). Laureāts piedalījies pāri par simt konferencēs un semināros, pats organizējis vismaz trīsdesmit. V. Nollendorfs ir padomnieks PBLA valdei un pārstāvim Latvijā projektos, kas saistīti ar vēstures mācīšanu kā

PBLA 2012. gada balvu Valteram Nollendorfam pasniedza PBLA valdes priekšsēdis Jānis Kukainis 24. oktobrī Rīgas Latviešu biedrības namā PBLA gadskārtējai valdes sēdei veltītajā pieņemšanā, kur pulcējās aptuveni divsimt piecdesmit Latvijas un dažādu ārzemju latviešu organizāciju pārstāvji

atsevišķu priekšmetu vispārīglokojošās skolās. Laureāta lielās darba spējas, harmoniskā personība, valodu zināšanas, kultūralā, politiskā domāšana un laba organizatora talants veicinājis gūt sekmes ne tikai viņa akadēmiskajā darba dzīvē. Laimīga roka – piesaistīt labas gribas cilvēkus, kas palīdz Latvijas Okupācijas muzejam ieņemt ievērojamāko vietu apmeklējamo vietu sarakstā Rīgā.

Valters Nollendorfs savas dzīves un skolas gaitas sācis Rīgā. Tēvs Kārlis Nollendorfs bija kārtībnieks Vecrīgā. Sarkanarmijai tuvojoties, Nollendorfu ģimene 1944. gadā devās bēgļu gaitās uz Rietumiem, nonākot Vācijā. Tieši turpat, kur Jānis Jaunsudrabiņš – Bindē (*Buende*) un Grevēnē, netālu no Minsteres, kur Valters mācījās latviešu ģimnazijā. Nollendorfu ģimene ar trim dēliem 1950. gadā izceļoja uz Teksasu ASV. Tur, strādājis par kalpa zēnu, vēlāk studējis vācu, angļu literatūru Nebraskā, V. Nollendorfs 1955. gadā ieguva maģistra gradu vācu literatūrā. Sekoja doktorantūra Annarborā netālu

no Detroitas, disertācija (*Ph.D.* vācu literatūrā) Mičiganas universitātē 1962. gadā. Kļuvis par profesoru, Valters Nollendorfs desmit gadus vadīja Ģermānistikas nodaļu Viskonsinas-Madisonas universitātē. Kopš 1995. gada viņš ir šīs universitātes emeritētais profesors.

Līdztekus aktīvam, veiksmīgam profesionālam darbam V. Nollendorfs kopš 13 gadu vecuma bēgļu gaitās Vācijā vienmēr brīvprātīgi strādājis latviešu sabiedrībā (mazskautos, skautos u.c.). Divdesmit četru gadu vecumā viņš kļuva par pirmo atbildīgo žurnāla *Jaunā Gaita* (rakstu krājums kultūrai un brīvai domai, ASV) redaktoru un līdzdarbojas tajā joprojām. Valters Nollendorfs 20. gs. 50. gadu nogalē vadīja Amerikas Latviešu jauniešu apvienību, piedalījās Jaunatnes svētku organizēšanā, kas 1959. gadā pulcināja vienkopus 6000 trimdas latviešu jauniešu, strādājis bērnu žurnālā *Mazputniņš*, apgādā *Ceļinieks*, darbojies 2x2 un vēlāk 3x3 nometņu kustībā, vadījis jauniešu kursus Ziemeļamerikā u. c.

Strādājis visās latviešu vidusskolās ASV un organizējis tālākizglītības seminārus skolotājiem. 1988./89. mācību gadā V. Nollendorfs vadīja vienīgo pilna laika latviešu ģimnaziju brīvajā pasaulē – Minsteres latviešu ģimnaziju (MLG) Vācijā. No 1996. līdz 2000. gadam bijis direktors Baltijas Studiju veicināšanas apvienības (AABS, *Association for the Advancement of Baltic Studies*) Baltijas birojā un jau tālajā 1976. gadā - šīs apvienības prezidents ASV.

Pirmoreiz pēc ilgajiem trimdas gadiem Valters Nollendorfs dzimteni apmeklēja 1988. gadā. 1990. gadā viņš bija viens no pirmajiem t.s. Fulbraita (*Fulbright*) lektoriem Latvijā. Valters Nollendorfs ir Latvijas Zinātņu akadēmijas loceklis kopš 1990. gada un Valsts prezidenta Vēsturnieku komisijas loceklis kopš 1998. gada.

PBLA laureāts savā dzīves gaitā saņēmis atzinību un pateicības apliecinājumus gan no ārvalstu pārstāvībām un institūcijām, gan arī no latviešu sabiedrības. Augstāko apbalvojumu Latvijā - Triju Zvaigžņu ordeni, mūsu valsts atzinības apliecinājumu par vienreizīgu devumu Latvijai, laureāts 1997. gadā saņēma no Valsts prezidenta Gunta Ulmaņa. Ministru prezidents Valdis Dombrovskis 2011. gada valsts svētku priekšvakarā pasniedza V. Nollendorfam Ministru kabineta balvu - Latvijas valdības augstāko apbalvojumu. Līdzekļus, kas sekoja šim apbalvojumam, kā arī ģimenes svētkos un sēru gadījumā dāvanu, ziedu vietā atvēlēja V. Nollendorfs ziedojošs muzeja *Nākotnes nama* iekārtošanai un jaunajai ekspozīcijai.

Gandrīz ikviens ārvalstu vēstnieks Latvijā pazīst V. Nollendorfu. Un katrs Latvijas Valsts prezidents var sniegt rekomendāciju par 2012. gada PBLA balvas sa-

nēmēju. V. Nollendorfs uz dzīvi Latvijā atgriezās 1996. gadā. Pieci viņa bērni ar ģimenēm dzīvo un strādā ASV. Laureāts visu mūžu rakstījis dzejoļus, kas vēl nav publicēti, viņa krājumā ir dzeja vismaz četriem pieciem sējumiem!

Valtera Nollendorfa vīzija pirms pusotra gada par Latvijas Okupācijas muzeja nākotni: „... lai mums patiešām būtu šis muzejs, lai šī vieta izskatītos sakārtota uz 2014. gadu. Un it sevišķi – uz 2015. gadu, kad mūsu valsts varēs būt Eiropas prezidējošā valsts un Rīga būs Eiropas kultūras galvaspilsēta (2014). Vai tad kaut ko labāku var iedomāties? Ja man uzdāvinātu *Nākotnes namu*, tā man būtu lielākā dāvana. Bet ne jau manis dēļ. Un ne jau tāpēc, ka esmu ar to ilgi strādājis un dzīvojis. Mūsu visu dēļ. Mūsu nākotnes dēļ. Pagātne mums jāparāda tādā veidā, kā es teicu: pārdomājot, analizējot un pārliecinot.” (*Brīvā Latvija* Nr. 12., 2011. g. 19.-25. marts, intervija 80 g. jubileja „Es esmu mājās.”)

PBLA 2012. gada balvu Valteram Nollendorfam pasniedza PBLA valdes priekšsēdis Jānis Kukainis 24. oktobrī Rīgas Latviešu biedrības namā PBLA gadskārtējai valdes sēdei veltītajā pieņemšanā, kur pulcējās aptuveni divsimt piecdesmit Latvijas un dažādu ārzemju latviešu organizāciju pārstāvji. Šajā sarīkojumā PBLA izsludināja 2013. gadu par Latvijas Okupācijas muzeja gadu un aicināja pasaules latviešu organizācijas un latviešus dāsni atbalstīt Latvijas Okupācijas muzeja iekārtošanu *Nākotnes namā*, lai tas vēl ilgi stāstītu un atgādinātu patiesību par Latvijas valsts un tautas likteni okupācijas laikā un par okupācijas atstātajām sekām mūsdienu Latvijā un tās sabiedrībā.

**PBLA pārstāvība un
Latviešu kopība Vācijā**

Sava centra meklējumos

Kādreiz ievērojamais 20. gadsimta vācu filozofs Pauls Tillichs rakstīja, ka visa mūsu dzīve un darbošanās ir virzība uz centru. Citiem vārdiem, mēs esam pagriezti noteikta centra virzienā. Cilvēks spēj radīt jaunu pasauli no tehniskiem līdzekļiem un pasauli no dažādām kultūras formām. Dzīvodams tajās, viņš sevi pielāgo, transformē, lai tām līdzinātos. Tādējādi cilvēks kļūst par savu veidojumu līdzekli, bet vienlaicīgi arī to izmantotājs. Taču šī transformācija ietekmē viņa dzīvi un attālinā no virzības uz centru. Ja vien šī transformācija nav viņa iedomātais centrs. Paula Tillicha ieskatā katra dzīva būtne vēlas atrast savu būtības formu. Cilvēka dabas esamība dinamika un forma ir vienota. Tātad, ja mēs kaut ko izvēlamies un darām, tad mēs vai nu tuvojamies mūsu esības centram, vai no tā attālināmies. Vai varbūt visa mūsu dzīve ir tikai tiekšanās uz illūziju centriem?

Līdzīgi domāja arī pazīstamais latviešu kultūrologs un politiķis Pēteris Laķis (1952-2003), viens no Latvijas Tautas frontes vadītājiem, Latvijas pilnīgas neatkarības idejas veidotājs un īstenotājs, Latvijas Kultūras akadēmijas izveidotājs 1991. gadā. Ja šodien šī kultūras augstskola ir ieguvusi augstu prestižu Eiropā, tad tikai ar profesora Pēterīša Laķa un viņa līdzgaitnieku pūlēm. Viņš zināja savu ceļu, zināja savas dzīves virzienu. Viņš ir vairāku filozofisku eseju autors. Grāmatā „Gara vientulība” Laķis gandrīz dzejiski tēlainā formā izteicis savu un varbūt daudzu savu laikabiedru dzīves centra jēgu un būtību: „Es stāvu ceļa galā. Viens, bet ne vientulīgs. Aizgājušajos un nāmajos citos. Cerībā mirušajos. Un šodienā zūdošajos. Dzīest vien kaila dvēsele. Ceļš ir atstājis mani. Un es eju.”

Pēterim Laķim veltītā zinātniskajā konferencē no viņa bijušajiem tautfrontinieku cīņu biedriem piedalījās tikai Jānis Škapars. Viņa referātā par Trešo atmodu un kultūru tajā gan vairāk bija runas par pašu un nedaudz par Laķi. Bet tādi jau mēs esam šodien. Mums tik ļoti patīk sildīties un gozēties pie pašu kurtās uguniņas. Tas bieži arī ir mūsu dzīves centriņš.

26. oktobra vakarā Lielajā ģildē uzstājās **Liepājas simfoniskais orķestris** sava mākslinieciskā vadītāja Aivara Lakstīgalas vadībā. Liepājnieki šoreiz bija atveduši pārsteidzoši novatorisku programmu: Džona Keidža *Twenty-Three-23* – divdesmit trim orķestru instrumentiem, Ērika Ešēnvalda agrāk sacerēto un atskaņoto klarnetes koncertu „**Arktikas nakts vīzijas**” orķestrim un elektronikai. Divi Latvijā nezināmi darbi. Keidžs vispār pirmo reizi reāli atskaņots, jo šī gada koncertos visas norises darbojās ap Keidžu. Katrs centās vairāk vai mazāk tuvināties amerikāņu ģeniālā mūziķa mūzikas izpratnei. Šoreiz darbs bija autentisks, viens no komponista pēdējo gadu opusiem. Neparastais darba nosaukums skaidrojams pavisam vienkārši – katrs no 23 mūziķiem spēlēja savu „īpašo” partiju, kurā komponists devis konkrētas skaņas un precīzu chronometrisko laiku, kad sākt, kad beigt. Skaņas

dzimst klusumā, pieaug skaļumā, kļājas cita uz citu un atkal izdzīst klusumā. Skaņu likteņi te atgādina cilvēka esību – mēs dzimstam, esam, darbojamies šajā laiktelpā un aizejam klusumā. Aizejam katrs uz savu Centru. Skaņdarbs prasa zināmu klausītāju gatavību ieklausīties šajās skaņās un klusumā, meklēt tajos savu emociju kustību, iesaistīt savu atmiņu, pieredzi. Te nav psiholoģisku spekulāciju relaksācijas vīziju, ko tik bieži izmanto mūsdienu mūzikā. Te drīzāk komponists vēlas aktivizēt mūsu garīgo pasauli. Labāk mazs klikšķis nekā liels *bums!* Tā teicis kāds slavens reklāmists.

Preteji Keidža mentalismam Ērika Ešēnvalda 90. gadu skaņdarbs „Arktikas nakts vīzijas” atstāja drīzāk ārišķīgu iespaidu, ne daudz no citām mūzikām dzirdētas alūzijas. Joprojām meklējošs, bet ar savu personības zīmi iezīmētais Klarnetes koncerts Inta Dāldeņa atskaņojumā izskanēja precīzi un kopumā niansēti. Ziemeļu nakts gaismu spēles – aukstas un skaistas atstaroja ziemēblāzmas krāsas, to dažādās pārejas. Taču dvēseli nesildīja. Šķiet, pirmais talantīgā latviešu komponista darbs, kurā prāta rotaļas

nespēj iekustināt emocijas. Varbūt šis darbs bija kā rokas iemēģināšana citiem uzdevumiem? Lai tā būtu!

Taču vēl kāda problēma, klausoties šī jaukā latviešu autora mūzikā. Te var atrast daudz ko – sākot ar Vecās Derības Jāzepu, līdz albānu veco sievu folklorai, no dažādu temu pārcilāšanas. Liekas, autors steidzas, lai kaut ko nenokavētu, bet brīžiem pietrūkst laika pārdomām, uzziņāto iepazīt pamatīgāk. Ražīgumu sāk nomainīt dažkārt paviršums. Tas bija jau arī koncertā. Turklāt man neizprotama Ešēnvalda apzinātā vairīšanās no savas tautas mūzikālajām garamantām. Latvīsko viņa darbos saklausīt grūti. Vai tā būtu Latvijas baptistu Baznīcas oficiālā nostāja, kas nosaka jaunā komponista personības izveidi? Vai autoram tā būtu jāpieņem par normu?

Varbūt tagad, dzīvojot un strādājot Anglijā, viņš dzīvāk un spēcīgāk sadzirdēs savas zemes balsis, savu senču mēmos saucienus tautas dziesmās un tautas tradīcijās. Novēlu komponistam meklēt savu dzeguzes balsi, dzīvojot ārpus dzimtenes. Gundaram Pōnem tas bija tik svarīgi...

Pauls Dambis

Leģionāru apmeklējumi Latvijas Valsts svētku dienās

Daugavas Vanagiem Latvijā ir gadiem ilga tradīcija apmeklēt leģionārus starp Lāčplēša dienu un Latvijas neatkarības proklamēšanas dienu. Rīgā dzīvo 30 leģionāri, un viņi visi tiek apmeklēti šajā nedēļā.

Apmeklējumus organizē nodaļu vanadzēs. E. Laumaņa nodaļas vanadzēs, piemēram, sagādāja sainīšus mazai dāvanai tikšanās reizē. Šogad sainīšiem līdz bija arī aplolsne ar Ls 50 – nauda, ko ziedoja DV biedri Floridā, St. Pēterburgas nodaļa. Šai leģionāru aprūpes vizītē piedalījās DVL biedri Andris Staklis (DV CV kasieris), Ģenovefa Pundure (nodaļas vanadžu priekšniece), un Guna Kļaviņa (nodaļas kasiere).

Apmācies novembra rīts bez ziemas aukstuma. Pirmo apmeklējam leģionāru Induli Madri, kam ir 90 braši gadi. Dzīvesbiedre jau aizsaulē; viņš dzīvo kopā ar dēlu. Daudzus gadus Indulis apkopa Slokas ielas 122 namus – labo logus, durvis un jebko citu, kas prasījās pēc labošanas. Vēl šogad viņš katru nedēļu ierodas Slokas ielā palīdzēt sakopšanā. Nododam cienastu ar aploksni. Saņemam sveicienus un pateicību DV biedriem pasaules tālēs.

Nākamā piestāja pie dakteres Elzas Preimātes. Latvijas brīvības laiku atsākot, daktere daudzus gadus rūpējās par leģionāru veselību, bet tagad viņai pašai ir 92 gadi – un nespēks neļauj celties. Viņa ir priecīga, mūs redzot; sūta laba vēlējumu visiem Daugavas Vanagiem un priecājas par cienastu un aploksni. Lūdz palīdzību higiēnas priekšmetu iegādei – vecuma dienu nepieciešamība...

Trešā piestāja: leģionārs Antons Abrickis Āgenskalna tirgus apkaimē. Dzīvoklis koka mājā, kas būvēta starpkaņu brīvvalsts

Andris Staklis, Ģenovefa Pundure, Indulis Madre, Guna Kļaviņa

Guna Kļaviņa, Elza Preimāte, Ģenovefa Pundure

laikā. Vecais vīrs stāsta par Volchovas purva kaujām, kur viņu nosūtīja 19 gadu vecumā. 1944. gadā viņš arī bija ierindā un Kurzemes cietokšņa cīņās. Jau nības fotogrāfijā Antons izskatās ļoti stalts; esot bijis meiteņu visai iecienīts. Priecājas par cie-

nastu un aploksni.

Ceturtnā piestāja: leģionārs Vaclavs Nerugals. Pie dzīvokļa klauvējam labu laiku, līdz durvis atver leģionāra kundze. Vienmēr būdams darbīgs un izpalīdzīgs, kundze stāsta, Vaclavs (94 gadi!) aizbraucis sakopt

Andris Staklis, Ģenovefa Pundure, Jānis Fogelmanis, Guna Kļaviņa, Fogelmaņa kundze

Ģenovefa Pundure, Antons Abrickis, Guna Kļaviņa

plkv. E. Laumaņa kapu. Būšot atpakaļ pēc trim stundām. Pateicamies par viņa gādību, apkopjot Latvijas varoņa kapus. Atstājam cienastu un aploksni.

Piektā piestāja: leģionārs Jānis Fogelmanis. Abi ar kundzi dzīvo pašā savā mājā. Mūs sagai-

da jau uzklāts galds ar kafiju, pīrāgiem. Pats leģionārs sveic mūs pie durvīm kopā ar kundzi un meitu un aicina pie galda. Pēc pārrunām par DV un Latvijas nākotni atsveicināties, atstājot cienastu un aploksni.

Andris Staklis

PĒDAS, KO ATSTĀJAM

Nedēļā starp Lāčplēša dienu un Latvijas Valsts svētkiem Latvijas Kara mūzejā notika Gunta Kalmes grāmatas „Pēdas” atvēršanas svētki. Šī ir jau trešā mācītāja Kalmes grāmata, un pirmā – „Jums, izsūtītie, leģionāri, nevienaldzīgie, - paldies” jau kļuvusi par bibliogrāfisku retumu. Grāmatu „Pēdas” autors nosaucis „Mācītāja pārdomas par savas tautas vēsturi”.

Grāmatas atvēršanas svētkus ievada Latvijas evaņģeliski luteriskās Baznīcas archibiskapa Jāņa Vanaga lūgšana. Tad vārds tiek dots autoram. „Šo grāmatu rakstīju tāpēc, ka nevarēju nerakstīt. Ne jau es esmu to sarakstījis, bet gan visi tie cilvēki, kas man kaut ko ir stāstījuši. Es tikai pierakstīju, izteicu savas domas,” saka autors. Guntis Kalme uzsver mūsu tautas vēsture ir ne tikai okupāciju, ciešanu un pazemojumu vēsture, bet arī brīvības alku, pretestības un uzvaru vēsture. „Tikai ap 200 tautām pasaulē ir sava valsts, un mēs esam to starpā. Tāpēc nedrīkstam to zaudēt, ļaut atņemt vai izkrāpt. Ir jāmobilizē visi garīgie resursi. Un

baznīcai ir jāklūst par tautas sirdsapziņu.”

Guntis Kalme saka paldies visiem, kuŗi kopā ar viņu strādājuši ar grāmatu, pirmām kārtām zinātniskajam redaktoram Heinricham Strodam, kas grāmatas iznākšanu nesagaidīja, tāpēc pirmo grāmatu autors pasniedz viņa dzīvesbiedrei. Paldies G. Kalme saka grāmatas redaktorei Livetai Sprūdei un māksliniekam Aigaram Spāģim, konsultantam Ritvaram Jansonam. Grāmatas autoru sveic Jānis Rožkalns, apsveikuma vēstuli atsūtījis Bruno Jauņašs – cilvēks, kuŗš 1963. gadā Radiotorni uzvilcis Latvijas karogu, kas pār Rīgu plīvoja vairākas dienas. Runā G. Kalmes līdzgaitnieki Sibīrijas ekspedīcijās – Dzintra Geka un Ilmārs Knaģis. Toreiz, dodoties izsūtīto atdusas vietu meklējumos, lai uzstādītu piemiņas zīmes, ekspedīcijas dalībniekiem bija vajadzīgs mācītājs, un Guntis Kalme uz viņu aicinājumu atsaucās nekavējoties.

Uz ekrāna – Dzintras Gekas filmu ainas. Ekspedīcijas dalībnieki brien pa gaŗu zāli, visapkārt sic odi. Šeit savulaik aprakta

ekspedīcijas dalībnieces izsūtījumā miruši vecmāmiņa, un mazmeita viņai no Latvijas atvedusi krustu un sauju Latvijas zemes. Kapu iesvēti mācītājs G. Kalme. Ekspedīcijas dalībnieki kāpj kalnā, kur apglabāti Vjatlagā mirušie. Mācītājs Kalme ieskandina zvanu Šmita kalna pakājē Noriškā, kur aprakti simtiem padomju varas upuŗu, arī latvieši. „Tolaik šie cilvēki tika tikai aprakti, ar cieņu viņi tiek apglabāti tikai tagad,” saka mācītājs. Drūmajā Jeņisejas krastā paliek kapu kopīņas ar krustu un sarkanbalt-sarkanu karodziņu...

Kopā ar autoru gandarīti par paveikto ir viņa tuvākie cilvēki – tēvs, dzīvesbiedre un dēls. Sarīkojuma nobeigumā runā Pāvils Brūvers, lūdzot Dieva svētību grāmatas ceļam pie lasītājiem.

Pie autora dodas cilvēki ar ziediem, lai teiktu paldies – par vajadzīgu, patiesu grāmatu, par atieksmi pret savu tautu. Prātā paliek sirmas kundzes – bijušās izsūtītās teiktas: ”Mēs jums ticam. Jūs esat mūsu mācītājs.” Tā ir augstākā atzinība.

Elita Roze

Daugavas Vanagu un Vanadžu sveicieni karavīriem Afgānistānā

Jurim Augustam, viesojoties Latvijā, bieži bija jādama par karavīriem gan šeit Latvijā, gan tālumā. Gribējās sagādāt prieku arī Ziemsvētkos. Tradicionālās zeķes nederēja, jo Afgānistānā tās nevar izmantot. Pirms gada dzima ideja par piparkūku sūtīšanu, un šogad tā turpinās. Sazinoties ar Guntu Mūrnieci, Raimonda Graubas palīdzī, noskaidrojām, ka karavīru Afgānistānā uz Ziemsvētkiem būs tikai trīsdesmit, bet izkaisīti pa dažādām vietām. Tā radās ideja sagatavot pārsteigumu karavīriem – līdz ar tradicionālajām piparkūkām ielikt paciņās arī stipriem vīriem ko vairāk piemērotu – ķiploku grauzdiņus. Paldies maizes ceptuves „Lāči” īpašniekam Normundam Skaugim, kas šos gardumus

dāvāja par pašzmaksu.

Vanadžu vadītāja Gunta Reynolds aicināja vanadzēs arī šogad atbalstīt akciju. Atsauca visu zemju vanadzēs. Diemžēl laika atkal bija maz, tomēr DV CV Pārstavības darbinieces sagatavoja apsveikumus un glīti sasaiņoja dāvanas. 30. oktobrī gādīgu roku un atsaucīgu siržu sarūpētās paciņas tika nogādātas Aizsardzības ministrijā, no kurienes sāka tālo ceļu uz Afgānistānu, lai līdz Ziemsvētkiem sasniegtu karavīrus.

Lai labi garšo, un atcerieties Daugavas Vanadzēs un Vanagus, kuŗi saka paldies, ka cināties par Latviju.

Solvita Sekste,
Daugavas Vanagu CV
Pārstavības Latvijā vadītāja

NOVADU ZIŅAS

Neparastais talismans

Vai esat dzirdējuši par *Eko Mako* un kur tas atrodas? Ar ko tas nodarbojas? Izrādās – tur gatavo īstas olu nūdeles. Un šī ražotne atrodas Latvijā, Amatas novada Drabešu pagastā. Tās īpašniece, ražotāja un menedžere vienā personā ir **Linda Sīlīte**. Uzņēmīga jauna dāma, kas nūdeles gatavo jau vairākus gadus. Taču ēdusi tās kopš agras bērnības.

„Mana vecāmamma ir no Vācijas, kur nūdeles ir ļoti iecienītas,” Linda stāsta. „Mūsu ģimenē tas ir pamatēdiens, ko var gatavot ar dažādām piedevām. Turklāt – gardš ēdiens.” Vecsmātes gatavoto nūdeļu recepti iemācījusies Lindas mamma, un vēlāk arī viņa to pārņēmusi no mamas.

Starptautiskās praktiskās psiholoģijas augstskolas Cēsu filiālē Linda studējusi datoru dizainu. Paralleli studijām strādājusi reklāmas aģentūrā, kas bijusi laba prakse un stimulē, lai veidotu savu uzņēmējdarbību. Īpaši domāt par to sākusi, rakstot bakalaura darbu. Domas saistījušas nūdeles.

„Kādreiz pat īsti nenovērtēju, cik tas ir vērtīgs produkts. Turklāt – gardš. Kāpēc gan to nepiedāvāt arī citiem? Tā abas ar mammu sākām gatavot nūdeles vairāk nekā tikai pašu vajadzībām. Protams, pēc Hannoverā

Linda Sīlīte

Foto no L. Sīlītes personiskā arhīva

dzīvojošās vecsmāmmas receptēm. Devām draugiem un paziņām novērtēt. Tā kā atsauksmes bija labas, pierēģistrējāmies par mājražotājām. Saņēmušas draugu akceptu, sākām nūdeles pārdot. Sākumā draugu

un paziņu lokā, pēc tam aizvedām uz Straupes tirdziņu. Jau pirmajā reizē mūsu glieti iesaiņotās (un ar uzdrukātām etiķetēm uz paciņām) nūdeles gluži vai izžēra. Līdz tam taču Latvijā neviens mājās gatavotas nūdeles

nebija piedāvājis! Jā, restorānos savām vajadzībām gatavoja, bet tirdzniecībā tādas nūdeles nopirkt nevarēja. Cilvēki, protams, par iespēju nopirkt šādu produktu bija priecīgi. Gatavojot nūdeles, izmantojam Latvijā ražotus miltus, nepievienojam nekādas E-vielas. Viss – kvalitatīvs.”

Mājražotāju gatavoto produkciju dzirkst pārdot tikai tirgū, bet ne veikalos. Tāpēc Amatā (Linda tagad tur arī dzīvo) jaundibinātajam uzņēmumam *Eko Mako* iekārtoja telpas. Starp citu, līdz tam Linda ar mammu Irmu nūdeles bija gatavojušas savā dzīvoklī. Nūdeles joprojām ražo tikai divi cilvēki – Linda ar palīgu (mamma pašlaik ir Vācijā pie savas mamas). Lindas uzņēmuma nūdeles tagad var nopirkt daudzviet Latvijā – lielveikalos, *Rimi* nodaļās „Klētis”, Ekovirtuvē Rīgā, Rūpniecības ielā 11, „Tirgus galerijā” Rīgā, Stabu ielā 61, vēl citur. Arī tirdziņos. No Lindas ražotām nūdelēm gatavotus ēdienus var nobaudīt dažos restorānos, piemēram, „Burga bārā” Rīgā, Dzir-

navu ielā 36, un „Kūkotavā” – Tērbatas ielā 10/12. Arī Siguldā, Cēsis, Valmierā un Straupē.

Linda par nūdelēm un dažādām mērcēm, kas der tām klāt, stāsta tik daudz un „garšīgi”, ka neviļus rodas jautājums, vai kartupeļus viņu ģimenē arī ēd. „Ēdam jau arī kartupeļus, taču pamatēdiens tomēr ir nūdeles. Ar dažādām piedevām – pēc garastāvokļa. Kad pie mums brauc ciemiņi, viņi nevēlas neko citu, tikai nūdeles. Veidojas gandrīz vai atkarība!”

Lindas gatavotās nūdeles ir vairāku veidu – smalkākas, rupjākas, rievotas. Tās ir tradicionālas. Taču ir arī ar spinātiem, ar baziliku, ar tomātiem, ar papriku...

20. oktobrī apritēja trīs gadi, kopš atvērta ražotne *Eko Mako*. Tās produkcija tagad ieguvusi daudz cienītāju. Pēc Hannoverā dzīvojošās Lindas vecsmāmmas Emmas Vāgneres receptēm gatavotās nūdeles Lindai un viņas mammai Irmai ir gluži kā talismans. Neparasts un svētīgs.

Armīda Priedīte

ZIŅAS ĪSUMĀ

Salaspilī 21. novembrī darbu sāka Austrumeiropā vienīgā automatizētā lodēto siltummaiņu rūpnīca, kuņas ražojumiem būs zīmols *Alfa Nordic Technologies*. Siltummaiņi ir galvenā sastāvdaļa ēku apkures un karstā ūdens sagatavošanas sistēmās. Rūpniecība būvniecībā ieguldīti 7 miljoni latu. Financējumu piešķir Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA) un banka „Citadele”.

Talsos 23. novembrī, klātesot Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) direktoram Andrim Lukstiņam, un Talsu novada domes priekšsēdim Miervaldim Krotovam, oficiāli tika atklāta jaunā CSDD nodaļas ēka, kas ir modernāka Latvijā. Šeit klientiem vienuviet būs pieejama transportlīdzekļu reģistrācija, vadītāja kvalifikācija un tehniskā apskate.

Kuldīgas novada muzejs sadarbībā ar muzeju „Ebrēji Latvijā” un Latvijas ebrēju kopienu rīkoja zinātnisko konferenci „Ebrēju kopienas Kurzemes pilsētās”, lai labāk iepazītu un izprastu latviešu un ebrēju kultūru savstarpējo mijiedarbību Kurzemē.

Daugavpils 3. vidusskola sadarbībā ar Latvijas Sabiedrības integrācijas fondu no š.g. decembra līdz 2013. gada aprīlim rīko latviešu valodas bezmaksas kursus strādājošiem nacionālo minoritāšu pārstāvjiem.

Baltijas Starptautiskai akadēmijai (BSA) šoruden aprit 20 gadi. Tā ir lielākā privātā augstskola Latvijā vairāk nekā ar 4500 studentiem, tostarp 400 no 20 Eiropas un pasaules valstīm, kuŗi studē Rīgā un akadēmijas reģionālajās filiālēs Liepājā, Ventspilī, Jelgavā, Smiltēnē, Rēzeknē, Daugavpilī un Jēkabpilī.

Ogres Biznesa un inovāciju centrs 7. decembrī TC „Ogres Presītis” rīko „Ogres novada Uzņēmēju dienu 2012”, kuŗā paredzēts apbalvot veiksmīgākos un visvairāk iecienītos novada uzņēmumu un firmu vadītājus.

Ludzas pilsētas galvenajā bibliotēkā apskatāma Latvijas Kultūras akadēmijas Rīgas Kino muzeja veidotā izstāde „Herca Franka kods”. Latvijas dokumentālā kino režisors Hercs Franks šogad kļuvis par Ludzas novada Goda pilsoni. Viņa vizītkarte ir filma „Vecāks par 10 minūtēm” (1978., operātors Juris Podnieks), kas iekļauta pasaules dokumentālo filmu šedevru sarakstā, Latvijas Kultūras kanonā un ir kļuvusi par chrestomatisku filmu studentiem.

Kokneses novada Bebru pamatskola arī šajā mācību gadā iesaistījusies Eiropas Komisijas financētajās programmās “Skolas piens” un “Skolas auglis”. Augļus un dārzeņus skolai piegādā kooperatīvā sabiedrība “Mūsmāju dārzeņi”, pienu – uzņēmums “Preiļu siers”.

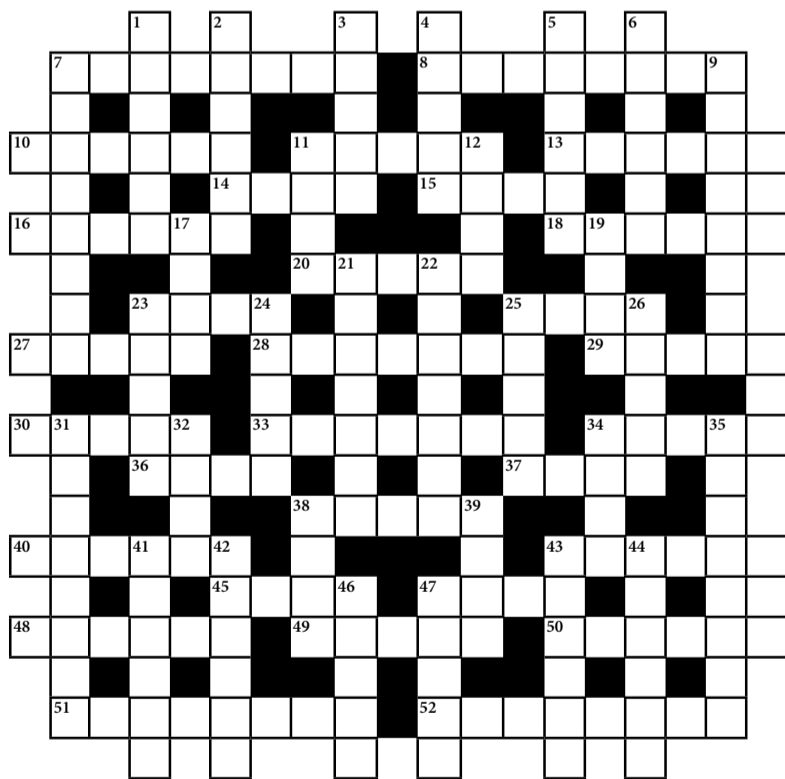
Jaunjelgavas novada Mazzalves pamatskolā ar digitālām ierīcēm aprīkots arī matemātikas kabinets. Šāds aprīkojums ir arī dabaszinību un literatūras kabinetā. Matemātikas kabinetā ir arī interaktīvā tāfele, kas iegādāta par pašvaldību līdzekļiem.

Arī viesnīca “Vecgulbenes muiža” ir starp akcijas “Latviešu valodai draudzīga vide” uzvarētājiem. Viesnīca saņēma valsts valodas centra Atzinības rakstu “Latviešu valodai draudzīga vide 2012”. Akcijas mērķis ir apzināt, izvērtēt un apbalvot apkalpojošās jomas uzņēmumus, kuŗos vispilnīgāk ievēro Valsts valodas likuma prasības.

Bauskas pils mūzejā notika starptautiska konference “Kurzemes hercogistes 450 gadi un Bauskas pils atdzimšana”. Konferencē ar ziņojumiem piedalījās Bauskas pils restaurācijā iesaistītie latviešu un čehu speciālisti.

Išziņas sagatavoja Valija Berkina un Māra Linde

Krustvārdu mikla Sastādījis Kārlis Pētersons

Līmeniski. 7. Zinātne par orātoru mākslu. 8. Latviešu dzejnieks (1850-1879). 10. Triju vai vairāku dažādā augstuma skaņu kopskaņa. 11. Sudrabu Edžus stāsta varonis. 13. Iegremdēties. 14. Neirstošas auduma malas. 15. Stāvoklis dažās sporta spēlēs. 16. Celtne mūzikāliem priekšnesumiem senajā Grieķijā. 18. Kokvilnas audums ar spožu labo pusi. 20. Termiņš, ko lieto skaņdarbu numerācijai. 23. Stop! 25. Puspērtiķi. 27. Zivs skeleta kauls. 28. Netikumīgi. 29. Rati Vidusāzijā. 30. Mērinstrumentu sastāvdaļa. 33.

Sprāgstviela. 34. Juridiska valsts iestāde. 36. Kalni Eiropā. 37. Vīrieša vārds (nov.). 38. Patiesas, neviltošas. 40. Burukuģi. 43. Pilsēta Vācijas vidienē. 45. Darba rati. 47. Sievietes vārds. (dec.). 48. Zemnieka darbarīks. 49. Zodiaka zvaigznājs. 50. Parādes. 51. Spožākā zvaigzne Skorpiona zvaigznājā. 52. Krustziežu dzimtas dārzeņi.

Stateniski. 1. Ieraksts grāmatvedības grāmatā kļūdaina ieraksta anulēšanai. 2. Uzšuves formas tērpiem. 3. Iestaigāti ceļi. 4. Novada centrs Vidzemē. 5. Sporta

spēle. 6. Stipri, nežēlīgi sist. 7. Zviedrijas parlaments. 9. Valsts Dienvidamerikā. 11. Romāna „Robinsons Krūzo” autors. 12. Teķis. 17. Diplomātisks akts. 19. Trauks maizes miklas mīcīšanai. 21. Pozitīvi lādēta elementārdaļiņa. 22. Valsts Rietumeiropā. 23. Mācību iestāde. 24. Vulkāniska sala Klusā okeana dienvidos. 25. Mugurkaulnieku asinsrades orgāns. 26. Staltbriedis. 31. Valsts galvaspilsēta Dienvidamerikā. 32. Sudrabbalts, plastisks metāls. 34. Donavas pieteka. 35. Gultas piederumi. 38. Latvijā saudzējami skuju koki. 39. Ļoti veci. 41. Apdzīvota vieta Priekules novadā. 42. Latviešu komponists, diriģents (1890-1953). 43. Valsts galvaspilsēta Vidusamerikā. 44. Latviešu rakstnieks (1879-1945). 46. Aust. 47. No risiem gatavots alkoholisks dzēriens.

Krustvārdu miklas (BL Nr. 45) atrisinājums

Līmeniski. 1. Polo. 3. Ūpis. 7. Lielvārde. 8. Tradīcija. 9. Sinode. 12. Stikls. 15. Sēde. 17. Liesmot. 18. Meteors. 20. Kalte. 22. Stienis. 24. Daugava. 26. Tatri. 27. Komisks. 28. Ielpot. 29. Dūkst. 32. Satikt. 34. Koptas. 35. Atbiras. 36. Respektēt. 37. Tāss. 38. Ēsma.

Stateniski. 1. Paleta. 2. Lieka. 4. Pārtika. 5. Sienas. 6. Svaine. 10. Ieiet. 11. Dūmenis. 13. Krona. 14. Susla. 15. Stāsts. 16. Dikot. 18. Mednis. 19. Trupe. 21. Laiks. 22. Sekls. 23. Iemīt. 25. Viola. 29. Debesis. 30. Kur. 31. Tasītes. 33. Taurēt. 34. Kautra.

Valstssvētki Čikāgā ...

Latvijas valsts 94. gada svētkos Čikāgā 17. novembrī pēcpusdienā Ciānas draudzes telpās pulcējās 250 apmeklētāju un dalībnieku. Visi Ciānas ev. lut. draudzes īpašuma ceļi bija automašīnu pieblīvīti, cieta pat zāliens. Prātīgākie tāpēc ieradās laikus. Redzējām, ka uz svētku zāles paaugstinājuma jau nostājies un mēģināja jaunais Čikāgas koris. Čikāgas koris? Jā, aizmugurē dziedāja Čikāgas vīru koŗa brašie basi un tenori tumšos tērpos. Pa vidu Ciānas draudzes koŗa daiļavas, soprāni un alti krāšņos tautastērpos. Tad Čikāgas Kr. Barona vidusskolas un vecāko un jaunāko klašu skolēni formās – meitenes baltās blūzītēs un tumšzilos svārkos, puīši tādas pašas krāsas kreklos un biksēs, un pašā priekšā priecīgā bērnodarza saime. Kas par skatu – Čikāgas koris ar 100 dziedātājiem! Mēs vēl dzīvosim!

Ātri pildījās lielā draudzes zāle, ko bija rotājis Aivars Osis. Valsts svētku aktu un koncertu rīkoja Čikāgas latviešu organizāciju apvienība (ČLOA). Tās priekšsēdis Jānis Vilciņš vadīja sarīkojumu. Akta sākumā Čikāgas koris nostājās uz paaugstinājuma. Jaunās paaudzes pārstāvji – skauti un gaidas un Kr. Barona vidusskolas audzēkņi Gunārs Robežnieks, Tālīja Tomšone, Sabīne Brunovska, Dāvids Lāčķāja, Laila Baumanē un Elizabete Dudorāne ienesa Amerikas Savienoto Valstu un Latvijas karogu. ASV himnu dziedāja visi.

Čikāgas koris, diriģējot Silvijai Kļaviņai-Baršņejai (*Barshney*), nodziedāja tautasdziesmu „Skaista mana brāļa sēta”. Svētbriņī māc. Oļģerts Cakars runāja par Dieva, tautas un Latvijas mīlestību. Skanēja mūsu kopējā lūgšanas dziesma – „Dievs, sargi mūsu tēvu zemi!”

ČLOA priekšsēdis Jānis Vilciņš uzrunā uzsvēra, ka 1918. gada 18. novembrī latvieši skaidri deklarēja – mums ir tiesības dzīvot suverēnā, latviskā valstī.

Viņš pieminēja lielo zaudējumu Čikāgas sabiedrībai – mūžībā aizgāja divi izcili latvieši: prāvests Vilis Vārsbergs un Čikāgas Zīņu ilggadējais redaktors Alberts Raidonis.

Februāri notika balsošana, būt vai nebūt divām valsts valodām Latvijā. Balsošana izvērtās lielā tautas manifestācijā, aizstāvot mūsu valodu un apliecinot uzticību mūsu valstij. Vēlēšanās Čikāgā piedalījās 358 balsotāji, tas ir vislielākais skaits kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas. Tikai četri balsotāji vēlēās, lai Latvijā krievu valoda ir otra valsts valoda.

Maijā Latvijas Valsts prezidents Andris Bērziņš piedalījās NATO dalībvalstu pārstāvju sanāksmē, viņš tikās arī ar Čikāgas latviešiem un nolika puķes pie ģenerāļa Jāņa Kureļa kapavietas. Vēlāk kapos piemiņas plāksni atklāja Latvijas aizsardzības ministrs Artis Pabriks un Latvijas bruņoto spēku virspavēlnieks ģenerālis Raimonds Graube.

bērnodarzā „Stariņš” ir 20 bērnu. Čikāgas latviešu radio februāri svinēs 60 gadu jubileju, un atkal notiek stundu ilgi iknedēļas raidījumi.

Jānis Vilciņš nolāsija Latvijas Valsts prezidenta Andŗa Bērziņā apsveikumu valsts svētkos tautiešiem ārzemēs, aicināja nodziedāt Latvijas valsts himnu un iepazīstināja ar svētku runas teicēju – Latvijas Republikas goda konsulu Čikāgā Robertu Blumbergu. Viņš mācījies Čikāgas Kr. Barona skolā, beidzis Gaŗezera Vasaras vidusskolu, studējis tieslietas.

Jurists Roberts Blumberga savā runā „Izmantot visas iespējas Latvijai” vispirms pieminēja notikumus Latvijas neatkarības proklamēšanas laikā, brīvības cīņas un diplomātiskos gājienu, lai nodro-

No kreisās: Ingrida Dženinga, Māra Vārpa, Jānis Vilciņš, Inese Stokes, Roberts Blumbergs, Liene Kinča, Oļģerts Cakars

Jūlijā dziesmu svētkos Milvokos piedalījās abi mūsu koŗi, kā arī deju kopas „Dzelmiēši”, „Randiņš”, Kr. Barona skolas deju kopa un Stariņa „Zilītes”. Ceļā uz svētkiem pie mums koncertēja Ogres jauktais koris diriģenta Jāņa Zirņa vadībā.

Pirms nedēļas Kr. Barona skolā un Čikāgas latviešu biedrībā viesojās jaunais Latvijas vēstnieks ASV Andris Razāns.

Mūsu draudzes, koŗi un biedrības turpina rosīgi darboties. Kr. Barona skolā, kas ir lielākā latviešu sestdienas skola ASV, mācās jau trešās paaudzes latviešu bērni,

šinātu jaunās republikas atzīšanu, īpaši uzsvērot Zigfrīda Meirovica nerimtīgo darbu un prasmi iegūt citu tautu politiku atbalstu.

Ši sarīkojuma goda viesi – finansists un filantrops Richards Driehauss un Inese Driehausa palīdzējuši konsulāta darbā, rīkojuši pieņemšanu sava mūzeja telpās diviem Latvijas prezidentiem, ziedojuši ievērojamas naudas summas Latvijas Universitātes palīdzības fondam.

Apsveicējus pieteica ČLOA priekšsēža palīdzē Inese Stokes.

Iļinojas senātors Marks Kirks

... Denverā ...

Latvijas valsts neatkarības pasludināšanas 94. gadskārta Kolorado latviešu Kultūras centrā (KLKC) Denverā tika svinēta divas dienas. Tradicionālais svētku akts notika 17. novembrī vakarā. Jaunieši ienesa karogus, sarīkojuma apmeklētāji nodziedāja ASV himnu un mācītājs Mārtiņš Rubenis vadīja svētbriņi, pateikdamies Dievam par atgūto Latvijas neatkarību un do to cerību gaišākai nākotnei.

Noklausījāmies Latvijas Valsts prezidenta Andŗa Bērziņa video-lentē ieskaņoto uzrunu latviešiem ārzemēs, un pēc prezidenta uzaicinājuma pievienojāmies orķestrim, dziedot „Dievs, svēti Latviju!”

Aktu vadīja ilggadējais sabiedriskais darbinieks Gunārs Jakobsons. Viņš pieminēja izcilus notikumus Latvijā tuvākā nākotnē – drīzumā pabeigs bibliotēkas „Gaismaspils” celtniecību, nākamvasar Rīgā notiks Dziesmu

un deju svētki, 2014. gadā Rīgā būs Eiropas Kultūras galvaspilsēta.

Viņš paziņoja par PBLA 2012. gada balvas piešķiršanu Latvijas 50 gadu okupācijas mūzeja ilggadējam direktoram Valteram Nollendorfam un pasniedza Amerikas latviešu apvienības Atzinības rakstu diviem Denveras

latviešiem – mācītājam Mārtiņam Rubenim par ilggadēju kalpošanu draudzē un KLKC ilggadējai valdes loceklei Astrai Mangulei par kasieres un dekorātoru darbu.

Jaunatnes pārstāvis Niklāvs Lēvenšteins sarīkojuma apmeklētājus iepriecināja ar skaņdarbu klavierēm.

Denveras latvieši pie draudzes dievnama 18. novembrī pēc dievkalpojuma

(Mark Kirk) atkopjas pēc smagas slimības, viņš sūtīja svētku sveicienus ar sava pārstāvja Roberta Džonsona (*Robert V. Jonson II*) starpniecību.

Inese Stokes nolāsija otra Iļinojas senātorā Richarda Durbina (*Richard Durbin*) un Čikāgas pilsētas galvas Rama Emanuela (*Rahm Emanuel*) apsveikumus.

J. Vilciņš pasniedza Amerikas latviešu apvienības Atzinības rakstus Ciānas draudzes darbiniecēm, māsām Elvīrai Alberiņai un Hildai Kitnerei par ilggadēju darbu draudzē un latviešu sabiedrībā. ČLOA Atzinības rakstu viņš pasniedza Markam Baginskim par ilggadēju, neatlaidīgu darbu, mācot Kr. Barona skolas skolēniem tautasdejas. Viena viņa sekmīgi apmācīto skolēnu grupa piedalījās šigada Dziesmu un deju svētkos Milvokos.

Kr. Barona skolas pārzine Elisa Freimane pasniedza ALAs pārbaudījumu iegūtās balvas Elizabetei Dudorānei un Anneli Cerai.

Koncertā Čikāgas latviešiem bija iespēja pirmo reizi dzirdēt dziedam Latvijas Nacionālās operas solisti Lieni Kinču. Pēc Latvijas Mūzikas akadēmijas beigšanas viņa mācījusies vairāku Eiropas mākslinieku meistarklasēs. L. Kinča debitējusi Latvijas Nacionālajā operā 2006. gadā, viņai bijušas galvenās lomas daudzās operās, piedalījusies operas viesizrādēs Honkongā un Maskavā.

Koncerta pirmajā daļā bija divas J. Vītola, divas J. Mediņa dziesmas un tautasdziesma „Vai tā mana vaina bija” O. Grāvīša sabalsojumā. Operdziedātājiem palaikam ir negāls ar dziesmām, kas nav operārijas, kur nu vēl tautasdziesmām. Tās dziedot, sirsnīgi un neveiksmīgi cīnījās pat Mariss Vētra. Tā arī šoreiz. Soliste klusinātās un vidējās pasāžas dziedāja skaistā liriska soprāna balsī, bet augstos toņos, kur vajadzīgs spēks, viņas balss kļuva metālliska, un romantiskās dziesmās balss tēbra maiņa nav piemērota.

Koncerta otrajā daļā, dziedot četras operu un divas operešu ārijas, viešņa spidoši apliecināja,

ka ir lieliska operas māksliniece. No visklusinātākām vietām līdz *forte fortissimo* viņas balss nezaudēja savu isto metāllisko, nesējtembru. Koncerta sākumā klusās dziesmas daļas šķita dziedātas it kā pusbalsī, bez īsta skaņas nesuma, toties ārijās nebija ne mazāko problēmu – viss skanēja.

Priecājāmies par delikāto Kaita Bridža (*Kit Bridges*) klavierpavadijumu. Viņa pirkstiem glāstot taustiņus, vecais flīģelis skanēja gluži labi.

Dziedot A. Jurjāna kantātes „Tēvijai” pazīstamo „Lūgšanu”, soliste pierādīja, ka arī šāda rakstura darbs ir viņai pa spēkam. Imponēja viņas izvēle, jo dziesmas kāpinājuma visaugstākā nots dažiem solistiem, nelaimīgā kārtā, ir klupšanas akmens – dziedot „Dievs” augšējo „la” balss „i” burta dēļ mutes dobumā var viegli apmaldīties. Reizēm dziedātāji izlīdās, dziedot „Dāvs”, bez bīstamā „i”. L. Kinča parādīja, ka viņai nav ne mazāko grūtību, un „Dievs” izskanēji nepiespiesti, klusināti un tomēr tonāli pilnīgi.

Apvienoto Ciānas draudzes un Čikāgas vīru kori, dziedot kantāti „Tēvijai”, droši vadīja diriģente Māra Vārpa. Pianiste bija Sarma Aļģe, viņa arī spēlēja pavadijumu Ciānas koŗa diriģentes Ingridas Dženingas (*Jennings*) diriģētajām dziesmām – B. Skultes „Dainu zeme” (L. Auza) un R. Paula „Pacel galvu, baltā māt!” (J. Peters). Koncerta beigās atskanēja skaļi klausītāju aplausi, un rikotāji pasniedza māksliniekiem puķes.

Tad pie klavierēm apsēdēs Māra Vārpa, mēs visi piecēlāmies kājās un kopā ar kori paudām sirsnīgāko vēlējumu un cerību – „Tev mūžam dzīvot, Latvija!” (Jānis Mediņš un V. Plūdons).

Mielasta galdus klāja draudžu un biedrību dāmas Vijas Reinfeldes vadībā. Ar Richarda un Ineses Driehausa gādību „dzērienu pasniedzēji” esot atraduši pulka smalka vīna pudeļu. Nav brīnums, ka pie vīru koŗa galdiem dziesmas skanēja līdz pusnaktij. Visi tomēr laimīgi nokļuvi mājās.

Oļģerts un Marta Cakari

jams bija pirmie valsts svētki.

Nākamajā dienā, 18. novembrī ritā notika dievkalpojums, ko vadīja nesen no Latvijas ieradusies mācītāja Helēne Godiņa. Ļoti emocionālu sprediķi teica pagaidamcītais Rīks Jergensens, atceroties tautas ilgās ciešanas izsūtījumā Sibīrijā un barikāžu laiku Rīgā, ko salīdzināja ar Jēzus ciešanām un augšamcelšanos. Spēlējot ģitaru, viņš nodziedāja spirituālu *Were You There*. Trīs vecākie no viņa sešiem mazbērniem lasīja Svētos rakstus, meita Ingrida Lēvenšteina dziedāja solodziesmu „Svēti, Kungs!”, viņas dzīvesbiedram Andrim Lēvenšteina spēlējot klavieres.

Pēc kopā nodziedātās Latvijas himnas dievkalpojuma apmeklētāji pakavējās pie kafijas galdā, uz koŗa netrūka KLKC priekšnieces ceptā tradicionālā svētku kļiņģera.

Valda Lēvenšteina

Varoņu godināšana Klīvlāndē ...

Klīvlāndes DV apvienības 61. gada darbības atceri 11. novembrī vadīja apvienības valdes priekšsēdis Zigurds Reineks. Glītā programmas brošūrā bija ievietoti visu desmit iepriekšējo DV apvienības priekšsēžu vārdi, kā arī vanadžu priekšnieces Vitas Reinekas 15 priekšgājēju vārdu saraksts. Visilgāk, trīsdesmit gadu, apvienību vadīja Viktors Zemesarājs viņš šogad 16. jūlijā pievienojās aizsaulē vanagiem. Vanadžu kopu visilgāk vadījusi Vita Reineka – nu jau 17 gadu.

Visas vanadzēs par viņu nesavtīgo devumu DV organizācijai pelnījušas vislielāko pateicību. Mīļš un sirsnīgs paldies visiem, kuŗi ieradās DV apvienības 61. gada darbības atceres sarīkojumā.

Z. Reineks īsumā pastāstīja par Klīvlāndes DV apvienības darbu, ko pirms 61. gada iesāka seši bijušie leģionāri, no kuŗiem ierindā vairs tikai viens – Ūldis Kronītis. Visus šos gadus DV apvienība bijusi viens no stūrakmeņiem Klīvlāndes latviešu sabiedriskajā dzīvē. Daudz paveikts, aprūpējot gan tautiešus

šeit, gan mūsu dzimtenē Latvijā; dāsni atbalstīti latviskuma kopēji, organizācijas un projekti, lai atgūtu Latvijas neatkarību u. tml., visu nemaz nav iespējams pieminēt. Pavisam atbalstīti apmēram 30 pasākumu, ziedojot aptuveni \$ 750 000.

No kreisās: Zigurds Reineks, Zigurds Rīders, Līga Zemesarāja, Irma Zaķe, Andrejs Mežmalis, Ilze Hāznere, Jānis Hāzners, Sandra Nikolsa, Vita Reineka

Ļoti lielu atbalstu saņēmusi mūsu jaunā paaudze – Gaŗezera vasaras vidusskolas un nometnes audzēkņi, BizBiz bērni. Pēdējā laikā gadskārtēji tiek

atbalstīti apmēram 20 jauniešu, ziedojot \$5000 gadā, ko DV ASV zemes valde dubulto. Paldies valdei par šo dāsno devumu.

Nav aizmirsti leģionāri, īpaši smagi slimie, kā arī daudz bērnu ģimenes un bāreņi Latvijā;

veic vienu no saviem uzdevumiem – aprūpēt grūtdieņus. „Pateicamies visiem, kuŗi mūs atbalstījuši, un jācer, ka atbalstīs arī turpmāk,” savas runas beigās teica Z. Reineks.

Svētku uzrunu teica atvaļinātais flotiles admirālis Andrejs Modris Mežmalis. Viņš beidzis ASV kara flotes akadēmiju un pēc atvaļināšanās no dienesta ASV bruņotajos spēkos saņēmis atļauju dienēt Latvijas Nacionālajos bruņotos spēkos, kur paaugstināts par flotiles admirāli un apbalvots ar Viestura ordeņa komandiera (trešo) pakāpi.

Admirālis Mežmalis pieminēja latviešu karavīrus, kuŗi krituši varoņa nāvē Korejā, Vietnamā, Irākā un Afganistānā. Korejas karaŗā krita četri Latvijā dzimušie karavīri, no tiem kareivis Aivars Salenieks izpelnījās Izcilu dienesta krustu, otru augstāko ASV militāro apbalvojumu. Bija ieteikums viņu apbalvot arī ar pašu augstāko, Kongresa goda medaļu, bet pārpratuma dēļ to nepiešķīra. Vietnamā krituši 14 latviešu karavīri, no tiem pieci virsnieki, un viens no viņiem – Džordžs

Steinbergs pēc nāves tika apbalvots ar Izcila dienesta krustu un paaugstināts kapteiņa dienesta pakāpē. Ar līdzīgu ASV gaisa spēku apbalvojumu, Gaisa spēku krustu pagodināja vltn. Ati Lielmani. Irākā un Afganistānā krituši septiņi Latvijas Nacionālo bruņoto spēku karavīri, visi pagodināti ar Latvijas valsts apbalvojumu – Viestura ordeņa lielkrustu komandiera pakāpē. Piecpadsmit ievainotie karavīri saņēmuši Ievainoto medaļu.

Sarīkojumā pasniedza apbalvojumus: DV organizācijas Zelta nozīmi saņēma Līga Zemesarāja, DV goda rakstu – Irma Zaķe, Sandra Nikolsa un Vera Pagarba; DV pateicības rakstu – Mārtiņš Daukšs, Sanda Bauere, Silvija Resne, Jānis Hāzners, Ilze Hāznere, Karīna Hāznere.

Latviešu varoņi tika godināti arī 12. novembrī *Sunset* kapsētas latviešu nodaļījumā, piedaloties māc. Paulam Barbinam, Zigurdam Reinekam un Andrejam Mezmalim. Lietus gāzes un vēja brāzmas nekavēja apmēram 30 Klīvlāndes latviešu ierasties uz šo īso, sirsnīgo godināšanu.

Vilmārs Kukainis

Valstssvētki Grandrapidos ...

Grandrapidu latvieši Latvijas valsts dibināšanas 94. gadskārtu svinēja 18. novembrī Latviešu biedrības telpās. Svinības rīkoja Grandrapidu latviešu organizāciju apvienība, tās prezidējošā organizācija šogad ir Latviešu katoļu draudze. Sarīkojumu ar lūgšanas vārdiem ievadīja mācītāja Ilze Larsena. Grandrapidu

miku Gaŗezera bērnu nometnē, vidusskolā, 3x3 nometnēs. Godinot apbalvotos, svinību dalībnieki nodziedāja „Nevis slinkojot un pūstot”.

Koncertā vairākus skaņdarbus atskaņoja pianists Dāvids Heinze un čelliste Ilze Larsena.

Godināja čaklos sarīkojuma darbiniekus – Elmāru Kalna-

Uzsākot jauno sezonu Sv. Pētersburgas Latviešu biedrības kultūras dzīvē, izvirzījās jautājums, vai būs pietiekami daudz dziedātāju, lai varētu atsākt koŗa darbību. Tāpat baŗas bija par to, vai būs pietiekami daudz ļauŗu, kas var darboties biedrības labā, jo vietējā sabiedrība strauji noveco un sarūk. Taču, kad tuvojās 18. novembris, Latvijas Republikas dibināšanas gadadiena, visi sasparojās, lai pienācīgi sagaidītu un nosvinētu šo dienu.

Goda dienas vakarā Latviešu biedrības zālē sāka pildīties jau stundu pirms izziņotā svinīgā akta, un apmeklētāju bija vairāk, nekā cerēts, bija pat tāli viesi no Latvijas, kas liecināja, ka 18. novembris ir diena, kas nozīmīga daudziem, kuŗi šo dienu grib svinēt kopā ar citiem tautieŗiem.

Svinīgais akts tradicionāli sākās ar Latvijas un ASV karogu ieneŗšanu zālē, ASV himnas nodziedāšanu, Latvijas prezidenta Andŗa Bērziņa ārzemju latvieŗiem veltītā apsveikuma nolasiŗšanu, mācītāja Aivara Pelda lūgšanu un kopdziesmu „Es dziedāŗu par Dieva mileŗtību”.

Vakara vadītājs Andris Rītums paziņoja, par PBLA balvas piešķiršanu Latvijas Okupācijas mūzeja biedrības valdes priekšsēdim un ſi mūzeja ārlietu direktoram Valteram Nollendorfam par paŗaizlīdzīgu darbu. ſo ziņu klātesoŗie uzņēma ar siltiem aplausiem. Taču istas ovācijas sākās, kad tika paziņots, ka mūsu paŗu pianists un diriģents Vladimirs Hohlovs ir apbalvots ar Kultūras fonda atzinības rakstu, tas tika cienījamam mūziķim pasniegts.

Neiztrūkstoŗa vakara daļa ir svētku uzruna, kuŗu ſoreiz teica Latviešu biedrības priekšnieks Gunārs Liepiņš. Viņš īsi norādīja uz Latvija problēmām ekonomiskajā situācijā, bet pauda domu, ka Latvija nebūt nav sliktākajā pozīcijā pasaules valstu

... Sv. Pētersburgā ...

vidū. Vai ārzemju latvieŗi var palīdzēt uzlabot Latvijas ekonomisko stāvokli? Vai diviem procentiem latvieŗu, kuŗi nedzīvo Latvijā un no kuriem liela daļa ir pensionāri, būtu iespējams sniegt Latvijai lielu naudas atbalstu? Atbilde ir noraidoŗa. Bet ārzemju latvieŗi var rādīt lielisku piemēru, kā mazas grupas, kas izkaisītas pa visu pasauli, var saglabāt savu valodu un kultūru, var saglabāt

izjusti nolasīja Richards Rollis un Rīta Blūmentāle. Koncerta noslēgumā dziedāja koris, kuŗš ſoreiz bija skaītliski mazākā sastāvā nekā iepriekŗējos gados, taču skaīstās latvieŗu komponistu dziesmas skanēja ne mazāk sirsnīgi kā citkārt. Pēdējā izskanēja J. Mediņa dziesma „Tev mūŗam dzīvoŗ, Latvija!”, to Vladimira Hohlova vadībā dziedāja ne vien koris, bet arī visi zālē esoŗie. ſai brīdi varēja

Svētku programmas dalībnieki Latvijas valsts dibināšanas atceres dienas sarīkojumā Grandrapidos, no kreisās: mācītāja Ilze Larsena, Gundega Peniķe, prof. Jānis Peniķis, Dāvids Heinze, Paulīne Zadvinska, Lidija Tarbuna, dr. Z. Zadvinskis

latvieŗu organizāciju apvienības padomes priekšsēdis Zigfrīds Zadvinskis teica ievadvārdus. Pēc ievadvārdiem sanāksmes dalībnieki nodziedāja Latvijas valsts himnu un Lidija Tarbuna skandēja Leonīda Briekŗa dzejoli „Lūgšana par tēvu zemi”.

Svētku runu teica profesors Jānis Peniķis:

Pēc referāta Z. Zadvinskis paziņoja, ka PBLA balva ſogad piešķirta Latvijas 50. gadu okupācijas mūzeja valdes priekšsēdim Valteram Nollendorfam. Viņš pasniedza Gundegai Peniķei PBLA Kultūras fonda piešķirto Goda diplomu par ilggadēju darbu, mācot kera-

raupu par krāŗno skatuves rotāŗanu, Jāni Rikānu par klavierpavadījumu kopdziesmām, Lūciju un Pēteri Sālzemniekus par galdu dekorācijām un bagātīgo mielastu, Paulīni Zadvinsku par vietējo mākslinieku darbu izstādes sagatavoŗanu. Izstādē varēja aplūkot Māras Sares audumus, Baibas Lejiņas fotografijas, Haralda Birznieka, Līgas Gonzalesas, Dainas Grīnbergas, Julietas Rumbergas un Paulīnes Zadvinskas gleznas.

Sarīkojuma beigās pirms mielasta visi kopā nodziedāŗam „Tev mūŗam dzīvoŗ, Latvija!”

Z. Zadvinskis

Biedrības koris ar diriģentu Vladimiru Hohlovu

latvisko garu. ſādam piemēram sekojot Latvijā, latviskums un pati tauta Tēvzemē neizmirs, norādīja runātājs. Ir tikai jāņem vērā Jāņa Jaunsudrabiņa padoms: „Turi Latviju dziļi ieslēgtu savā sirdī. Turi to kā lielāko dārgumu, ko nedrīkst pazaudēt. Jo zaudējis Latviju, tu zudīsi pats.”

Ar tautas lūgšanu „Dievs, svēti Latviju!” beidzās vakara svinīgā daļa, sekoja daudzpusīgs koncerts. Koncertā brīnišķīgu priekšnesumus sniedza mūsu solodziedātāja Aleksandra Rītuma, dziedoŗais kvartets – Aleksandra Rītuma, Ariāna Liepiņa, Andris Rītums un Ilmārs Vilmanis. Jāpiebilst, ka vienai no kvarteta dziedātām dziesmām, „Karogam”, mūziķu sarakstījuŗi pati Ariāna Liepiņa. Patriotiskus dzejas darbus

sajust, ka ſiem cilvēkiem Latvija ieslēgta dziļi sirdīs.

Kā lai vakaru nebeidz bez laimes vēlējumiem Latvijai tās dzimšanas dienā? ſim nolūkam uz Latvijas gaiŗākām dienām katrs varēja pacelt kādu no Ivara Rubīna sagādātām vīna glāzēm un nobaudīt triju dažādu saimnieču – Zigrīdas Dambis, Irēnas Ezeriņas un Lailas Lāčkājas – ceptos dzimšanas dienas kļiņģerus, tie bija cits par citu gardāki.

Latvijas Republikas dibināšanas 94. gadadienai veltītājā vakarā visu noskaņojums bija pacīlāts, visiem gribēŗas dalīties domās par Latviju, gribēŗas pēc iespējas ilgāk izjust īpaŗo svētku sajūtu un latvisko garu, kas mājoja mūsu biedrības telpās.

Gundega Vilemsone

Valstssvētki Vašingtonā ...

Saulainā svētdienā, šā gada 18. novembrī, Vašingtonas latviešu saime svinēja Latvijas neatkarības pasludināšanas 94. gadskārtu, izlūdzoties Dieva svētību Latvijai, godinot latviešu sabiedriskos darbiniekus un sveicot savā vidū Latvijas pārstāvjus. Norisi ievadīja svinīga karogu uzvilšana mastos pie latviešu ev. lut. dievnama Rokvilē, MD. Pēc tam kupli apmeklētā dievkalpojumā, prāveste Anita Vārberga-Pāža uzsvēra, ka mēs, latvieši, būsim stipri tikai tad, ja dzīvosim pēc Dieva paustajām vērtībām. „Latviju var pasargāt vienīgi Dieva žēlastība,” viņa teica. Svētbrīdi bagātināja mecosoprāns Sandra Strenge, nodziedot Bruno Skultes „Sapņu zemi” ar Klāras Zāles sirsniņajiem vārdiem: „Ir tikai sapņu zeme viena, / Tik viena sapņu zeme ir, / Kur katrs akmens ceļa malā / Ir tā kā maza, mīļa sirds.” Un instrumentāliste no Ročesteras, NY, Linda Sniedze-Taggerte klausītājus savaldzināja ar kokles un cimboles (*dulcimer*) maigām un dziedošām skaņām.

Svētku aktu ļaužu pilnā sarīkojumā zālē vadīja Aleksandrs Israels, kas ievadā mazliet pastāstīja par sevi. Māte viņam latvietē; tēvs Amerikas ebrējs. Uzaugdams Ņūdžersijas pavalstī, viņš jau agri iesaistījies latviešu jauniešu nodarbībās: beidzis latviešu papildskolu, apmeklējis Ņujorkas draudzes vasaras nometni, dejojis tautasdeju kopā. Kopš kāda laika dzīvo un strādā Vašingtonas pievārtē, kur tūlīt atradīs ceļu pie latviešiem un aktīvi piedalās vietējās sabiedrības dzīvē. Par savu latvisko ievirzi Aleksandrs jūtas pateicīgs vecākiem un vecvecākiem, it īpaši savai vecmāmiņai, un latviešus dēvē par savu „paplašināto ģimeni”. „Mums ir daudz, par ko priecāties!” viņš teica, norādīdams uz skatuvi,

kur, priekšskaram veroties, parādījās ap 50 priecīgu, košos tautastērpos tērptu bērnu – Vašingtonas draudzes pamatskolas audzēkņu. Pēc sprigani nodejotas „Kurpnieku polkas” skolas saime nodziedāja Māras Zālītes un Ulža Stabulnieka Latvijai veltīto mīlestības apliecinājumu „Tik un tā”. Dzirdot, ar kādu aizrautību pat vismazākie dziedoņi cildina savu senču zemi, dažam vēl ar īpašu izjūtu gaŗi novelkot pēdējo „tā” – klausītājiem kļuva silti ap sirdi un Latvijas nākotne šķita gaiša. Par to paldies skolotājiem.

Klātesošie ar aplausiem sveica paziņojumu, ka PBLA balva šogad piešķirta Okupācijas mūzeja biedrības valdes priekšsēdim Valteram Nollendorfam. ALAs ģenerālsēdētājs Raitis Eglītis pasniedza goda rakstu vietējam sabiedriskam darbiniekam Aldim Lapiņam, paziņodams, ka tādu saņems arī draudzes priekšniece Ināra Apine, kas atrodas ceļojumā. Daugavas Vanagu priekšsēdis Ilmārs Dambergs pasniedza DV ASV Zemes valdes goda rakstu Vašingtonas Daugavas vanadžu priekšniecei Mārai Bērziņai. Un latviešu skolas pārzine Aija Celma-Evans sveica izcilniekus ALAs rīkotajos gadskārtējos zināšanu pārbaudījumos: Aleksandru Blumbergu, Kristoferu Evansu, Lauru Kēleri un Ilgu Rūtiņu.

Svētku runu teica Latvijas vēstnieks ASV Andris Razāns. Viņš stājās amatā šī gada jūlijā, un kopš tā laika jau iepazīs ar daudziem Vašingtonas latviešu sabiedrības locekļiem. Īsi atskatījies uz Latvijas neatkarības pasludināšanas vēsturi un pirmās brīvvalsts bojāeju, vēstnieks atgādināja, ka visu gaŗo apspiestības laiku Latvijas valsts ideja tomēr palikusi dzīva, jo latvieši gan vienā, gan otrā pusē dzelzs priekš-

karam, neļāva tai izdzist. Viņš teica paldies latviešu organizācijām ārzemēs – ALAi, draudzēm, skolām, nometnēm, Daugavas Vanagiem un bijušajiem kaŗavīriem – visiem, kas latviešu tautu stiprinājuši un bagātinājuši. Un vēstnieks piezīmēja, ka nākamgad tagadējā neatkarīgā Latvijas republika būs pastāvējusi ilgāk nekā iepriekšējā.

Viņš atzina, ka Latvijā ir daudz, ko kritizēt, bet mudināja arī raudzīties uz pozitīvo. Pēdējos

laikā divreiz paaugstināts. Tāpat vēstnieks apliecināja, ka Latvijas ārējā drošība tagad ir lielāka nekā jebkad agrāk – noteikti lielāka nekā 1940. gadā. Drošību veicina labā saskaņa ar Amerikas Savienotajām Valstīm, ar kuŗām pirmās diplomātiskās attiecības tika nodibinātas tieši pirms 90 gadiem. Augusti Latvijas pazīstamība pasaulē: tās tēlu spodrina gan mākslinieki, gan sportisti. „Priecāsimies par mūsu Latviju!” svētku runu nobeidzot teica Andris

zubova vietā. Pulkvedis Mogiļņijs nesēn dienējis Afganistānā, kur NATO spēku uzdevumā augstā atbildības līmenī plānojis mācību stratēģiju afgāņu bruņotajiem spēkiem.

Pēc akta pilna zāle klātesošo pakavējās pie azaida un atspirdzinājumiem, par ko bija gadājusi Vašingtonas studēšu korporāciju kopa Baibas Ozolas vadībā, kā arī Vašingtonas konvents. Par svētku akta vispārējo norisi jau daudz gadu rūpējusies Latviešu organi-

Foto: Pēteris Alunāns

Priekšplānā: vēstnieks Andris Razāns ar kundzi Guntu un dēlu Hermani. Pie pulsts prāveste Anita Vārberga-Pāža

četros gados Latvija ir mācējusi saimniekot arī smagās krīzes apstākļos, un tagad tās saimnieciskā rosība pieaug visstraujāk no visām Eiropas Savienības valstīm. Latvija ieguvusi uzticību saimniecisko partneru acīs un tās kredita novērtējums pēdējā

Razāns. Klausītājos bija arī viņa kundze Gunta un latviešu skolas bērnu pulkā – dēls Hermanis.

Klāt bija arī Latvijas militārais atašejs Vašingtonā pulkvedis Juris Bezzubovs ar kundzi, kā arī pulkvedis Ivo Mogiļņijs, kas janvārī paredz stāties pulkveža Bez-

zāciju Vašingtonā (LOV) vadītāja Anita Juberte, bet šoreiz, pati nespēdama būt klāt, viņa rīkošanu uzticēja Anitai O'Donnellai, kas visu veica priekšzīmīgi. Vašingtonas latviešu saimē rosās daudz spējīgu Anitu.

Vilnis Baumanis

... Sandiego ...

Sandiego latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojums, veltīts Latvijas valsts dibināšanas atcerē, notika 17. novembrī *Grace Evangelical Lutheran* baznīcā, ko cēlušī pirms 100 gadiem dibinātās amerikāņu draudzes locekļi. Dievkalpojumu vadīja Sanfrancisko latviešu ev. lut. draudzes mācītājs, prāvests Kārlis Žols. Viņš sprediķi pieminēja ikviena latvieša saikni ar Latviju, ko nekādā gadījumā nedrīkstam zaudēt, un dzejnieka Viktora Avotiņa teikto, ka nevajadzētu būt patriotiem vienīgi īsi pirms un pēc 18. novembra. Mācītājs aicināja neaprobežoties tikai ar kritiku, bet censties kopīgiem spēkiem mainīt iesīkstējušus uzskatus par Latviju. Draudzes priekšnieks Jānis Legzdīņš dievkalpojumam bija izvēlējis patriotiskas kopdziesmas ar Romāna A. Vanaga, Jāņa Ērmaņa, Leonīda Breikša un Dāvida Roberta (tulkojis O. Čakars) vārdiem. Klavierpavadījumu atskaņoja Losandželosas latviešu skolas pārzine Nora Mičule. Dievkalpojuma beigās apmeklētāji nodziedāja Latvijas himnu un svinību sākumā baznīcas augstāvē ASV himnu.

Svētku runu teica ļoti interesants kurzemnieks Edmunds Āķītis. Ar Fulbraita stipendiju viņš studē Sandiego universitātē, lai iegūtu maģistra gradu, viņa studiju lauks ir iekšzemes drošības sekmēšana, tostarp katastrofu novēršana, kibernetizācija, terorisma apkaŗošana u. tml. E. Āķītis ir latviešu valodas un literatūras, angļu valodas un vēstures skolotājs, vairākus gadus viņš Islandes universitātē mācījies islandiešu valodu, tulko no islandiešu valodas filmas un grāmatas. Taču 2000. gadā viņš mainīja darba lauku un pievērsās valsts drošībai, teorētiskās un praktiskās zināšanas papildinot ASV, Anglijā, Zviedrijā, Somijā, Austrijā, Polijā un citur. E. Āķītis strādājis Ārlietu ministrijā, bijis Valsts kancelejas Krīzes kontroles centra vadītāja un Katastrofu medicīnas centra direktora vietnieks, kopš 2009. gada ir Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta galvenais speciālists mobilizācijā un sadarbībā ar NATO; 2007. gadā viņš saņēmis militāro apbalvojumu Tēvzemes sargiem – Viestura ordeni.

E. Āķītis ir pārliecināts, ka arī

mūsdienās latviešiem ir daudz, ar ko lepoties, nav iemesla ieslīgt pesimismā un, domājot par Latviju, ieteicams slavēt gan

mirušo mūziķi, „vislatviskāko latvieti” Uldi Stabulnieku, viņi nodziedāja jauko dziesmu ar Māras Zālītes vārdiem „Tik un

Foto: Astra Moora

No kreisās: Ivars Bezdechi, Edmunds Āķītis, Sandra Ozolīte, Jānis Legzdīņš, Nora Mičule, Nina Atvara, Jānis Ozolītis, mācītājs Kārlis Žols

pašiem sevi, gan valsts amatpersonas.

Skaistu un sirsniņu koncertprogrammu bija sagatavojusi Sandra Ozolīte un viņas dēls Jānis Ozolītis. Godinot nesēn

tā”, pēc tam Raimonda Paula „Mežrozīte” ar Alfrēda Krūkļa vārdiem un vairākas Čikāgas Picīšu dziesmas, atgādinot, ka latvieši savas valsts gadadienu svin no Rietumaustrālijas līdz

Ziemeļkanadai, no Rietummičigenas līdz Ziemeļanglijai, no Sandiego līdz pat Rīgas jūrmalai. Tobrīd Austrālijas latviešiem valsts svētku svinības bija beigušās, Sandiego svinību apmeklētāji vairākkārt skatījās pulkstenī un skaitīja stundas līdz brīdim, kad svētki sāksies dzimtenē.

Latvijas radio ārstata korespondents Ivars Bezdechi apsolīja, ka par svinībām Sandiego uzzinās arī latvieši Latvijā.

Sandiego saimnieces visus ciemiņus labi pamieļoja un tika cildinātas. Budžeta papildināšanai notika vietējo latviešu ziedoto mantu izloze.

Visvairāk aizkustināja 11 gadu vecā Gustava Zilgalvja vecvecākiem Aidai un Ansim Zilgalvjiem no Briseles atsūtītais dzejolis, ko nolasīja Nina Atvara. Gustava vecākus Ilzi un Pēteri Zilgalvjus uz Briseli aizvedušas darba gaitas. Pēterim Zilgalvim ir atbildīgs amats Eiropas komisijā.

Svinību diena bija gaiša un saulaina, un to vēl gaišāku vērtā mazā zēna dzimtenes mīlestība.

MA

Valstssvētki Losandželosā...

Svinības sākās pulksten vienpadsmitos, kad Andris Matsons pie latviešu nama pacēla karogu un visi kopā dziedājam Latvijas himnu, izbrīnot vienu otru gaŗmgaŗēju un braucēju. Latviešu skolas skolotāja Ilze Nagaine turpat arā nodeklamēja Jāņa Petera dzejoli „Akas”. Skolas skolēni pēc brokastīm devās zālē, kur sākās priekšnesumi. Skolas kori vada Pauls Berkolds. Viņam spēlējot akordeonu, skolēni nodziedāja vairākas dziesmas, tautasdziesmā „Trejdeviņi tēvu zemē” solo dziedāja Annija Tetere un Dāvis Berkolds. 5. klases skolniece Krista Hadada (*Haddad*) izteiksmīgi deklamēja Pētera Brūvera dzejoli „Kur?” un Māŗa Čaklā „Latvieši”. Krista vairākas reizes bijusi Latvijā un tāpat kā dzejnieks Pēters Brūveris labi zina, ka tur mākoņi ir visbaltākie, koki vistaltākie, putni dzied visskaŗāk, kā arī avoti ir visdzidrākie un kovārņi visgudrākie. Mazā, ļoti nopietnā vijolniece Elsa Brecko un pianiste Līga Ceriņa spēlēja interesantu skaņdarbu – Māŗa Lasmaņa „+/- Valsītis”. Kārtējo reizi iepriecināja tautasdeju dejtāji, skaidri redzams, ka gan mazajiem, gan lielajiem dejošana sagādā patiesu prieku.

Pēc šīs ievadprogrammas visi atkal tikai aicināti priekšvēstulē, kur no jauna bija uzlikts cienasts. Svinību apmeklētāji, kuŗi ieradās uz aktu, kas sākās pulksten vienos, daudz ko bija nokavējuši. Svinības, tāpat kā citgad, rikoŗa Losandželas latviešu biedrība un DK Daugavas Vanagu apvienība. Svētku vadīja Aivars Jerumanis, un viņa runa nebija visai opti-

mistiska. DK LB biedrības priekšnieks Ivars Mičulis paziņoja, ka Jūlijai Plostniecei piešķirts PBLA Kultūras fonda Atzinības raksts (Teāŗta nozārē) par izcilu tēlojumu dziesmuspēlē „Eslingena”. DK LB Atzinības rakstu šogad saņēma Inguna Galviņa un Jānis

pirms svētkiem, nobraucot trīsarpus tūkstoš kilometru tikās ar 94 Latvijas iedzīvotājiem dažādās vietās. Katrs nosauca savu gadu skaitu, un viņu sejas skaidri atspoguļoja lepnumu par mūsu valsti. Nama zāli pāršalca sajūsmas sauciens, kad datora ekrānā

republikas filmētājiem ir, ko parādīt. Juris Buņķis nemitīgi meklē ieguldītājus Latvijā, un Igaunijas goda konsuls ir izdevis vērtīgu grāmatu – *A Diplomatic Guide to Los Angeles*, kas labi noder ne tikai tūristiem, bet ikvienam, kas uzņēms viesus.

Biedrības valde izsludināja, ka svētkos būs „Talantu koncerts” par godu Latvijai, tāpēc runātājiem laiku atvēlēja maz, DV apvienības priekšniekam Teodoram Lilienshteinam tikai trīs minūtes. No Sandiego bija atbraucis Fulbraitas stipendiāts Sandiego universitātē Edmunds Āķītis, un biedrības priekšnieks aicināja viņu teikt uzrunu. Tā reizēm tiek pie runas nemaz neplānojot. E. Āķītis Sandiego mācīties līdz pavarim, un studiju laikā vēlas piedalīties citos sarīkojumos, arī dejojot „Pērkonīti”.

Koncertā skanēja tikai latviešu mūzika, priekšnesumus sagatavoja vietējie mākslinieki, Losandželas latviešu skolas skolotāji, kuŗa dalībnieki. Pianiste Līga Ceriņa spēlēja savu skaņdarbu „Vēl nedaudz krāsu” kas tapis nesen, tepat Amerikā. Tas nebija pirmatpazīstamā skaņojums, pirmie to dzirdējuši amerikāņu klausītāji un sajūsmā ilgi aplaudējuši, pieceloties kājās. Vijolniece Ilze Errington atskatīja Māŗa Lasmaņa skaņdarbu „Elēģija”, flautiste Dace Sveņķe tautasdziesmu „Aun, meitiņa,

baltas kājas”, trombonists Arnis Stantons Ādolfa Skultes „Elēģiju”, Maija Arvēna dziedāja Laimdotas dziesmu no Zigmāŗa Liepiņa rokoperas „Lāčplēsis”, spēlējot ģitāru. Instrumentālistiem klavierpavadījumu spēlēja Līga Ceriņa. Viņa ir arī pianiste vīru korim „Uzdziedāsim, brāļi!”. Apmēram puse kuŗa dalībnieku, 12 vīru, braši uznāca, nostājās un nodziedāja Imanta Kalniņa dziesmu „Pakāpies kalnā” un Emila Dārziņa „Mūŗam zili”. Lieki teikt, ka kopdziesmas „Nevis slinkojot un pūstot” un „Daugav’ abas malas” skanēja īpaši pacilāti. Gribējās dziedāt vēl un vēl. Sarīkojuma apmeklētāji pakavējās, iedzerot glāzi vīna par godu Latvijas valsts 94. gadskārtai.

Svētku aktu vadīja tautasdeju kopas „Pērkonīti” dalībniece Zita Resnais-Datillo. Zāli rotāja Sandra Gulbe-Puķēna, Teodors Lilienshteins un Ivars Mičulis, cienastu sagādāja Losandželas latviešu skola, DK DV apvienība, DK Latviešu biedrība. Vislielāko pateicību pelnījusi Dziesma Tetere, viņa izdomāja un sagatavoja svētku norises programmu, no Latvijas pasūtīnāja skaņdarbu notis, sameklēja dzejoļus.

DK LB valde īpaši pateicas Ilmai un Aleksandram Brišķam par koncerta jauno mākslinieku atbalstu.

Pārsteigumu sagādāja Māŗa Zommere, izdalot dziesmu grāmatīņas, un tie, kuŗi nesteidzās uz mājām, nama priekšvēstulē pavadīja ļoti jauku pēcpusdienu, dziedot Raimonda Paula dziesmas.

MA

Losandželas latviešu skolas koris

Taube vecākais. Abu paveiktais latviešu sabiedrībai ir nenovērtējams. DK LB priekšnieks aicināja senāk un nesen iebraukušos iestāties biedrībā, darboties, palīdzēt.

Latvijas prezidenta Andŗa Bērziņa apsveikums ārzemju latviešiem jāuzskata par neizdevušos. Prezidents ir vairākas reizes apraudājis, viesojoties skolās un ziedojot tām savu algu, taču šoreiz viņš runāja ļoti vienaldzīgi, un tekstu vajadzēja iedot izlasīt korrektoram. Daudz vairāk aizkustināja Latvijas televīzijas videozībnis no raidījuma „VISSnotiek”, kuŗa veidotāji mēnesi

parādījis savējais – Edvīns Rūsis ar binokli rokās, viņš laikam bija centies saskatīt Latviju.

Svētkos uzrunu teica Baltijas valsts goda konsuli Kalifornijā, un Latvijas konsuls Juris Buņķis atveda līdzī Togo Republikas goda konsulu Grantu Arturu Gochinu, kuŗa vecvecāki dzimuši Latvijā un Lietuvā. Viņš izaudzis Dienvidāfrikā un par Baltiju viņam ir liela interese, jau vairākkārt bijis gan Latvijā, gan Lietuvā. Lietuvas goda konsule Daiva Navarrete pastāstīja, ka Baltijas goda konsuli iecerējuši rīkot Baltijas filmu festivālu, jo ikvienas

... Sietlā ...

Lielā zālē bija saposta svētkiem Latvijas valsts karoga krāsās. Skatuves dziļumā iespaidīga lieľuma sakta. Uz galdiem puķes, Olgas Griķes darinātās svētku programmas. Smarŗoŗa svētku mielasts. Nāca ļaudis, vairāki saposuŗies tautastērpos. Valsts svētku dievkalpojumā Heter Makloflina Garbeza (*Heather MacLaughlin Garbes*), dzīvesbiedram Pēterim Garbesam (*Peter Garbes*) spēlējot klavieres, dziedāja Anŗa Saukas komponēto „Ave Maria”. Sietlas draudzes macītāja Daira Cilne sprediķi atgādināja, ka mēs esam sīksta tauta, kas grūtībās apzinās – ir jāturas kopā, jābūt vienotiem. Un tā mēs šajā dienā arī jutāmies.

Pēc dievkalpojuma svētku viesi mielojās pie bagātīgi klāta aukstā galdā un tad ieņēma vietas zālē. Svinīgais brīdis bija klāt. ASV un Latvijas valsts karogus ienesa šī un pērnā gada Sietlas latviešu skolas absolventi. ASV un Latvijas valsts himna skanēja macītājas Dairas Cilnes klavierpavadījumā. Pēc svētku godaviesus un pārējos tautieŗus uzrunāja Latviešu biedrības Vaŗingtonas ŗtatā (LBVŗ) priekŗsēde Sarmīte Dāvidsone un deva vārdu goda viesiem. Latvijas goda konsuls Stīvens Œirskijs (*Stephen Zirschky*) savā runā uzsvēŗa, cik valstiski nozīmīga ir iespēja piedalīties vēlēšanās. Igaunijas apvienības pār-

ŗtāve Vaŗingtonas pavalstī Kristija Urva-Vonga (*Kristi Urv-Wong*) teica, ka baltieŗiem jāturas kopā, savukārt Lietuvas apvienības pārstāvis Rims Miksis (*Rimas Myksis*) nedaudz pakavējās vēstures notikumos mītnes zemē pirms 50 gadiem un pieminēja tagad jau ļoti iesakņojuŗos baltieŗu tradīciju – kopīgu Māŗtīndienas svinēšanu Sietlas latvieŗu namā, kas veiksmīgi īsteno finančiālo papildlīdzekļu vāŗšanu Vaŗingtonas universitātes Baltijas studiju programmai. Saules mūŗu Latvijai novēlēja Baltieŗu studiju programmas Vaŗingtonas universitātē latvieŗu valodas lektore Kristīne Motivāne.

Priekŗsēdes vietniece Inta Vīste (*Wiest*) pavēstīja, ka PBLA balva piešķirta Valteram Nollendorfam, Sarmīte Lunde pasniedza ALAs goda rakstus Vaŗingtonas pavalsts čeklajiem latvietības druvas kopējiem Olgai Griķei, Harijam Saukantam, Viktoram Pūpolam-Petzalam, Ilonai Norīņai un Paulim Dermanim.

LBVŗ priekŗsēde S. Dāvidsone apsveica un uzdāvināja 2012. gada Sietlas latvieŗu skolas absolventiem Margai Galiņai, Robertam Keirem un Tālim Zommeram Ulŗa Gērmaņa vēstures grāmatu *The Latvian Saga* Kāŗļa Streipa tulkojumā angļu valodā.

LBVŗ Atzinības rakstu par mūŗa ieguldījumu darbā ar Va-

ŗingtonas pavalsts Rietumkrasta latvieŗu izglītības centra vasaras vidusskolas Kurza skolēniem saņēma Jogita Jurevska; Vaira Pelēķe-Kristofera (*Christopher*) un Andris Rogainis par izciliem

ALAs goda rakstu saņēma (no kreisās) Harijs Saukants, Olga Griķe, Paulis Dermanis

sarīkojumiem, veicinot Baltijas studiju programmu Vaŗingtonas universitātē. Īpaŗa pateicība Vairai Pelēķei-Kristoferei par latvieŗu grāmatu grupas vadību 12 gadu garumā un daudz citu latvieŗu sarīkojumu organizēšanu.

Pēc apsveikumu un apbalvojumu runām Sietlas latvieŗu skolas absolvente Marga Galiņa stāstīja par piedzīvoto Latvijā. Margas lielais, skaistais sapnis redzēt

Latviju piepildījis ŗovasar, jo viņa piedalījās ALAs ceļojumā „Sveika, Latvija!”. Stāstījums un lielajā ekrānā aplūkojamās fotogrāfijas sietlieŗiem deva iespēju pabūt Latvijas pilsētu, lauku un

ikvakarus kopā sanāksana, daloties redzētā. Jauniete bija ļoti pateicīga par viņai dāvāto iespēju piedzīvot ŗo brīnumu.

Sarīkojuma dalībnieki noklausījās prof. Gunta Œmidčena lielisku referātu par latvieŗu tautas simbolu – Gaismas pili. Dziļi emocionālais stāstījums mijās un savijās ar ansambļa *Māŗi* dziedāto „Gaismas pili”. Referāts bija izvēŗsts vēsturiskā griezumā, sākot ar pirmajiem latviskās apziņas spodrinātājiem, kultūras celmlauŗiem Ausekli, Varāidoŗu Zanderi, Jurjānu Andreju, Raini un viņa „Zelta zirgu”, kuŗu reperitāru gadsimta garumā, taŗtā iemīļoto diriŗentu Haraldu Medni un beidzot ar arhitektu Gunāru Birkertu un viņa „Gaismaspili” – Nacionālo bibliotēku Rīgā, Daugavas krastā.

Pēc svētku runas ansamblis *Māŗi* vēlreiz dziedāja „Gaismas pili” un vēl trīs latvieŗu dziesmas – „Aizālaide sauļeite” Juŗa Vaivoda aranŗējumā, Selgas Mences „Pavasara rotāŗana” un Pēŗŗa Barisona „Melodijas”. Heteres Makloflinas Garbezas vadītais ansamblis populārizē baltieŗu mūŗiku un plāno piedalīties Dziesmu un Deju svētkos 2013. gadā Rīgā.

Svētku akta beigās visi sadeŗās rokās, 18. novembra svinību izskaņā kopā dziedot „Daugav’ abas malas...”

S. L.

Lasiet tīmeklī!

www.laiks.us

Kolekcionārs pērk un pārdod Baltijas valstu pastmarkas, novērtē kolekcijas.

Organizē jaunākās preses, grāmatu un mūzikas ierakstu nosūtīšanu uz ārzemēm.

tel. +371 26004055,
e-pasts cma@btv.lv

NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI UZ LATVIJU

Likmes: līdz \$100 - \$20
no \$101 līdz \$500 - \$25
virs \$500 - \$25 plus 3% no summas virs \$500. Summas nododam ASV dolāros. Piegāde Rīgā \$11, ārpus Rīgas \$0.40/km, min. \$19. Piegādājam summas līdz \$1000.

Novēliet radiem, draugiem Priecīgus Ziemsvētkus!

Lūdzu nosūtiet vēstuli ar sūtītāja un saņēmēja vārdu, adresi, telefona numuru un norādījumu par summu kopā ar čeku rakstītu uz:

Baltic Financial Services
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1810

Lūdzu zvanīt:
(973) 746-3075

JAUNAS SVĒTKU DĀVANAS no Ņujorkas katviešu kora

Grāmata „Dziesmu laivā sasēduši” (2012) – viss par Ņujorkas latviešu kori no dibināšanas brīža. Cena – \$20.

Bijušajiem un esošajiem koristiem – bez maksas.

Sikāka informācija pie Gitas Padegas
22 Minturn Street,
Hastings on Hudson,
NY 10706
e-pasts: jgpadege@aol.com
Tel. 914-478-0134

Kora jaunais kompaktdisks (2012) sadarbībā ar korjiem „Balsis” un „Austrums”. Latvīšu komponistu (Ē. Ešenvalds, V. Pūce un A. Kalniņš) Ziemsvētku kantātes.

Katram diskam klāt apraksts par komponistiem, diriģentiem, orķestri un solistiem latviešu un angļu valodās.

Cena – \$15.

Sikāka informācija par visiem diskiem pie Guntas Aldzeres
pa telefonu 516-466-9453 vai 516-225-9353

Ņujorkas latviešu koris ielūdz uz ADVENTA KONCERTU

Svētdien, 2012. gada 2. decembrī plkst. 10:00 no rīta

Jonkeru dievnamā, 254 Valentīne Lane, Yonkers, NY

Valdis Zilveris ZVAIGŽŅU GAISMĀ (pirmatskaņojums)
Ingmārs Zemzaris IMANUEL, TU AUGSTAIS DIEVS!
Urmās Sisask JOULU ORATORIUM (Ziemsvētku oratorija)

Solo: Laila Liepiņa Southard, Sarma Dindzāne Van Sant,
Irina Kats, Laura Padega Zamura, Andris Saulītis un
Kārlis Kancāns
Diriģents - Andrejs Jansons

Svētku tirdziņā varēsiet iegādāties skaistas dāvanas – kora CD, baznīcas grāmatu galda veltes un jaukas lietas no Baltic Shop un citiem tirgotājiem.

Pēc koncerta visi laipni aicināti lejas zālē uz mielastu Ieeja: \$25 (bērniem līdz 12.g.v. – brīva)

Atbalsta: NYSCA

MATIŠS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

Juvelieru meistari jau trešajā paaudzē!

KRIKIS JEWELERS

Pārdod, uzpērk, labo, izgatavo

Pērkam zelta un sudraba izstrādājumus ar bojājumiem vai bez. Konsultējam pa e-pastu vai tālruni.

PO BOX 180230, DELAFIELD, WI 53018
TALR. (262) 593-2503, (262) 366-2918
WWW.KRIKISJEWELRY.COM

E-PASTS: PARSLA@KRIKISJEWELRY.COM

215.635.4137

info@LRFA.org

www.LRFA.org

Latviešu Ziemsvētku vecītis un Tautiskās Lelles

Augstas kvalitātes
dāvanas īpašiem
gadījumiem

Tas ir lielisks
dzimtas mantojums

www.BalticSantas.com
262-786-1553

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Pārsūtām mašīnas, pers. mantas, komerckravas
paciņas pa gaisu vai jūru uz un no Latvijas!

Lūdzu zvaniet: 201-760-6427 vai 973-744-6565 vai
arī apskatiet sūtījumu informāciju mūsu mājaslapā: www.lasl.com

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

BOSTONA (MA)

• 2. decembrī no plkst. 12.00 līdz 3.00 Bostonas Trimdas draudzes Ziemsvētku tirdziņš draudzes namā (58 Irving Street Brookline, MA 02445); būs siltas pusdienas, daļamatniecības izstrādājumi, rotas, grāmatas, cepumi, piparkūkas u. c. Informācija, zvanot vai rakstot Katrīnai Veidiņai, tālr.: 978-697-0160, e-pasts: veidinsk@gmail.com

DENVERA (CO)

• 1. un 2. decembrī Ziemsvētku tirdziņš Kultūras centra telpās (10705 West Virginia Ave., Lakewood, CO, tālr.: 303-986-5337 vai 303-424-4442). 1. decembrī no plkst. 10.00 līdz 3.00, 2. decembrī no plkst. 10.30 līdz 2.00. Siltas pusdienas abas dienas no plkst. 11.00. Būs iespēja iegādāties tautiskas svētku dāvanas.

• 16. decembrī plkst. 10.30 Kultūras centra telpās pēc dievkalpojuma draudzes eglīte; ieradīsies Ziemsvētku vecītis.

DETROITA (MI)

• 9. decembrī pēc dievkalpojuma Sv. Pāvila draudzes Ziemsvētku eglītes sarīkojums un tirdziņš, kurā varēs iegādāties svētku cepumus, piparkūkas, rudzu maizi, apsveikumu kartītes. Būs siltas pusdienas. Ieradīsies Ziemsvētku vecītis. Visi sirsnīgi gaidīti, lielie un mazie, arī bērni, kuņģi latviski nerunā (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI).

FILADELFIJA (PA)

• 1. decembrī no plkst. 12.00 līdz 6.00 Ziemsvētku tirdziņš; būs pārsteigumi un priekšnesumi; beigās saviesīgs vakars. Dzintara izstāde (531 North 7th Street Philadelphia, PA 19123).

• 8. decembrī plkst. 12.00 Filadelfijas pensionāru Ziemsvētku eglīte Brivo latvju biedrības telpās (531 North 7th Street); būs svētbrīdis, Ziemsvētku dziesmu dziedāšana, notiks apmainīšanās ar dāvanām, pusdienas (viesiem jāmaksā \$5). Ieteiktā līdzņemamo dāvanu vērtība – ne vairāk par \$5. Aicināti visu vecumu viesi.

• 15. decembrī pirāgu un piparkūku cepšana; Ziemsvētku dziesmas Lailas Mednes vadībā; izstāde: „Filadelfijas latviešu mūzikas darbinieki”.

• 21. decembrī Kārlis Bērziņš stāstīs par BLB vēsturi 1982-2012; Sateklas „Ziemas saulgrīži”; izstāde „Latviešu tautas instrumenti”.

• 31. decembrī Vecgada vakara balle (531 N 7th St.). Deju mūzika, vieglas uzkodas, pusnaktī šampanietis un saldēdiens. Dalības maksa \$40.00; 12-18 gadu veciem jauniešiem – \$20.00. Lūgums pieteikties, zvanot vai rakstot Lailai Gansertai. tālr.: 856.905.7543; e-pasts: lgansert@gmail.com Būs arī cimdu izstāde un izstāde par Latvijas novadu kultūru un dabu.

Informācija: www.latviansociety.com

Par sarīkojumiem 120. jubilejas gadā: www.fblb120.blogspot.com

GRANDRAPIDI (MI)

• 2. decembrī pēc dievkalpojuma, kas sāksies plkst. 10.00,

Ziemsvētku sarīkojums (1780 Knapp Street NE, Grand Rapids, MI 49505; tālr.: 616-361-6003).

KLĪVLANDE (OH)

• 2. decembrī Ziemsvētku tirdziņš (15120 Detroit Avenue Lakewood, OH 44107).

LOSANDŽELOSA (CA)

• 16. decembrī Ziemsvētku tirdziņš latviešu namā (1955 Riverside Dr., Los Angeles CA 90039-3704) no plkst. 10.00 līdz 3.00. Adventa koncerts baznīcā plkst. 11.00.

DKLB informācijas tālr.: 323-663-6267. DK LB Informācijas biļetens tīmeklī: www.biletens.com

MILVOKI (WI)

• 2. decembrī plkst. 11.00 Čikāgas vīru koņa koncerts dievnāmā (1853 N. 75th Street, Milwaukee, WI 53213, tālr.: 414-258-8070).

• 6. decembrī plkst. 11.00 pensionāru biedrības eglīte; plkst. 6.00 piparkūku cepšana kopā ar jauniešiem.

• 16. decembrī pēc dievkalpojuma, kas sāksies plkst. 10.00, pusdienas un tirdziņš.

• 31. decembrī plkst. 9.00 vakarā Ziemas Luau Milvokos, Milvoku Latviešu namā, 8845 West Lynx av. A. Magurs 920-296-0863.

MINEAPOLE (MN)

• 1. decembrī no plkst. 11.00 līdz 3.00 Ziemsvētku tirdziņš (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407).

• 16. decembrī pēc dievkalpojuma, kas sāksies plkst. 11.00, skolas Ziemsvētku eglīte.

ŅUJORKA (NY)

• 1. decembrī no plkst. 12.00 vanadžu tirdziņš ka DV apvienības namā Bronksā (115 w 183 Street). Vanadzies aicina pasēst klubā pie kamīna lejas stāvā, mieloties ar Terēzes Apsītes virtuves gardumiem, piedalīties izlozē, kurā varēs laimēt Z. Tālbērgas gravīru un citas vērtīgas mantas, iegādāties Latvijas preces – maizi, šokolādi, mūzikas tvartus; būs grāmatu galds.

• 2. decembrī pēc dievkalpojuma Salas baznīcā (4 Rīga Lane, Melville NY), kas sāksies plkst. 10.30, Ziemsvētku tirdziņš lejas telpās. Būs siltas pusdienas, izloze, tirdziņš, kurā varēs iegādāties Salas dāmu komitejas gatavotos gardumus – piparkūkas, pirāgus, rudzu maizi, dzeltenmaizi, putraindesas, jāņusieru, galertu, pelēkos zirņus, Laimas šokolādi. Darbosies grāmatu un daļamatniecības galds.

• Līdz 2. decembrim aktrise Laila Robiņa tēlos Ričarda Nelsona lugā *Sorry* teātrī *Public* (425 Lafayette Street, NY 10003). Biļešu cena \$15; kase atvērta no plkst. 1.00 līdz 6.00, tālr.: 212-967-7555.

• 2. decembrī plkst. 10.00 Jonkeru dievnāmā (254 *Valentine Lane*, *Yonkers, NY*) Ņujorkas latviešu koris ielūdz uz Adventa koncertu. Programmā: Valdis Zilveris „Zvaigžņu gaismā”, Ingmārs Zemzaris „Immanuel, Tu Augstais Dievs”, Urmas *Sisask* „Joulu Oratorium” (Ziemsvētku oratorija). Solo – Laila Liepiņa *Southard* un Sarma Dinžāne-*Van Sant*. Diriģents Andrejs Jansons. Varēsiet iegādāties

skaistas svētku dāvanas – koņa CD, grāmatas un citas jaukas lietas no *Baltic Shop*. Pēc koncerta visi laipni aicināti lejas zālē uz mielastu. Ieeja \$ 25 (bērniem līdz 12 g.v. – brīva).

PRIEDAINĒ (NJ)

• 15. decembrī plkst. 11.00 Nūdžersijas skolas eglīte ar svētbrīdi (1017 Hwy 33 East, Freehold NJ 07728).

Informācija tīmeklī: www.priedaine.org

SIETLA (WA)

• 2. decembrī pēc dievkalpojuma, kas sāksies plkst. 10.30, pensionāru kopas eglīte nama zālē; dalības maksa par pusdienām un programmu \$15.

• 9. decembrī pēc dievkalpojuma, kas sāksies plkst. 10.30, Ziemsvētku dziesmu dziedāšana kamīna telpā.

• 15. decembrī pēc sveču dievkalpojuma, kas sāksies plkst. 5.00, latviešu skolas un draudzes kopējā eglīte nama zālē ar groziņiem.

Sietlas latviešu sabiedriskā centra adrese: 11710 3rd Ave. N. E. Seattle, WA 98125. Informācija: www.seattlelatviancenter.com

ST. PĒTERSBURGA (FL)

• 4. decembrī, plkst. 10.00 Biedrības valdes sēde.

• 8. decembrī, plkst. 14:30 Biedrības namā Daugavas Vanagu apvienības un Latviešu draudzes kopīgi rīkotais tirdziņš Ziemsvētku ieskaņai. Koncertu sniegs viesi no Kanadas Alberts un Maria Vitoli, tirdziņā dažādi cepumi, daļamatniecības izstrādājumi, skaņu ieraksti, latviešu kalendāri, loterija, sadraudzība. Ieejas ziedojums sākot ar \$15.00, kurā ieskaitīts zupas cienasts.

• 11. decembrī, plkst. 13.00 Biedrības namā videoizrāde – pēc *Augusta Deglava* romāna „Rīga” veidotās lugas izrāde Latvijas Nacionālajā teātrī III daļa. Izrāde dod ieskatu Rīgas dzīvē pagājušā gadsimta sākumā. Kafija un cepumi. Visi laipni aicināti! Ieejas ziedojums sākot ar \$3.00.

• 15. decembrī, plkst. 14:00 Biedrības namā Ziemassvētku eglītes sarīkojums ar svētku eglītes iedegšanu, kora dziesmām, iespējamu Ziemassvētku vecīša ierašanos, mielošanos ar pašnestu groziņu labumiem. Par svētkiem atbilstošiem sildošiem dzērieniem katram jāgādā pašam. Ieejas ziedojums sākot ar \$5.00. Laipni lūdzam apmeklēt!

• 31. decembrī, plkst. 21.00 Biedrības namā Jaunā, 2013. gada sagaidīšana.

VAŠINGTONA (DC)

• 2. decembrī Ziemsvētku tirdziņš (400 Hurley Avenue, Rockville MD 20850-3121).

• 16. decembrī eglīte latviešu skolā.

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.** (58 Irving St., Brookline, MA 02445): **2. dec.** plkst. 11.00 dievk. ar dievg.; pēc dievk. no plkst. 12.00 līdz 3.00 Ziemsvētku tirdziņš draudzes namā. **9. dec.** plkst. 11.00 diev. ar dievg.; pēc dievk. draudzes eglīte. **16. dec.** plkst. 11.00 dievk. ar dievg.

dec. plkst. 11.00 dievk. ar dievg. **24. dec.** plkst. 5.00 Ziemsvētku dievk. **25. dec.** plkst. 11.00 dievk. ar dievg. **30. dec.** plkst. 11.00 dievk. ar dievg. Māc. J. Mazura.

• **Bukskauntijas un apk. latv. ev. lut. dr.: Lankasterā** (*Mt. Calvary Lutheran Church* (308 East Petersburg Rd., Lititz, PA 17601) **16. dec.** plkst. 3.00 Ziemsvētku dievk. **Kvēkertaunā** (424 Juniper St., Quakertown, PA 18951) **18. nov.** plkst. 2.00 Latvijas valsts dibināšanas atceres dienas dievk. ar dievg.; pēc dievk. kafija. **9. dec.** plkst. 2.00 Ziemsvētku ieskaņas dievk.; pēc dievk. kafija. **24. dec.** plkst. 4.00 Ziemsvētku dievk. Māc. Dr. R. Ziedone un emer. māc. Dr. A. Ziedonis.

• **Čikāgas katoļu kopas dievk. 2013. gada 6. janv.** plkst. 12.00 *Immaculate Conception* baznīcā (W. Talcott Ave.); pēc dievk. pusdienas un īpaša programma.

• **Denveras latv. ev. lut. dr.** (10705 West Virginia Ave., Lakewood, CO 80226), **24. dec.** plkst. 6.30 Ziemsvētku dievk. latv. un angļu valodā.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI): **2. dec.** plkst. 10.00 dievk. **9. dec.** plkst. 10.00 dievk. ar dievg., pēc dievk. Ziemsvētku eglīte un tirdziņš. **16. dec.** plkst. 10.00 dievk. **23. dec.** dievk. nebūs. **24. dec.** plkst. 4.00 Ziemsvētku vakara dievk. **30. dec.** dievk. nebūs. **31. dec.** plkst. 4.00 vecgada vakara dievk. ar dievg. **Bībeles stunda: 7. dec.** plkst. 11.00. Draudzes māc. A. Greiema, tālr.: 517-614-4853. Ērg. R. Ozoliņš, Dr. S. Lizlova, L. Upīte.

• **Dienvidfloridas latv. ev. lut. dr.** (Ft. Lauderdale, FL, Shepard of the Coast Lutheran Church, 1909 E Commercial Blvd.): **30. dec.** plkst. 2.00 Ziemsvētku dievk. ar dievg., prāv. A. Vārsberga-Pāža; pēc dievk. groziņu azāids. **2013. g. 20. janv.** dievk. vadīs prāv. G. Lazdiņš; pēc dievk. groziņu azāids. Diak. A. Venta, tālr.: 954-427-3558.

• **Dienvidkalifornijas latv. ev. lut. dr.** (1927 Riverside Dr. Los Angeles, CA 90039-3704): **9. dec.** plkst. 1.00 dievk., māc. A. Ozoliņš.

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.** (100 Rockview St., Jamaica Plain, MA 02130): dievk. ar dievg. katru svētdienu plkst. 11.00, māc. Dr. J. Keggi.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.** (301 N. Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073, tālr.: 610-353-2227): **2. dec.** plkst. 11.00 dievk.; dievk. **Vilmingtonā** (1530 Foulk Rd. - Rt. 261) plkst. 3.00, pēc dievk. kafijas galds. **9. dec.** plkst. 11.00 dievk. ar dievg. angļu valodā. **16. dec.** plkst. 11.00 dievk., skolas eglīte. **23. dec.** plkst. 11.00 dievk. Māc. I. Dzelzgalve. Informācija: www.latvianluth-churchphila.org

• **Grandrapidu latv. ev. lut. dr.** (1780 Knapp Street NE, Grand Rapids, MI 49505; tālr.: 616-361-6003): **2. dec.** plkst.

10.00 dievk., pēc dievk. Ziemsvētku sarīkojums. **9. dec.**, plkst. 10.00 dievk. **16. dec.** plkst. 10.00 dievk. **24. dec.** plkst. 5.00 Ziemsvētku dievk. **31. dec.** plkst. 3.00 vecgada dievk.

• **Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.** (122 Cherry Hill St., Kalamazoo, MI 49996), **2. dec.** plkst. 10.00 dievk. ar dievg. angļu valodā; pēc dievk. kafija. **9. dec.** plkst. 10.00 dievk. ar dievg.; pēc dievk. kafija. **16. dec.** plkst. 10.00 dievk. ar dievg.; pēc dievk. kafija. **23. dec.** plkst. 10.00 dievk. ar dievg. **24. dec.** plkst. 5.00 svētvakara dievk. **30. dec.** plkst. 10.00 dievk. **31. dec.** plkst. 6.00 vecgada vakara dievk. ar dievg. Māc. B. Puiķe.

• **Klīvlandes Apvienotā latv. ev. lut. dr.** (1385 Andrews Avenue, Lakewood, OH): dievk. notiek katru svētdienu plkst. 1.00. Māc. Dr. S. Eglīte. Bībeles stundas mēneša otrā un trešā trešdienā plkst. 10.00. Baptistu dr. dievk. notiek svētdienās plkst. 2.30.

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.** (21 Garden St., Manchester, CT 06040): dievk. **22. dec.** plkst. 1.00; māc. D. Salnīte. Pēc dievk. Ziemsvētku eglītes sarīkojums ar pusdienām. Dr. priekšn. A. Grase, tālr. 860-649-1362.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.** (1853 N. 75th Street, Milwaukee, WI 53213, tālr.: 414-258-8070): **2. dec.** plkst. 11.00 Čikāgas vīru koņa koncerts dievnāmā; pēc dievk. draudzes saiets. **4. dec.** plkst. 7.00 draudzes padomes sēde. **6. dec.** plkst. 10.00 **Bībeles stunda**; plkst. 11.00 pensionāru biedrības Ziemsvētku saiets, plkst. 6.00 vakarā piparkūku cepšana kopā ar jauniešiem. **9. dec.** dāvanu dievk., piedalīsies skolas audzēkņi; ikviens aicināts atnest kādu dāvanu trūcīgiem bērniem. **11. dec.** plkst. 7.00 pārrunas par garīgo dzīvi. **15. dec.** plkst. 1.00 jaunieši dosies apciemot draudzes locekļus, aizvedot piparkūkas un dziedot svētku dziesmas; dienas beigās vakariņas māc. Laumas un Ivara Zusēviču mājā. **16. dec.** plkst. 10.00 dievk. latv. un angļu val. ar uzrunu bērniem; pēc dievk. pusdienas un tirdziņš. **19. dec.** plkst. 7.00 vakarā sveču svētbrīdis; dalīsīties stāstos un dziesmās, lūgšanās. **22. dec.** plkst. 12.00 Ziemsvētku dievk. ar dievg. **Fondulakā** (363 S. Main St.). **23. dec.** plkst. 12.00 Ziemsvētku dievk. ar dievg. **Viskonsinas Rapidus. 24. dec.** plkst. 6.00 Ziemsvētku dievk. ar uzrunu bērniem; dziedās tenors Aldis Siltumēns. **25. dec.** plkst. 10.00 Ziemsvētku dievk. ar dievg. un uzrunu bērniem angļu valodā. **30. dec.** dievk. nebūs. **31. dec.** plkst. 6.00 vecgada vakara dievk. ar dievg. Māc. L. Zusēviča, tālr.: 414-421-3934 e-pasts: pastorlauma@gmail.com; draudzes priekšn. S. Kalve, tālr.: 414-536-0358. Informācija: www.milwaukeeedraudze.org

• **Mineapoles un St. Paulas latv. ev. lut. dr.** (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407, tālr.: 612-722-4622): **2. dec.** plkst. 11.00 dievk. vadīs dr. darbinieki; pēc dievk. sadraudzība

DIEVKALPOJUMI

un dr. pilnsapulce. **9. dec.** plkst. 11.00 dievk. ar dievg., māc. R. Nilija (Neely); pēc dievk. sadraudzība. **16. dec.** plkst. 11.00 dievk. vadīs neordinēto dr. darbinieki, piedalīsies latviešu skolas bērni, parādot Ziemsvētku uzvedumu; pēc dievk. skolas Ziemsvētku eglīte. **23. dec.** dievk. nebūs. **24. dec.** plkst. 5.00 Ziemsvētku vakara dievk., diak. D. Demandts. **25. dec.** plkst. 11.00 dievk. ar dievg., diak. D. Demandts. **30. dec.** plkst. 11.00 dievk. ar dievg., D. Demandts; pēc dievk. sadraudzība. **31. dec.** plkst. 5.00 vecgada vakara dievk. ar dievg., diak. D. Demandts. **8. janv.** plkst. 11.00 ārmisijas dievk., diak. D. Demandts; pēc dievk. sadraudzība. Dr. priekšnieks Gerolds Luss, tālr.: 612-333-1785, e-pasts: vgluss@gmail.com Informācija: www.mndraudze.org

• **Nubransvikas un Leikvudā latv. ev. lut. dr.:** **2. dec.** dievk. nebūs. **9. dec.** plkst. 11.00 adventa mūzika draudzes baznīcā **Īstbransvikā**; groziņu pusdienas; draudzes eglītes sarīkojums (12 Gates Ave, East Brunswick). **16. dec.** plkst. 12.30 dievk. **Leikvudā** ar dievg. (Igaunų bazn. 607 E. 7th St., Lakewood). **24. dec.** plkst. 1.00 **Leikvudā** Ziemsvētku vakara dievk.

(Igaunų bazn. 607 E. 7th St.); plkst. 6.00 draudzes baz. **Īstbransvikā** Ziemsvētku vakara dievk. (12 Gates Ave, East Brunswick). **30. dec.** plkst. 1.30 draudzes bazn. **Īstbransvikā** vecgada dievk. ar dievg. (12 Gates Ave, East Brunswick). Māc. I. Pušmucāne-Kineiko (Kinneyko), tālr.: 908-638-1101; e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** **2. dec.** plkst. 10.00 **Jonkeru bazn.** (254 Valentine Lane, Yonkers NY 11705) svētbrīdis un Ņujorkas koŗa koncerts; plkst. 10.30 dievk. **Salas bazn.** (4 Riga Lane, Melville NY), pēc dievk. Ziemsvētku tirdziņš. **9. dec.** plkst. 10.00 **Jonkeru bazn.** dievk. ar dievg., māc. J. Saivars; **Salas bazn.** plkst. 10.30 dievk., māc. L. Saliņš; **Moristaunā** (St. Mark's Lutheran Church, 100 Harter Rd, Morristown NJ 07960) plkst. 2.30 dievk. ar dievg., diak. I. Kaņeps; **Džamaikā** (162-10 Highland Ave, Jamaica NY 11432) plkst. 3.00 dievk., māc. L. Saliņš. **15. dec.** plkst. 11.00 **Priedainē** (1017 Hwy 33 East, Freehold NJ 07728) Ņudzersijas skolas eglīte ar svētbrīdi, māc. J. Saivars; **Manhatenā** (Seafarers & Intl House, 123 E 15th St, NY NY 10003) plkst. 2.00 dievk., māc. L. Saliņš. **16. dec.** plkst.

10.00 **Jonkeru bazn.** dievk., māc. J. Saivars; pēc dievk. skolas eglīte; **Salas bazn.** plkst. 10.30 dievk., māc. L. Saliņš. **23. dec.** plkst. 10.00 **Jonkeru bazn.** dievk., māc. J. Saivars. **24. dec.** plkst. 6.00 **Jonkeru bazn.** Ziemsvētku dievk., māc. J. Saivars, **Salas bazn.** plkst. 6.00 Ziemsvētku dievk., māc. L. Saliņš. **25. dec.** plkst. 11.00 Ziemsvētku dievk. **Īstbransvikā** (Holy Trinity Lutheran Church, 153 Glenwood Ave, East Orange NJ 07017). **30. dec.** plkst. 10.00 **Jonkeru bazn.** dievk. ar dievg., māc. J. Saivars; **Salas bazn.** plkst. 10.30 dievk. ar dievg., māc. L. Saliņš.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.** (128 N. Elm Street): **23. dec.** plkst. 1.00 Ziemsvētku dievk. ar dievg., māc. R. Franklins; pēc dievk. kafija. Dr. sekretāre Vija Āriņa, e-pasts: vijaarins@yahoo.com

• **Sandiego latv. ev. lut. dr.** *Grace Lutheran Church* (3993 Park Boulevard, San Diego, CA 92116): **22. dec.** plkst. 12.00 Ziemsvētku dievk., māc. K. Žols; pēc dievk. kafijas galds. Dr. priekšnieks Jānis Legzdiņš, tālr.: 619-851-2358, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com

• **Sanfrancisko latv. ev. lut. dr.** (425 Hoffman Ave). Inf:

www.lvnc.org

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** katra mēneša trešā svētdienā plkst. 2.00 dievk. *Christ Lutheran* bazn. (#1 Selma Avenue, Webster Groves, MO 63119), māc. A. Kalniņa; pēc dievk. saiets ar groziņiem. Draudzes priekšn. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalmnisis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.** (11710 - 3rd Ave. N. E. Seattle, WA 98125): **2. dec.** plkst. 10.30 dievk., diak. G. Galiņa; pēc dievk. pensionāru kopas eglīte nama zālē; dalības maksa par pusdienām un programmu \$15. **9. dec.** plkst. 10.30 dievk. ar dievg. angļu val.; pēc dievk. Ziemsvētku dziesmu dziedāšana kamīna telpā. **15. dec.** plkst. 5.00 sveču dievk., dziedās sieviešu ansamblis „Sigulda” un jauktais koris M. Riekstiņas vadībā; pēc dievk. latviešu skolas un draudzes kopējā eglīte nama zālē ar groziņiem. **24. dec.** plkst. 5.00 Ziemsvētku dievk., ērg. Dr. Andris Āboliņš. **30. dec.** plkst. 10.30 vecgada dievk., diak. G. Galiņa. Māc. D. Cilne, tālr.: 206 -674-9600; e-pasts: cilnis@earthlink.net Informācija timeklī: www.seattle-latvianchurch.org

• **Skenektedijas latv. ev. lut.**

dr.: *Trinity Lutheran Church* (35 Furman Street Schenectady, NY 12308), prāv. O. Sniedze.

• **Sv. Pētersburgas latviešu ev. lut. dr.:** („Mūsu Pestītāja (Our Savior)” baznīcā, 301 – 58th Street S., St. Petersburg, FL 33707). **2. dec.** plkst. 14.00 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums. **3. dec.** plkst. 11.00 Biedrības namā draudzes valdes sēde kopīgi ar Daugavas Vanāgiem. Gatavosimies Ziemsvētku tirdziņam, kuŗš paredzēts sestdien, 8 decembrī. **9. dec.** plkst. 11:00 Biedrības namā Bībeles stunda.

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.** (400 Hurley Avenue, Rockville MD 20850-3121, tālr. bazn.: 301-251-4151): Līdz 30. nov. maizes cepšanas talka. Māc. A. Vārsberga Pāža, tālr.: 301-293-2052; e-pasts: macanitavp@gmail.com Informācija: <http://www.dcdraudze.org>

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.** (76 Windham Rd., Willimantic, CT): **15. dec.** plkst. 11.00 dievk., māc. D. Salnīte; pēc dievk. lejas zālē draudzes eglīte, visi sirsnīgi aicināti. **24. dec.** plkst. 4.00 Ziemsvētku dievk. vadīs laju mācītājs I. Gorbants. Dr. priekšn. V. Bachmute, tālr. 860-644-3268.

LĪGITA CAUNĪTE, dzim. KALNIŅA

Dzimusi 1914. gada 30. aprīlī Ņaudonā,
mirusi 2012. gada 9. oktobrī Otavā

Viņu mīlā piemiņā paturēs
DĒLS ANDRIS, MAZDĒLS PĒTERIS UN PIEDERĪGIE

*Dziedāt dzimu, dziedāt augu,
Dziedot mūžu nodzīvoju;
Dziedot mana dvēselīte
Pie Dieviņa aizgājusi.*

Ar krizantēmām atvadāties no mūsu dziesmu drauga

REIŅA TĪGERA.

VALDA UN JĀNIS, JURIS

*Uz galda vāzē stāv krizantēmas,
Un rozes sen jau vītušas.
Nenāc pie manis, nemeklē laimi,
Kas bija sen, jau aizgājis.*

Dieva mierā aizgājis mans brālis

RALFS EICHENFELDS

Dzimis 1932. gada 10. janvārī,
miris 2012. gada 4. novembrī

Par viņa aiziešanu sēro
BRĀLIS HELMUTS UN SVAINE RUTA,
KRUSTMEITA BENITA LĀČKĀJA AR ĢIMENI,
MĀSĪCAS UN BRĀLĒNS VĀCIJA

Mūžīgo mieru dāvā, Dievs, viņam...

Pēc ilgās slimošanas no šīs dzīves šķirusies

MELIZANDE KŪNAUS

Dzimusi 1933. gada 28. augustā Rīgā,
mirusi 2012. gada 1. augustā Saugerties, NY

*Zem zaļiem kokiem vasarā
Es runājos ar saules rietu;
Zem zaļiem kokiem vasarā
Es atradu savu mūža vietu.*

Sērās viņu piemin
BĒRNĪBAS DRAUDZENE ELFA UN KRUSTMEITĀ VITA

Lai gaišie debess gari aizved tevi
tai valstībā, kur visiem labi klājas,
būs mūžam dzīvot debess Tēva mājās!

Man paliek tava dvēseles gaisma, mīlā

INTA CELMIŅŠ

Skumjās
VENIJA, V. MEIERS

Foto: www.spoki.lv

SPORTS

Latviešu volejbolistes pirmajā divīzijā

Pēc pārbaudītiem datiem šogad ASV volejbola pirmajā divīzijā (Div. 1) spēlēja vismaz 11 latvietes; 3 no ASV un 8 no Latvijas. Saīsinājumi: OH – ārpusē gremdētāja; MH – vidus gremdētāja; S – cēlāja; L – aizsardze. (Saglabāta informācijas autora oriģinālā rakstība – red.)

Laine Cielena, Krimulda, OH, 6.2 1. kurss, Barry Univ. Miami Shores, **Krista Kraskura**, Kuldīga, OH/L 5.9 2.k. Hampton University, VA, **Dagnija Medīna**, Rīga, OS, 6.0 4. Kurss, North Florida

Univ., **Adriana Nora**, Mpls, MN, 6.3, MH, 2.k., Baylor Univ., Waco, TX, **Zinta Putene**, Madison, NJ S, 5.10, 1.k. Lafayette College, **Marika Racibarska**, Chatham, NJ, S 6.04.k. Penn State Univ., **Elina Strautniece**, Rīga OH 6.2, 4.k., South Alabama Univ., **Līga Strautniece**, Rīga, OH 6.0, 2.k., Florida Gulf Coast U., **Evija Vilde**, Rīga, OH, 6.1, 4.k., Univ. of Central Florida, **Viktorija Teivāne**, Daugavpils, OH, 5.10, 3.k. Memphis Univ, AR, 11. **Alise Tupurīte**, Des Plains,

IL OH, 6.1, 3.k. Bradley Univ. Peoria, IL.

Dažas volejbolistes beigušas

skolu un strādā kolledžā par trenerēm: **Ingrīda Zauere**, Kuldīga, Dir. of Volleyball operations Illinois State, **Anželika Lukjanskā**, Daugavpils, Assoc. coach at Baruch College,

Līva Brīvule, Rīga, Assistant coach at Tennessee Temple Univ., **Jekaterina Stepanova**, Rīga.

Beigusi Florida State Univ., un gatavojas plūdmales volejbola sacensībām 2013. gadā Florīdā.

Varbūt derētu uzņemt sakarus un vaicāt, vai būtu interese piedalīties mūsu ALAs meistarsacīkstēs Mineapolē 2013. gada 25. un 26. maijā, pirms studentes dodas mācību pārtraukumā uz Latviju. Par aicinājumu gādātu katra ieinteresētā vienība, sedzot arī ceļa izdevumus.

JR

Jāuzmanās no Rommela...

Pasaules kausa izcīņā trešā posma sacensībās **skeletonā** olimpiskajā Vistleras trasē Kanādā Martins un Tomass Dukurs ierindojās attiecīgi otrā un trešajā vietā. Pirmajā braucienā Martins sasniedza labāko laiku, kā arī nodemonstrēja labāko startu, par 0,08 sekundēm apsteidzot Vācijas sportistu Franku Rommelu. Savukārt Tomass ierindojās trešajā pozīcijā 0,28 sekundes aiz braļa. Otrā braucienā Martins kļūdījās, summā par 0,21 sekundi zaudējot Rommelam, bet Tomass ierindojās trešajā pozīcijā 0,45 sekundes aiz Rommela.

Skeletona treneris Dainis Dukurs atzina, ka šajā sacensību posmā Rommelam kamanas slidējušas labāk nekā viņa dēlim Martinam un Tomasam. Abi zaudējuši spēcīgajam sāncensim savu kļūdu pēc. Vācieši skeletona braucienā un tehniskajā attīstībā spēruši soli uz priekšu. Atrāduši īsto materiālu slidām, uzlabojuši frēzējumu. Nākamajos posmos par to Latvijas speciālistiem jātieks skaidrībā.

Pasaules kausa kopvērtējumā pēc trim posmiem abi Latvijas skeletonisti ieņem pirmās divas vietas – Martins Dukurs ar 660 punktiem ir lideris, bet Tomass Dukurs ar 602 punktiem atrodas otrā pozīcijā.

Dāmu sacensībās Pasaules kausa izcīņā trešajā posmā Lelde Priedulēna ierindojās 20. vietā.

Bobslejs

Latvijas bobsleja **divnieku** ekipāža Oskars Melbārdis un Daumants Dreiškēns **Pasaules kausa** izcīņā trešajā posmā Vistleras trasē Kanādā ierindojās 14. pozīcijā. Pirmā brauciena startā Melbārdis/Drejškēns sasniedza ļoti augstvērtīgu rezultātu – 4,72 sekundes, tomēr braucienā viņiem neveicās, finišējot pēc 53,17 sekundēm, kas bija par 0,63 sekundēm lēnāk nekā līderim Stivenam Holkambam no ASV. Otrā startā Latvijas bobslejisti bija nedaudz piesardzīgāki (4,74 sekundes), un arī šoreiz brauciens neizdevās ātrs. Finišā rezultāts bija 53,50 sekundes, bet divu braucienu summā Melbārža/Drejškēna rezultāts bija 1:46,67 minūtes.

Kopvērtējumā divnieku sacensībās Melbārdis pašlaik ar 464 punktiem dala sesto un septīto vietu.

Četrinieku konkurencē Latvijas sportista Oskara Melbārža pilotētā ekipāža ar stūmējiem Daumantu Dreiškēnu, Intaru Dambi un Arvi Vilkasti ierindojās devītajā vietā. Melbārdis šī posma sacensībās ieguva pirmo pieredzi par bīstamāko trasi pasaulē uzskatītajā Vistlerā.

Latvijas jaunā bobsleja pilota Oskara Kībermaņa ekipāža izcīnīja devīto un 14. vietu Vinterbergas trasē **Eiropas kausa** izcīņā otrā posma sacensībās. Šoreiz tika mainīts sacensību formāts, un katrs brauciens bija atsevišķas sacensības.

Kamaniņas

Pirms Pasaules kausa izcīņas kamanīņu sportā notiek **Nāciju kausa** sacensības, kurās sportisti sadala 17 ceļazīmes uz Pasaules kausa posmiem. Par sezonas pirmo Nācija kausa sacensību uzvarētāju kļuva Latvijas kamanīņu braucējs **Inārs Kivlenieks**. Pasaules kausa izcīņas pirmajā posmā viņš izcīnīja augsto septīto vietu. Mārtiņš Rubenis ieņēma 17., Kristaps Mauriņš – 31. vietu.

Inārs Kivlenieks distancē

Divnieku sacensībās Vankuversas Olimpisko spēļu sudraba medaļnieki braļi Andris un Juris Šici izcīnīja devīto vietu.

Otra Latvijas ekipāža Oskars Gudramovičs/Pēteris Kalniņš divu braucienu summā ieņēma 14. vietu, kas viņiem ir labākais rezultāts Pasaules kausa izcīņas posmos karjērā.

Latvijas kamanīņu sporta izlase – Maija Tīrums, Inārs Kivlenieks un braļi Juža un Andra Šicu ekipāža izcīnīja sesto vietu vietu 13 komandu konkurencē.

Dāmu konkurencē Maija Tīrums Pasaules kausa jaunās sezonas pirmajās sacensībās izcīnīja 18. vietas mēsa Eliza Tīrums – 22. vietu.

Biatlons

Latvijas biatloniste **Žanna Juškāne** izcīnīja augsto devīto vietu Zviedrijā IBU kausa izcīņas pirmā posma sprinta sacensībās.

Pirmajā šaušanā Latvijas sportiste pieļāva vienu kļūdu, bet otrā

Žanna Juškāne

darbojās bez kļūdām, 7,5 km gaŗo distanci pabeidzot 23 minūtēs un 21,4 sekundēs. Uzvaru posmā izcīnīja Hilde Fenne no Norvēģijas, kuŗa arī šava ar vienu kļūdu. Juškāne viņai finišā zaudēja 45,3 sekundēm.

Baiba Bendika ar divām kļūdām šaušanā ierindojās 84., Inga Paškovska (trīs kļūdas) – 91. pozīcijā 101 sportistes konkurencē.

Vīriešu sacensībās (10 km, 133 dalībnieki) 10 km sprintā Rolands Pužulis ierindojās 76., Krišjānis Meirāns – 88., Toms Praulītis – 102. vietā.

Regbija

Latvijas vīriešu regbija izlase piedalās Eiropas Nāciju kausa izcīņā. Pirmajā spēlē izbraukumā Belgradā Latvijas izlase cieta neveiksmi ar rezultātu 21:39 (7:22). Spēlē pret Serbiju Latvijai ar pieņemjamiem punktiem guva Jānis Skuja, Māris Štreikišs un Reinis Pepa, Michails Tumins veiksmīgi izpildīja visus trīs realizācijas sitienus.

Otrā spēlē Rīgā mūsu regbisti ar rezultātu 27:15 (15:5) uzvarēja Dānijas valstsvienību. Latvijas izlasei šī uzvara deva pirmos punktus. Ar Dānijas regbisti neatkarības gados Latvijas izlase iepriekš bija tikusies četras reizes, divreiz izcīnot uzvaru un divreiz piedzīvojot zaudējumu.

Basketbols

Notikusi Eiropas basketbola meistarsacīkšu izloze. Latvijas vīriešu izlase finālturnīrā sacentīsies ar Maķedonijas, Lietuvas, Melnkalnes, Bosnijas/Hercegovinas un Serbijas vienību. Šīs komandas ielozētas B apakšgrupā. Finālturnīrs no 2013. gada 4. līdz 22. septembrim notiks Slovēnijā.

Nākamajā vasarā Eiropas meistarsacīkšu finālturnīrā spēlēs arī Latvijas sieviešu valstsvienība.

Ugunsdzēsības sports

Pasaules 8. meistarsacīkstes ugunsdzēsības sportā norisinājās

Turcijas pilsētā Antālijā. Startēja 16 komandas no 15 valstīm. Latvijas izlase kopvērtējumā ieguva 13. vietu. Pirmajā trijniekā ierindojās Baltkrievijas, Krievijas un Čehijas ugunsdzēsēji. Medaļas tika izcīnītas četras ugunsdzēsības sporta disciplīnās – 100 m šķēršļu joslas pārvarēšanā, uzkāpšanā ar āķkāpnēm mācību torņā 4. stāvā, 4x100 m ugunsdzēsības stafetē un izvēšanās no motorsūkņa. Atsevišķās disciplīnās no Latvijas vienības dalībniekiem labākos panākumus guva Vitālijs Zagorskis.

Sporta kongresā

Rīgas Stradiņa universitatē notika Latvijas 6. sporta kongress. Tajā piedalījās Latvijas sporta politikas plānotāji un sporta sabiedrības pārstāvji. Sporta nozarei šī pulcēšanās ir īpaši svarīga, jo pēdējais kongress bija tikai pirms sešiem gadiem, bet pašlaik dienas kārtībā ir vairāki svarīgi jautājumi. Lielākās diskusijas bija par Izglītības ministrija izstrādātajām pamatnostādņēm sporta attīstībai nākotnē. Dažādi viedokļi sporta sabiedrībā bija arī par valsts prioritātēm un finansējuma sadali sportam. Sporta skolu treneri vēlas papildu finansējumu algām, savukārt profesionālā sporta organizācijas uzsvēra - ja vēlamies labus panākumus pasaules līmeņa sacensībās valstij jāatrod nauda mūsu sportistiem.

Runā Sporta un jaunatnes departamenta direktore un kongresa organizatore Ulrika Auniņa-Naumova

Kongresu ar uzrunu atklāja Ministru prezidents un Latvijas Nacionālās sporta padomes priekšsēdis Valdis Dombrovskis, uzsvērot, ka valsts sporta politikas redzējumā jāsabalansē visi virzieni – augstu sasniegumu sports, bērnu, jauniešu un tautas sporta un veselīga dzīves veida aktivitātes. Dombrovskis par būtiskākajiem jautājumiem redz skaidras sporta finansējuma sistēmas izveidi, kā arī finansējuma apjoma palielinājumu. Dombrovskis norādīja, ka bērnu, jauniešu un tautas sportam turpmāk būs lielāks valsts atbalsts.

Svarīgi atrast pareizāko risinājumu finansējuma kārtībai un rast dialogu ar sporta nozares pārstāvjiem šajā darbā.

Izglītības un zinātnes ministrs Roberts Kīlis akcentēja, ka šobrīd, pēc ilgāka stagnācijas perioda, noteikti aktīvs darbs pie sporta politikas sakārtošanas un attīstības jautājumiem. Tas ir darbs ar sporta politikas projekta turpmākajiem septiņiem gadiem. Kīlis rosināja sākt diskusijas par nepieciešamību noteikt Latvijā prioritāros sporta veidus. Tas ļautu koncentrēt valsts budžeta līdzekļus, kas arī finansējuma pieauguma apstākļos netiktu dalīti visiem vienādi. Kīļa ieskatā valsts visām sporta veidu federācijām nepieciešamos līdzekļus, visticamāk, jau tuvākajā laikā nevarēs nodrošināt.

Viena no būtiskākajām temām, par ko kongress tika lemts, bija situācija jauniešu sportā un skolu programmās. Tikš no jauna uzcelti un renovēti aptuveni 200 sporta un aktīvas atpūtas objekti. Plānā minēto mērķu sasniegšanai tiks piesaistīti arī ERAF (Eiropas Reģionālās attīstības fonda) līdzekļi aptuveni 64 miljonu latu apjomā. Tāpat tiks atbalstīti tādu valsts nozīmes sporta objektu kā Murjāņu sporta skolas, stadiona *Daugava*, Siguldas kamanīņu un bobsleja trases, tenisa centra *Lielupe* un Mežaparka sporta bāzes attīstības projekti, kuŗu īstenošana plānota līdz 2020. gadam.

Sporta Kongresā izskanēja arī citi solījumi. Latvijas Olimpiskā komiteja LOK ģenerālsēdētāra Žorža Tikmera personā paziņoja, ka gatavo risinājumu labākā sportista atbalstam katrā individuālajā olimpiskajā sporta veidā, un jauno pieeju varētu veicināt sadarbība ar LOK sponsoriem. Žoržs Tikmers arī atklāja, ka Latvijas Olimpiskā komiteja strādā, lai sagatavotu priekšlikumus par izdienas pensijas ieviešanu olimpisko un parolimpisko spēļu medaļniekiem.

Apstiprināts jaunā futbola stadiona izbūves projekts

Latvijas Futbola federācijas (LFF) īpaši izveidotā konkursa žūrija apstiprinājusi pašreizējā Latvijas Universitātes (LU) stadiona Krišjāņa Barona ielā izbūves projektu, kas atbilst arī Eiropas Futbola asociācijas (UEFA) III kategorijas stadiona prasībām.

P. Karlsons